VESTERN

T. MAJLS

BANDA ALA PEPERA

BROJ 37 ● 200 DINARA

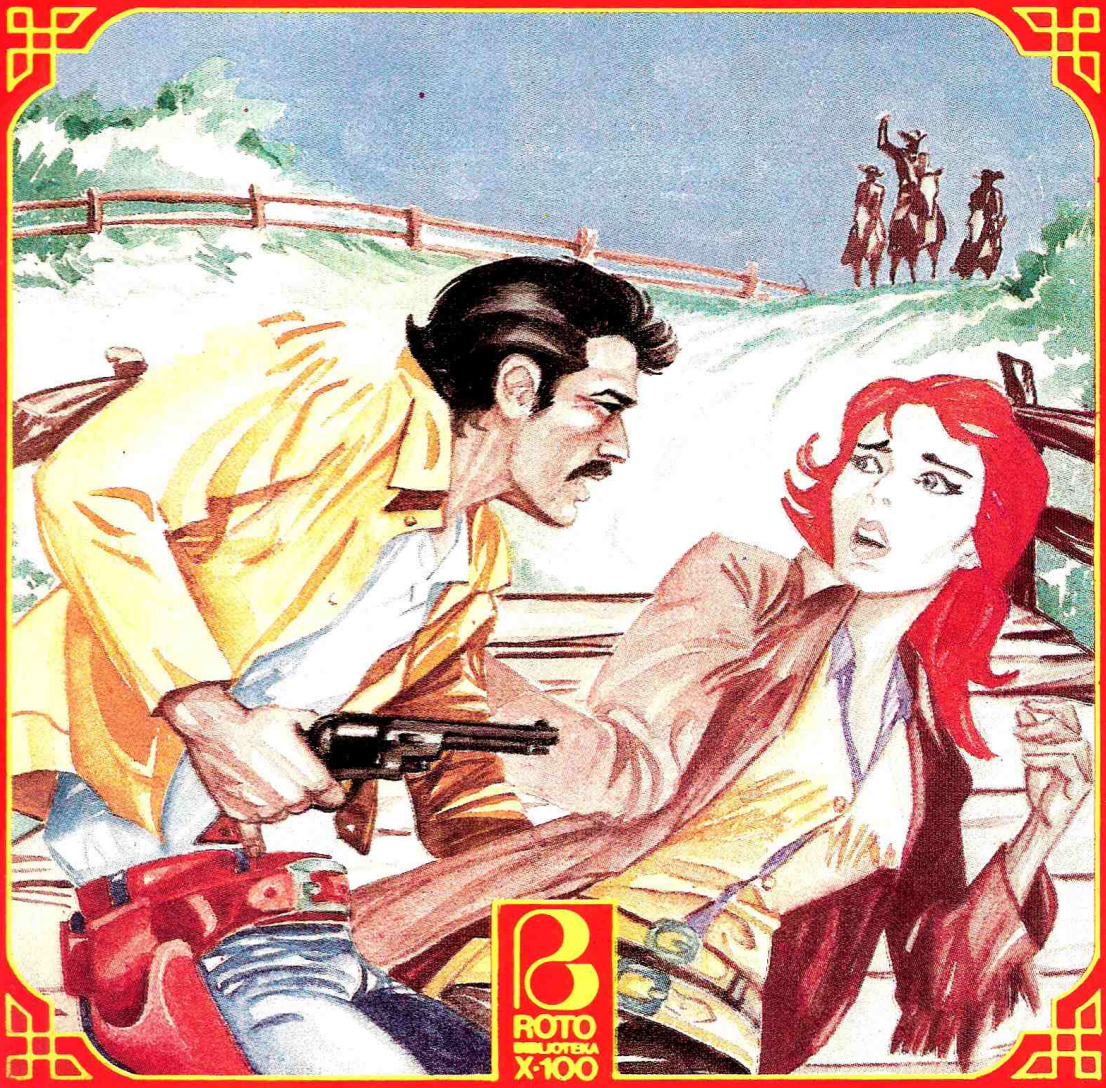

ROTO BIBLIOTEKA X-100

VESTERN

37

1987

T. Majls

APAČI TOM I BANDA ALA PEPERA

X-100

Urednik izdanja

PIROŠKA MATIĆ

Recenzent

V. DUBRAVČIĆ

Naslovna strana

S. BOŠNJAKOVIĆ

Izdaje i štampa: Novinska, izdavačka i štamparska radna organizacija **»DNEVNIK«, OOUR »IZDAVAČKA DELATNOST«**, Bulevar 23. oktobra 31 Novi Sad, telefon (021) 621-555. Broj žiro-računa: 65700-603-6350. Direktor **NŠRO »DNEVNIK«: JOVAN SMEDEREVAC,** Rukovodilac OOUR »Izdavačka delatnost«: **ILIJA VOJNOVIĆ,** Glavni i odgovorni urednik **OOUR: TODOR ĐURIĆ,** Urednik Redakcije knjiga: **MILORAD PREDOJEVIĆ,** Sekretar Redakcije: **ZDENKA KARABASIL,** Tehnički urednik: **JULIŠ ARVANITIDIS,** Korektor: **SAVA MALEŠEVIĆ**

Tiraž: 32.000 primeraka

T. Majls

APAČI TOM I BANDA ALA PEPERA

1.

POŠTANSKA KOČIJA IZ MEK-KEMEJA

Šestopreg dorata, koji je u poštanskoj stanici u Big-Lejku smenio isto toliko zamorenih belaca, grabio je od Mek-Kemeja između pošumljenih brežuljaka Edvardove visoravni u Teksasu, ostavljajući za sobom oblak crvenkaste prašine.

Kraj vozača, starog Slima Vilera koji je tu i njoj slične kočije vozio već nekoliku godina na relaciji »Mek-Kemej — San-Endželo.

Ovoga puta pratilac je bio Piter Ejer, dvadesetšestogodišnji momak iz Krejna koji je kraj sebe uvek držao po dve »vinčesterke«, a u kuburama o pojasu dva kolta. Na taj način je ulivao poverenje onima što su sedeli u kočiji i poskakivali u njoj baš onako kao što je ona činila po džombastom terenu.

Poštanska kočija je ovog puta bila puna, što znači da je u njoj, stisnuti jedno uz drugo, sedelo šest osoba. Dve starije žene i jedan protestantski pastor sedeli su na jednom sedištu, a stasit mlad čovek bujne valovite svetlosmeđe kose u traperskoj odeći od jelenske kože i sa indijanskim mokasinama na nogama, i takođe dve žene, od kojih je jedna bila duplo starija, a druga, što je ličila na nju, sasvim mlada, na drugom.

Samo je traper bio ušao u kočiju u Krejnu dok su svi ostali putovali od Mek-Kemeja i od tada nisu prestali da razgovaraju ne obraćajući pažnju na uljudnog ali ćutljivog čoveka što se bio stisnuo uz bok kočije kraj prozora da bi svojim saputnicama ostavio što više prostora. Iako mu se u kuburi nalazio jedan kolt, kraj njegove desne noge bila je prislonjena »vinčesterka«.

Pastor, podebeo sredovečni čovek, koji je sedeo do dveju mršavih dama, te su se, i on, i one bili udobno smestili, u jednom trenutku iz prsluka ispod crnog sakoa izvuče džepni sat na masivnom, najverovatnije od zlata lancu. Poklopac pod pritiskom njegovog palca odskoči i on pogleda na kazaljke.

— Dragi moji — reče uz zadovoljan osmeh — ovog puta su nas na sreću poštedele Kijove iako smo išli preko njihove teritorije, a isto tako i banditi onog Ala Pepera što u poslednje vreme radi šta hoće u široj okolini San-Endžela, pa i dalje od njega. Prema tome, prijatelju — pogleda u trapera — ako sam vašu ćutljivost shvatio kao strah od Indijanaca ili razbojnika, ne bi trebalo da ih se više bojite.

— Prokleti Peper! — nadoveza se na pastorove reči starija žena što je sedela do trapera. — Pre nekoliko

nedelja on i njegovi banditi ubili su mi muža i dva kauboja. Hoće li neko stati na kraj toj razbojničkoj bandi? – Ona zatim pogleda trapera i direktno mu se obrati:

– Kuda vi putujete, stranče?

– U Fort Kolorado, gospodo – odvrati ovaj sonornim i prijatnim baritonom. – Pošto ste i vi, a i prečasni spomenuli Pepera i njegovu bandu, mogu da kažem da su oni razlog mog odlaska sa Gvadalupe u Fort Kolorado.

Ućuta, ali primetivši upitne poglede upravljene prema svom licu i shvativši da oni očekuju da nastavi on to i učini.

– Komandantu Fort-Kolorada, potpukovniku Kordelu Endersonu nosim, na njegovu žalost, tužnu vest. Pre nešto više od mesec dana banda Ala Pepera ubila mu je brata i dvojicu bratanaca. Njegov brat je bio moj dugogodišnji prijatelj i ja sam preuzeo obavezu da potpukovnika Endersona obavestim o tome i da mu predam nešto njihovih stvari.

Poćuta nekoliko trenutaka, pa pošto niko u međuvremenu ne progovori, on se obrati pastoru, koji, mora se priznati, nije bio taktičan kad je maločas u prisustvu četiri dame uputio mladom traperu onakve reči:

– Varate se, prečasni, ako mislite da sam se uplašio. Naprosto, razmišljao sam o nečemu, tako da mi Indijanci i banditi nisu ni padali na pamet. No, kad je već reč o njima, morao bih da se suprotstavim vašem mišljenju da smo im umakli i da nam više ne preti nikakva opasnost, ni od Kijova, ni od Peperove bande. Još uvek se nalazimo na lovištima plemena Kijove i neveliki klanac u koji ćemo uskoro ući najpogodnije je mesto u kom nas mogu sačekati. Što se tiče Peperove bande, od nje čovek nikad nije siguran.

Pastor se zagonetno osmehnu i samo promrmlja:

– Nije korektno, prijatelju, da plašite naše dame opasnostima koje ne postoje.

Za sve to vreme traperov vranac je kaskao pored kočije čas uporedo s njom, čas s konjima u zaprezi, čas ispred njih. I baš u času kad pastor izgovori one prekorne reči, vranac naglo zastade, zarza i zastriže ušima.

Starom i prekaljenom vozaču Vileru to ne izmače. On pritegnu dizgine i kočija se zaustavi.

Oni u kočiji začuše najpre nerazumljiv razgovor, posle koga dopreše nešto glasnije pratiočeve reči:

– Stranče, neka bog blagoslovi vašeg vranca što je osetio proklete Kijove koji nas očekuju na padinama klanca.

Pastor ne ustrpe, već mu uzvrati:

– Bog ne blagosilja konje, već ljude, bezumniče i bogohulniče.

– Slažem se s vama, padre – odvrati mladić odozgo – ali zar naš dobri bog nije stvorio i ljude i konje i sva ostala živa bića? Zašto bi, onda, prema jednima bio milostiv, a prema drugima ne?

Traper se osmehnu, a pastor promrmlja nešto što ne razumedoše ni oni koji su sedeli u kočiji.

– Eno ih, Pite! – začu se glas vozača Vilera. – Ima ih i sa jedne i sa druge strane klanca.

– Vozite što možete brže, striče Vileru, a ostalo prepustite meni. Nadam se da će mi i traper iz kočije pomoći. Na sreću, Kijove nas ne čekaju u podnožju klanca, već na njegovim padinama.

– Onda, neka je sa srećom! – povika Viler, podvrisnu i zapucketa bičem.

Kočija polete.

Putnici u njoj se uskomešaše.

Dve žene kraj pastora već prinesoše maramice suznim očima.

Mlada žena kraj prozora, a naspram pastora, pribi se uz stariju ženu što je sedela do trapera i prigušeno zajeca

Pastor izvuče iz džepa brojanice sa krstom i poče da ih prebira šapćući reči molitve koja je po njegovom mišljenju trebalo da ih spase.

Samo je traper bio savršeno miran. On prihvati »vinčesterku« i izbaci njenu cev kroz prozor. Zatim se obrati pastoru:

– Jeste li kad baratali koltom, prečasni? – upita i pruži mu svoj kolt koji izvuče iz kubure.

Pastor ustuknu uvređeno.

– Ja baratam krstom i molitvom – odreza.

– U ovom trenutku, padre, korisnije bi bilo za sve nas kad biste baratali koltom, jer nas vaš krst i molitva neće spasti od Indijanaca.

Sveštenik pocrvene kao rak. U drugoj prilici njegova ubedljiva slatkorečivost došla bi do punog izražaja pogotovo kad je imao četiri dame u svojoj blizini. Sada, međutim, oćuta.

Sa krova kočije začuše se pucnji pratioca, a kiša strela zasu kočiju i jedna se zabode u vrata do kojih je sedeo sveštenik, i to kraj samog prozorskog otvora, tako da joj gornji deo zatreperi pred očima prestrašenog božjeg ugodnika.

Sledećih nekoliko trenutaka čulo se samo preteće podvriskivanje Kijova pomešano sa kreštavim povicima vozača Vilera koji je njima podsticao konje. U tom času, on bolno jeknu:

– Pucaj, Pite! Pucaj! Pogođen sam, ali dizgine još uvek mogu čvrsto da držim.

Odozgo neko snažno zalupa po krovu, posle čega se začu ljutit pratiočev glas:

– Mislio sam da se tamo dole nalaze četiri žene, a ne šest. Zar niko od vas dvojice nema kolt?

– Šta čekate? – zasikta besno sveštenik prema traperu. – Zašto, kog đavola, oklevate da pucate?

– Zar nije greh, prečasni, ubijati ljude, pogotovo kad se nalazimo na njihovoj zemlji kao uljezi? – podsmehnu se traper, pa dodade: – Osim toga jedna devojka baš iz plemena Kijova nedavno mi je spasila život.

– Nisu to ljudi, već prokleti crvenokošci – naljuti se božji ugodnik zaboravljajući u prevelikom strahu ko je i šta mu religija nalaže.

– Nisam znao da nas bog deli na crvenokošce i belokošce, padre – i dalje ga je podbadao traper. – Ali, kad već tražite da pucam, onda greh na vašu dušu... Pite – doviknu pratiocu – obezbeđujte kočiju od onih na levoj padini brega, a ja ću se pobrinuti za one što se nalaze na desnoj.

Njegova »vinčesterka« zagrme. Meci su izletali velikom brzinom. Reklo bi se da traper nije ciljao u Kijove koji su nezaštićeni stajali između stena, drveća i šipraga, već u neposrednu njihovu blizinu, tako da ih je nagonio da se sklone, ne dozvoljavajući im da izbacuju strele i da pucaju iz svojih »musketa«.

– Odlično, stranče, odlično! – likovao je odozgo pratilac Pit Ejer. Još malo pa ćemo ih ostaviti za sobom.

Konji u besomučnom trku proleteše kroz klanac, pregaziše potočić sa druge strane, projuriše pola milje preko nezaštićenih prerija i po želji vozače zaustaviše se ispod jednog brega.

– Stranče – ču se njegov glas s krova kočije – rekoste da biste sišli ovde.

Traper izađe. Pogled mu se zaustavi na vozaču iz čijeg je ramena virila strela.

– Daleko je do San-Endžela – reče mu – da biste vozili sa strelom u telu. Sidite da vam je izvadim i da vam previjem ranu – dodade, pa ga uhvati ispod mišica i kao dete spusti na zemlju.

– Ne bi li bilo pametnije da vozite dalje, pa da vam se strela izvadi kasnije? – pobuni se sveštenik izlazeći iz kola sa ženama.

– Do đavola, stranac ima pravo! – povika pratilac. – Zar želite, pa-

dre, da gospodin Viler iskrvari vozeći sa strelom u telu samo zato što se vi toliko bojite?

Traper izvadi bocu s viskijem iz bisaga na sedlu svog vranca koji mu beše prišao samo što se kočija zaustavila i pruži je vozaču.

– Povucite dobar gutljaj – reče mu.

Ovaj povuče tri, pa se nasmeši.

– Sada možete da radite šta hoćete, stranče – reče. – Stari Viler će posle ovog izdržati.

Rekao je istinu. Nije ni jauknuo kad je traper obuhvatio strelu i snažno je povukao napolje.

Krv linu, a mlada devojka se onesvesti.

Traper mu posu malo viskija na ranu, previ je maramom s njegovog vrata i dade mu bocu da još malo otpije iz nje.

– Kako se zovete, stranče? – upita ga pratilac. – Mnogo ste mi pomogli.

Traper se osmehnu.

– Zovem se Tom Lin, ali me zovu i Apači Tom – odvrati.

2.

DVOJICA MRTVIH I JEDAN NESTAO

Kad se kočija udalji, traper pojaha vranca i uspe se na brežuljak s kog je pucao pogled preko talasastog zemljišta pod šumom i šikarom prema reci Kolorado i istoimenoj tvrđavi kraj nje.

Dugo nije jahao, kad je u jednoj udolini ugledao na raznim njenim stranama tri zasedlana konja. Prošara pogledom preko udoline ne bi li ugledao one kojima su ti konji pripadali, ali ne vide nikoga. Zato potera vranca prema najbližem, koji, kad ih ugleda, pođe prema njima, a za njim i ostala dva.

Bila su to tri vojnička konja. Sedlo jednog od njih, kao i sapi tog konja, bili su krvavi. Tragova krvi na ostalim dvama konjima nije bilo. Za razliku od tog okrvavljenog konja, ispod čijeg se sedla u dugačkoj futroli nije nalazila zadenuta »vinčesterka«, ispod sedala druga dva konja one su tamo bile zabodene. Još jednom je pogledao na sve strane, pa povikao:

– E, hej!

Niko se ne odazva, niti pojavi.

Kad malo bolje zagleda iza jednog žbuna u blizini, primeti kako otud vire dve noge u čizmama. Potera konja u tom pravcu. Tamo ga je čekalo iznenađenje. Na zemlji, jedan kraj drugog, nalazila su se nepomična dva tela u vojničkim uniformama. Jedan je na rukavu svoje bluze imao narednićke oznake, dok je drugi bio redov. I jednom i drugom bila su ispaljena u grudi po dva metka, od kojih je, bez sumnje, svaki bio smrtonosan.

Sjaha i za svaki slučaj opipa žile na njihovim vratovima. Bili su mrtvi, a tela još uvek topla i neukočena, što je značilo da su nedavno ubijeni.

Pođe unaokolo između žbunja tražeći i treće telo. Iako je pretražio celu udolinu i šiprag oko nje, ne pronađe nikoga drugog. A bilo je logično da se taj treći, bilo ranjen ili mrtav, mora nalaziti u blizini.

Pretpostavio je da su to vojnici iz tvrđave Fort Kolorado, pa pošto ga je put vodio prema njoj, položi tela dvojice vojnika na sedla i pošto sve konje veza jednog za drugog, uze uzdu prvog i povede ih za sobom.

Projahao je najviše jednu milju kad je iza jedne kose s leve strane začuo pucnje, koji su postajali sve učestaliji. I baš u tom trenutku na zemlji je ugledao sveže tragove kopita nekoliko konja koji su dolazili s one strane sa koje je i sam došao, a išli ispod te kose u pravcu s kog su dopirali pucnji.

Poterao je vranca brže i kad se našao na polovini brega čija se jedna strana ukoso spuštala prema dolini i reci Končo, ugledao je nedaleko od sebe rančo sa kog su dopirali pucnji.

Bilo mu je potrebno veoma malo vremena da primeti nekoliko karakterističnih stvari.

Iz glavne zgrade su odjekivali pucnji, dok je iz daščare udaljene od nje tridesetak koraka izbijao dim kao da je u njoj nešto gorelo.

Na oko pedesetak koraka od glavne zgrade bila su se šćućurila iza ograde tri čoveka koja su pucala prema zgradi i jednom kauboju što je u tom času sa vedrom za vodu u ruci istrčao iz zgrade i pojurio prema daščari. Daleko nije odmakao, jer ga je jedno tane pogodilo i on je pao. Po tome što nije ni pokušao da se dokopa bunara koji mu se nalazio samo na nekoliko koraka udaljenosti moglo se zaključiti da je teško ranjen, ako nije i mrtav.

Za to vreme prema šumi u blizini ranča jahala su četiri konjanika samo na tri konja. Tačnije rečeno, na jednom konju su se nalazila dvojica, od kojih je jedan pridržavao onoga ispred sebe koji se klatio kao da je bio bolestan ili ranjen. Jedan od njih bio je u vojničkoj odeći i po držanju tela moglo se zaključiti da su mu ruke bile vezane na leđima.

Nije se dvoumio kako da postupi. Iako je tom vojniku, sudeći po svemu, potrebna pomoć, pomoć je bila potrebna i tim ljudima na ranču, jer su pucnji iz kuće postajali sve redi. Osim toga, na jednom kraju daščare počeo je da se pojavljuje plamen koji će se uskoro razbuktati ako se ne počne gasiti.

Sleteo je za stotinak koraka niže i pošto je ispalio nekoliko metaka iz »vinčesterke« i iz kolta izvukao je iz bisaga jedan patron dinamita, zapalio ga i zavitlao u pravcu onih što su se najednom našli između dve vatre.

Kad je zagrmela eksplozija u njihovoj blizini bezglavo su pritrčali svojim konjima, pojahali ih i ne osvrćući se, ni prema ranču, ni prema padini s koje su doprli pucnji i eksplozija kao da se tamo gore nalazilo bar desetak ljudi, pojurili su prema šumi, tamo gde su maločas nestala ona četvorica.

Trapera je dočekalo klicanje onih što su se pojavili iz kuće. Ono je potrajalo kratko pa su jedan stariji čovek, dve žene, dečak od oko dvanaest godina i jedan kauboj poleteli sa posudama punim vode prema daščari.

Prolazeći pored onoga što je ležao na zemlji, kauboj je za časak zastao i pogledao ga. Zatim je doviknuo:

— Gazda, Ferli je gotov. Pogodili su ga u glavu.

Zahvaljujući spasiocu koji se pojavio u pravo vreme, i za branioce u kući, i za zapaljenu daščaru, sve se završilo samo pogibijom hrabrog kauboja koji je u vreme dok su oko njega zviždali meci pokušao da se sa vedrom vode probije do zapaljene daščare. I daščara je bila spasena.

— Ostaćemo vaši večiti dužnici, stranče — govorio je malo kasnije rančer Džon Kendal dok su uz piće i jelo sedeli na daščanom tremu ispred kuće.

— Ko su bili oni ljudi? — upitao je traper.

— Banda Ala Pepera — odvratio je umesto svog gazde kauboj. — Trojica od njih hteli su da nam oteraju dva teleta sa pašnjaka, pa smo Ferli i ja pripucali, te su za kratko nestali. Malo kasnije su se vratili, zapalili nam daščaru i počeli da pucaju na nas u kući. Na sreću, ostala su samo trojica, dok su se druga trojica udaljila.

— Koliko sam mogao da vidim, odveli su vezanog nekakvog vojnika — primeti traper.

— Bio je to kapetan iz tvrdave Fort Kolorado — objasni rančer. — Siguran sam u to jer sam ga do sada video dva puta u Santa-Ani.

— Onda mi je jasno ko je ubio i ona dva vojnika — pokaza traper na tela narednika i redova preba-

čena preko sedala konja. Čudi me da nisu ubili i kapetana. Zar se banda Ala Pepera usuđuje da napada i vojsku?

– Ne prezaju ni od koga – odgovori rančer. – Ima više od mesec dana kako su se pojavili i postali napast za čitav ovaj kraj.

– Imate li muke s Kijovama? – zainteresova se traper. – Pre jednog sata napali su poštansku kočiju.

– To me čudi – stušti se rančerovo lice. – Već odavno nam ne zadaju nikakve nevolje. Međutim, čuli smo da će ih uskoro naterati u rezervat, pa je to, možda, njihova reakcija. Ni ja ne bih mirovao kad bi me oterali sa ognjišta i zemlje na kojoj su živeli i moji preci – izvede on na kraju razuman zaključak.

3.

PLEMENITA INDIJANKA

Na oko pet milja od ranča Džona Kendala, a petnaest od Fort-Kolorada, reka Končo se izlivala iz korita u nevelikoj udolini praveći jezerce opkoljeno sa svih strana šumom. Traper je dobro znao gde se ono nalazi, pa je upravio vranca prema njemu, utoliko pre što se ono nalazilo na najkraćem putu prema tvrđavi.

Zaklonjeno ogromnim krošnjama drveća koje ga je opkoljavalo, jezero se moglo ugledati tek onda kad bi se čovek sasvim približio njemu i kroz granje video belasanje vode na oskudnim zracima sunca koje su nekako pronalazile put do njega.

Traper se nalazio samo na trideset metara od obale jezera, kad je naglo zaustavio vranca i konje koje je za sobom vodio. Ispred sebe je primetio belasanje vode i veliku belu stenu kraj obale, istu onu iza koje su se pre godinu i po dana, kad je prolazio ovuda, pojavili Indijanci iz plemena Kijova, zajedno sa onima koji su pokuljali odasvud iz šume, vezali ga i odveli u svoj logor. Da nije bilo devojke po imenu Jutarnja Rosa, kćeri Malog Noža, poglavičinog mlađeg brata, njeni saplemenici bi ga sledećeg jutra ubili. Ona ga je odvezala od stuba smrti i pokazala mu put do slobode. A onda, dok se vraćala, upala je u zasedu Čikasava, velikih neprijatelja Kijova. Čuo je njene krike, vratio se i pritekao joj u pomoć. Od njegove »vinčesterke« i dva patrona dinamita stradalo je desetak Čikasava. Sve to je privuklo grupu Kijova, u kojoj se nalazio i Mali Nož, koja je bila pošla u poteru za njim. Pronašli su ga i ponovo vratili u logor, ali ovog puta ne kao bledolikog neprijatelja, već kao prijatelja njihovog plemena. Zato on pre dva-tri sata, kad je poštanska kočija upala u zasedu Kijova, nije pucao u ljude, već pored njih, da bi ih samo zaplašio.

Ovog puta traper je bio oprezniji pogotovo kad je nedaleko od stene ugledao dva mustanga koji su bili osetili njegovo prisustvo i svojim krupnim očima buljili u pravcu mesta na kom se bio prikrio.

Motrio je nekoliko trenutaka na sve strane, ali ništa sumnjivo nije otkrio. Od onih kojima su ta dva mustanga pripadala nije bilo ni traga ni glasa. Ostavio je konje i sa »vinčesterkom« u rukama počeo da se prikrada kroz šumu steni.

Kad je na jednom mestu bio udaljen od obale samo petnaestak koraka, primetio je u pesku trag koji je vodio do stene. Trag je bio takav kao da je neko vukao nešto po zemlji prema steni. No taj trag nije bio običan. Na mestu na kom se začinjao nalazile su se dve lokve krvi, a ona se videla i duž celog traga.

Malo kasnije nalazio se iza stene, udaljen od nje za onoliko koliko je ona bila udaljena od vode. Tada je otkrio one koje je tražio. Bila su to dva Indijanca iz plemena Kijova, jedan na zemlji, ispružen i nepomičan, a drugi polegao po steni i

pušci koju više nije držao rukama. Čak i kad mu je prišao, on se nije pomakao. Bio je, ili mrtav, ili u nesvesti.

Podigao ga je sa stene i položio na zemlju pored mladog mrtvog Indijanca. Iznenadio se kad je u njemu prepoznao Malog Noža, oca Jutarnje Rose, koga su tri taneta bila pogodila u grudi: jedno u desno rame, a druga dva nešto niže.

Otrčao je do jezera, zahvatio šakama vodu i usuo mu je malo u usta, a ostatak pljusnuo na lice.

Otvorio je oči. Prošlo je nekoliko trenutaka dok se njegov zamagljen pogled malo razbistrio i on prepoznao svog prijatelja. S mukom se osmehnuo.

– Visoki Jasen se uvek nađe u pravom trenutku i na pravom mestu – prošaputao je.

– Šta se desilo, moj crveni brate? – upita ga traper.

– Mali Nož i njegov sin Mladi Rakun lovili su jelena i udaljili se od logora Kijova. Ovde su ga, ranjenog, sustigli i ubili. Kad su ga prebacivali preko mustanga da bi ga odneli u logor, naišla su šestorica bledolikih sa jednim vezanim ratnikom u plavom mundiru, ispalili bez ikakvog razloga po nekoliko vatrenih oganja iz svojih malih vatrenih strela u Malog Noža i Mladog Rakuna, uzeli našeg jelena i otišli.

– Da li je Mali Nož mogao da odredi kuda su bledoliki otišli? U kom pravcu?

– Otišli su prema Planini zlih duhova, moj beli brate, onoj na kojoj se nekad nalazio logor Čikasava.

Zastade da se odmori, te traper to iskoristi da mu malo bolje zagleda rane. Dva metka su se nalazila u telu, a jedan, onaj koji ga je postrance okrznuo po ramenu probio je samo kožu i izašao na drugu stranu.

– Ako Visoki Jasen izvadi vatrene ognjeve iz tela Malog Noža i previje mu rane, hoće li Mali Nož imati snage da sam ode u logor svoje braće Kijova?

– Mali Nož će imati dovoljno snage da se vrati, moj beli brate. On mora da se vrati zajedno sa svojim sinom, da bi se zatim svetio rđavim belim ljudima.

Založio je vatru, nagoreo polovinu lovačkog noža na plamenu i oprezno pristupio delikatnom poslu. Vrh noža nije smeo da pogodi u tane i da ga još više ugura u telo; u času kad je osetio da ga je dotakao, trebalo je da ga zaobiđe, poduhvati odozdo i izvuče. Traperu nije bila prvina da metke vadi iz tela. Vadio ih je nekad lako, a nekad teže, što je zavisilo od ranjenika i njegove snage da izdrži bol i da ga jaucima i pokretima ne ometa.

Ovaj crvenokoži ranjenik bio je kao poručen za takvu operaciju. Njegove stisnute usne nisu se nijednog trenutka rastvorile da bi propustile uzdah, a kamoli jauk, a njegovo telo nije uzdrhtalo dok je nož barato po ranama tražeći i izvlačeći tanad.

Ubrzo je sve bilo gotovo. Rane su bile isprane viskijem, premazane melemom Apača i previjene, a sat kasnije Mali Nož se osećao dovoljno snažan da pođe na put, ili se takav samo pravio.

– Neka me moj beli brat popne na mustanga i priveže konopcem za njega – zamolio je. – Zatim neka Mladog Rakuna postavi potrbuške preko njegovog mustanga i takođe priveže. Na kraju neka veže mustanga mog sina za moga. Na taj način Mali Nož će sigurno doći u logor Kijova čak i onda ako uz put izgubi svest, jer će ga njegov verni mustang odneti tamo gore.

Dok ga je traper pažljivo postavljao na konja, on se zahvali:

– Ostao sam dužnik Visokom Jasenu još onda kad je od Čikasova izbavio moju kćer Jutarnju Rosu. Sada moj dug postaje još veći.

– Mali Nož je zaboravio da je Jutarnja Rosa spasila život Visokom

Jasenu i da joj je on samo vratio dug. Neka Mali Nož odnese pozdrave Jutarnjoj Rosi od njenog belog prijatelja Visokog Jasena.

Indijančevo lice se još više smrači, a usne se pretvoriše u tanku crtu. Tako stisnute ostadoše nekoliko trenutaka.

Traper pomisli da je ta nagla promena nastala usled bola koji je Indijancu razdirao telo dok ga je uspravljao na konja. Nije znao da je razlog tome bila porazna činjenica za koju će uskoro saznati.

– Mali Nož nema kome da prenese pozdrave svog belog brata Visokog Jasena – reče on muklo. – Jutarnje Rose više nema. Ona se već nekoliko meseci nalazi u cvetnim vrtovima velikog Manitua.

Traper ga zaprepašćeno pogleda.

– Umrla, ili ubijena? – zapita.

– Ubijena, moj beli brate. Ubili su je Čikasove koje smo zarobili, doveli u logor i privezali za stubove smrti. Kad im je u toku noći prerezala veze i oslobodila ih, baš kao što je učinila i sa Visokim Jasenom, jedan od njih joj je istrgao nož i njime je ubio.

Traper je ostao bez daha.

– Zašto... zašto ju je ubio? Zašto ih je oslobodila? – postavio je novo pitanje.

– Zašto ju je ubio, to Mali Nož ne zna, niti može da shvati, a zašto je Jutarnja Rosa oslobađala zarobljenike Kijova i zašto je onda oslobodila i Visokog Jasena, Malom Nožu je to poznato.

– Zašto? – ponovi traper pitanje.

– Zašto je moja kćer spasila Visokog Jasena, to mi je ona sama objasnila. Zato, moj beli brate, što se bojala da će se bledoliki kasnije svetiti Kijovama za tvoju smrt. Zato što se grozila ubijanja koja su činili naši ratnici i što se bojala ubijanja koje će činiti bledoliki i Čikasave. Time što je oslobađala i bledolike i crvene ratnike želela je da bar smanji ubijanja ako nije mogla da ih sasvim otkloni. »Zašto se toliko ubijaju, oče, bledoliki i Kijove, kao i crveni ratnici između sebe?« često je pitala Malog Noža. »Zar ne bi bilo mnogo lepše da svi živimo u miru, slozi i ljubavi, jer ova naša zemlja je velika i sve može da ishrani? Zar svaka njena stopa mora da se zaliva krvlju?« Eto, moj beli brate, takva je bila Jutarnja Rosa, kćer Malog Noža i bratanica velikog poglavice Kijova Starog Grma – završi ranjenik, pa kad traper učini sve onako kako je želeo, potera konja prema šumi.

Dok je nestajao u šikari, traper je još uvek stajao na istom mestu.

Da! Takva jebila Jutarnja Rosa, ta prelepa, dušom i telom, mlada Indijanka, žena kojoj je morao biti zahvalan što je živ.

4.

FORT KOLORADO

Tvrđava Kolorado je bila udaljena od istoimene reke oko tri stotine koraka. Sa tri strane bila je opkoljena visokim palisadama zašiljenim pri vrhu, dok je četvrtu stranu činila padina brega koji se sa one druge strane spuštao u vidu okomite litice, tako da osim ptica, nije bilo živog stvora koji bi se mogao uspuzati i odozgo sići u utvrđenje.

Na prostranom egzercirištu iza kog su se prema strmini brega nizale barake i razapeti šatori prišao mu je poručnik njegove visine i stasa, plave kose i oštrih crta lica, koje najednom omekšaše kad im se pogledi susretoše.

– Ako se ne varam, Apači Tom! – reče on, a oko usana mu se ukaza škrt osmeh koji nestade kad mu pogled pređe na tela narednika i vojnika, prebačena preko sedala njihovih konja. – Ja sam poručnik Kenet Felton, Apači. Šta se desilo našim drugovima? Gde je kapetan Bardžer čijeg ste konja takođe doveli? – zasu on trapera pitanjima,

pa kad mu se učini da je najbolje da o svemu porazgovaraju u kancelariji povede ga prema najbližoj baraci, naredivši pre toga da skinu tela narednika i redova s konja i da ih odnesu u ambulantu, a da konje odvedu u koral.

Pred barakom Apači zastade.

– Ne bi li bilo, poručniče, bolje da našem razgovoru prisustvuje i komandant Enderson, utoliko pre što sam zbog njega i došao ovamo? – upita on Feltona.

– Zar ne znate šta se pre deset dana dogodilo našem komandantu, Apači? – pogleda ga poručnik začuđeno.

Pošto ovaj ne odgovori, on nastavi:

– Potpukovnik Enderson je ubijen. Dva zlikovca iz Peperove bande, koja su u njega ispalila po nekoliko metaka iz koltova, nalaze se u našem zatvoru i sutra će im biti suđeno jer je naša tvrđavska komanda u Ostinu prenela u ovom slučaju svoju nadležnost na naš garnizon.

– Zašto su ga ubili?

– Ona dvojica ćute kao zaliveni. Čak su i drski i veruju da do pogubljenja, koje im ne gine, neće ni doći, jer će ih njihovi pre toga izbaviti iz zatvora.

– Sada mi je jasno zašto su zarobili i odveli kapetana Bardžera – promrmlja Apači ulazeći u baraku.

– Da li samo pretpostavljate da su ga zarobili banditi Ala Pepera, ili to pouzdano znate? – upita poručnik vadeći iz ormana bocu s viskijem i dve čaše.

– Znam pouzdano – odvrati kratko ne objašnjavajući kako je do tog saznanja došao. Što se tiče ubijenog narednika i onog vojnika, njihovu smrt možete isto tako da pripišete Peperu i njegovim banditima... Kuda je kapetan Bordžer krenuo ovog jutra s njima?

– To mi nije poznato. Uostalom, ne dešava se prvi put da on s grupom vojnika izjaše iz tvrđave. Moje nije da ga o tome pitam, pogotovo otkako je posle smrti potpukovnika Endersona postao vršilac dužnosti komandanta tvrđave.

– Je li potpukovnik Enderson bio oženjen? Ima li porodicu? – zainteresova se traper u želji da ono zbog čega je došao ovamo prenese njima.

– Nikad se nije ženio – uzvrati poručnik. – Koliko mi je poznato ima samo jednog rođenog brata i dvojicu bratanaca.

– Na žalost, ni njih više nema među živima – reče Apači. – Pre mesec dana Peperovi banditi su pobili i njih i opljačkali nešto malo zlata koje su bili iskopali u gudurama Gvadalupe. Endersonov brat Teks bio je moj dobar prijatelj. Zatekao sam ga na samrti i obećao da ću o njegovoj smrti i smrti njegovih sinova obavestiti potpukovnika Endersona. Došao sam ovamo da ispunim obećanje, tim pre što sam čuo da su Peperovi banditi napustili Gvadalupu i da se sada nalaze u ovom kraju.

– Pojavili su se pre mesec dana. Šerifi iz San-Endžela, Santa-Ane i Edena imaju pune ruke posla, ali im ne polazi za rukom da ih pobiju ili pohvataju. Posle ovoga što su učinili nama, mislim da ćemo mi preduzeti korake da im stanemo za vrat. Velika je šteta, Apači, što smo izgubili komandanta Endersona. Ništa manja nije što se kapetan Bardžer nalazi u rukama bandita, jer je veliko pitanje da li će ga ostaviti u životu. A on nam je ovde posle komandantove smrti mnogo značio.

– Rekoste da se ona dva bandita nalaze ovde?

– Da. Pod neprestanom su stražom i ne postoji nikakva mogućnost da se oslobode.

– Zar ni posle ovoga što se desilo kapetanu Bardžeru? – upita traper.

– Mislite da će nas razbojnici uceniti i zatražiti razmenu kape-

tana Bardžera za dvojicu zlikovaca?

– To je sigurno. Zašto bi inače ostavili kapetana u životu?

– Ako do toga dođe, ne znam kako bih postupio, jer bez generala Šeridena ne bih smeo da pustim bandite iz zatvora.

– Za to nećete imati vremena. Moraćete da odlučite sami da li su vrednija dva bandita ili život kapetana Bardžera – zavrte traper glavom.

*

Apači Tom je bio u pravu kad je pretpostavio da će Peper predložiti razmenu zarobljenika. Za vreme večere u trpezariju za oficire, u kojoj su se nalazili pored poručnika Keneta Feltona i trapera još dvojica poručnika, od kojih je jedan bio lekar, uđe stražar i obavesti ih da jedan razbojnik Ala Pepera traži da razgovara sa poručnikom Feltonom.

– Razoružaj ga i dovedi ovamo – naredi poručnik.

Malo kasnije isti stražar uvede sredovečnog čoveka koji je po izgledu i odeći mogao biti Meksikanac. On to i potvrdi. Naklonivši se teatralno kraj vrata, tako da se nije znalo da li je to učinio iz poštovanja ili se šegačio, reče:

– Zovem se Felipe Miljares, senjori. Senjor Peper me šalje k vama.

Zastade.

– Nastavi! – razdra se poručnik Felton. – Zašto te šalje?

– Kod vas se nalaze dvojica njegovih ljudi: Slim Mejers i Frenk Elmer, a kod nas senjor kapitano Bardžer. Senjor Peper predlaže da ih razmenimo: da vi pustite Slima i Frenka, a mi senjora Bardžera.

– Kako bismo ih zamenili? – zainteresova se poručnik Felton. – Kada i gde?

Meksikanac se zacereka.

– Veoma jednostavno, senjor. Vi ćete odmah pustiti Slima i Frenka ! kad se oni nađu u našem skrovištu mi ćemo pustiti senjor – Bradžera Takva predostrožnost, priznaćete potrebna je jer bi nas vaši ljudi mogli pratiti, a i moglo bi nam se nešto desiti pre nego što stignemo do naših – osmehivao se Meksikanac i dalje.

Poručnik ljutito skoči sa stolice.

– Ko mi garantuje, lupežu, da ćete kapetana Bardžera pustiti kad se vi vratite svojima?

– Garancija vam je obećanje senjor – Pepera.

– Baš si mi našao jaku garanciju – podsmehnu se poručnik.

– Mi drugih garancija nemamo, senjor. Hoćete li vi garantovati da ćete pustiti Mejersa i Elmera ako dovedemo kapetana Bardžera? – upita uz podrugljiv osmeh, pa brzo dodade: – Ja to samo uzgred pitam, senjor, jer nisam ovlašćen da ponudim nikakav drugi način razmene od onog koji sam vam već saopštio.

– Sačekaj nekoliko trenutaka napolju – odreza poručnik, pa dobaci stražaru: – Izvedi ga i motri na njega.

Stražar izvede Meksikanca. U trpezariji nastade muk, koji prekide lekar, doktor Hari Klipton:

– Mislim da nemamo izbora, Feltone. Ne postupimo li po želji Pepera, on će ubiti kapetana Bardžera.

– Zar se ne može desiti da ga ubiju i onda kad ovaj lupež sa ostalom dvojicom dođe u skrovište? – zapita drugi poručnik, Džems Kuper.

Poručnik Felton pogleda u trapera.

– Šta mislite vi, Apači?

– Slažem se sa doktorom Kliptonom. Drugog izbora nemate.

– Neka bude. Ali za njima će ipak krenuti naša dva izviđača, pripadnici plemena Čikasava. Otkriju li njihovo skrovište, sve ćemo ih pohvatati ili pobiti.

*

Slim Mejers i Frenk Elmer su pušteni iz zatvora. Dok su prolazili preko egzercirišta izazivački su pevali na sav glas pesmu posvećenu svom šefu Alu Peperu.

Kapija se za trojicom bandita nije zatvorila. Malo kasnije su za njima izašli iz tvrđave dvojica Indijanaca u vojničkoj odeći.

Osvanuo je sledeći dan, a kapetan Bardžer se nije vraćao.

Oko šest časova, kad se sunce pojavilo iza bregova Edvardove visoravni, stražar kraj kapije je objavio da se tvrđavi približavaju dva konja preko čijih sedala je nešto bilo prebačeno.

Otvorili su kapiju i kroz nju su uleteli zahuktali konji. Preko sedala su se klatila beživotna tela dvojice izviđača Čikasava. Jednom od njih je za odelo bila prikačena cedulja na kojoj je pisalo:

»Veoma ste pogrešili, poručniče Feltone. Veoma. Time što ste za mojim ljudima uputili ova dva indijanska uljeza niste postigli ništa. Poslali ste ih samo u smrt, a, možda, i kapetana Bardžera.

Al Peper.«

Pročitavši cedulju poručnik Felton zamoli Apači-Toma da dođe u komandantovu kancelariju.

— Sada, kad nema ni potpukovnika Endersona, a ni kapetana Bardžera, ja se osećam odgovornim za sve ono što se bude dešavalo u tvrđavi. Pored toga što ću odmah o svemu obavestiti generala Šeridena u Ostinu, kako bi po vašem mišljenju trebalo da postupim u ovakvoj situaciji?

— Trebalo bi preduzeti sve da se oslobodi kapetan Bardžer — odvrati traper. — Znate li gde se nalazi Planina zlih duhova?

— Mislite na Planinu orlova? — upita poručnik. — Planinu orlova čijove nazivaju Planinom zlih duhova.

— Na nju mislim.

— Razume se da znam gde se nalazi.

— Mislim da se negde na njoj skrivaju Peperovi razbojnici. Trebalo bi poslati eskadron konjanika da je pročešljaju.

— Učiniću to još danas. Međutim, mene muči još nešto o čemu vam nisam ništa rekao, Apači.

— Recite, poručniče!

— Ubeđen sam da znate gde se nalazi Fort Linkoln?

— Nedaleko od Krejna.

— Znate i to da se u blizini tvrđave nalazi kamenolom u kome rade kažnjenici. Kamenolom obezbeđuju vojnici iz Fort-Linkolna.

— Znam za kamenolom, ali nisam znao za taj poslednji detalj.

— Pre nekoliko meseci je otkrivena bogata zlatna žica u kamenolomu za koju je znalo samo nekoliko ljudi iz Fort-Linkolna. Ruda je odvožena na drugo mesto i tamo je iz nje vađeno zlato koje je predavano komandantu tvrđave. Do sada ga ima sakupljenog u dva sanduka, u vrednosti od oko devedeset hiljada dolara. Tolika količina, razume se, nije mogla ostati u tvrđavi, pa je po nalogu generala Šeridena trebalo da bude poslata kroz tri dana kolima iz Fort-Linkolna do San-Endžela, a od San-Endžela vozom do Ostina.

— Ne vidim zašto mi sve to pričate, poručniče — primeti traper.

— Sada ćete čuti — osmehnu se poručnik. — Ovih dana se rasformira tvrđava Fort Linkoln i jedna polovina garnizona se pridodaje Fort-Stoktonu, a druga Fort-Henkoku kao pojačanje jer su Indijanci u tim predelima postali u poslednje vreme veoma nemirni i nisu retki sporadični sukobi čak i sa konjicom. Iz tih razloga, a po naređenju generala Šeridena, konjanici iz Fort-Linkolna dopremiće ta dva sanduka sa zlatom, kao što rekoh, samo do San-Endžela, a u San-Endželu je trebalo da ga preuzmemo mi; tačnije rečeno, kapetan Bard-

žer ili ja, jer smo samo nas dvojica upoznati s tom transakcijom. Kapetan Bardžer je odredio mene, s tim što bi sa mnom, preobučen u civila, pošao i narednik Hal Fordajs, ali tako da niko ne zna da idemo zajedno. Kapetan je smatrao da bi veće obezbeđenje bilo sumnjivo i da bi pobudilo pažnju radoznalaca.

– Možda je imao pravo – primeti traper.

– Kroz tri dana trebalo bi da budem u San–Endželu. O mom dolasku je već obavešten komandant Fort-Linkolna. Međutim, zarobljavanje kapetana Bardžera izazvalo je pometnju u tom planu. Ja kao vršilac dužnosti zapovednika tvrđave ne smem da je napustim, a nisam ovlašćen da ikoga drugog pošaljem, jer nam je izričito naređeno da o zlatu koje ćemo pratiti ne obaveštavamo nikoga. Kako da postupim u ovakvoj situaciji, Apači? Vama sam sve ovo poverio jer sam siguran da ni kapetan Bardžer ne bi imao ništa protiv toga.

Traper se malo zamisli, pa reče:

– Vi ćete ostati u tvrđavi, a neko će s narednikom Fordajsom otići u San-Endželo i preuzeti sanduke sa zlatom, a zatim se s njima odvesti vozom do Ostina.

– Ali ko? – gotovo zavapi poručnik.

– Ja ću to biti. Recite mi samo jedno: da li vas poznaju oni koji će do San-Endžela dopratiti sanduke sa zlatom?

– Niko me ne zna, niti ja znam ikoga iz Fort-Linkolna.

– Onda je sve u najboljem redu – osmehnu se zadovoljno traper. – Nas dvojica smo približno istog stasa i visine, a i kosa nam je obojici svetla. Vaše odelo će mi pristajati baš kao i vama. Prema tome, ja ću za one od kojih budem primio ta dva sanduka biti poručnik Kenet Felton, a ne Tom Lin.

– I vi biste mi učinili tu veliku uslugu, Apači? – zasijaše poručnikove oči.

– Zašto da ne! Ako je sve rađeno u takvoj tajnosti o kakvoj ste mi govorili, niko neće znati šta se nalazi u tim sanducima. Prema tome, uz put mi ne preti nikakva opasnost, osim ako...

Traper ne doreče. Pogled mu se zabode u poručnikovo lice.

– Šta ste hteli da kažete? – upita ovaj.

– Osim ako kapetan Bardžer ne otkrije tu tajnu Alu Peperu samo zato da bi ga ovaj pustio na slobodu.

– On to neće nikad učiniti – planu poručnik. – I ja se nadam – osmehnu se traper zagonetno. – Onda, poručniče Feltone, o svemu smo dogovorili. Pošaljite eskadron konjanika prema Planini orlova. Ukoliko oni pohvataju razbojnike i oslobode kapetana Bardžera, na put ka San-Endželu poći ćete vi, a ukoliko njihovo pretraživanje ne urodi plodom, biće onako kako smo se dogovorili, pri čemu svu odgovornost oko preuzimanja i isporuke ta dva sanduka sa zlatom preuzimam ja.

– Mnogo vam hvala, Apači – pruži mu zadovoljni poručnik ruku, pa izađe da naredi pokret jednog eskadrona prema Planini orlova.

5.

VOZ KREĆE ZA OSTIN

Sa odećom poručnika Keneta Feltona na sebi, koja mu je pristajala kao da je za njega šivena šivena, Apači Tom ujaha u San Endželo na pola sata pre dolaska voza. Za kartu se nije brinuo jer mu je Felton rekao da je komandant Fort-Linkolna rezervisao na njegovo ime jedan od ukupno dva odeljka u salon-vagonu, tako da će izbeći gužvu u običnim vagonima i znatiželju onih što će se u njima nalaziti.

Nekoliko minuta iza njega na železničku stanicu je dojahao i, u civila preobučeni, narednik Hal For-

dajs noseći dve velike torbe koje, po svemu sudeći, nisu bile lake.

Kao uvek, na stanici prilikom dolaska voza i njegovog odlaska iz nje bilo je poprilično onih što su putovali i onih za koje je voz još uvek bio pravo čudo kome se svak morao diviti. Dece je bilo ponajviše i ona su jurila unaokolo, šetala po šinama i provlačila se ispod dva vagona ostavljena na sporednom koloseku.

Kad je očekivao da će se odnekud pojaviti vojnička kola iz Fort-Linkolna, Apači ugleda jedne dvokolice u koje je bio upregnut rasan belac bujne grive i još bujnijeg repa. U dvokolicama su se nalazili lepo odeven čovek od oko trideset godina i mlada žena nekoliko godina mlađa, crnokosa i veoma lepa, koja samo što se dvokolice zaustaviše i njen pratilac, ostavljajući je u njima zamače u železničku stanicu, zadrža pogled na stasitom poručniku.

Njen pratilac se ubrzo vrati iz stanične zgrade. Govorio joj je nešto gestikulirajući rukama, a zatim se okrenu i prošara pogledom po gomili ljudi, dok ga za trenutak ne zadrža na čoveku u oficirskoj uniformi. Zatim pomože ženi da side s kola i s njom ruku pod ruku poče da se probija izmedu onih što su očekivali voz.

Zastadoše pred traperom.

Čovek dotače obod šešira u znak pozdrava i oslovi ga:

– Vi dolazite iz Fort-Kolorada?

– Kako ste pogodili? – postavi traper njemu pitanje.

– Saznao sam od šefa stanice maločas kad sam se interesovao za odeljak u salon-vagonu. Rečeno mi je da jedan odeljak pripada poručniku Feltonu iz Fort-Kolorada koji putuje u Ostin, a da su drugi zakupila dva trgovca iz Ostina koja se nalaze u San – Endželu.

– Za njih ne znam, ali da jedan odeljak pripada meni, to je tačno. Zašto vas to interesuje?

Čovek se osmehnu.

– Najpre da vam se predstavim. Ja sam Hari Tipton iz Santa-Ane, a ovo je moja sestra Karlota Tipton, koja putuje u Ostin kod nekih naših rođaka. Složićete se, poručniče, da ne mogu dozvoliti da moja sestra putuje u običnom vagonu i da bude izložena svakojakim banalnostima onih koji će se nalaziti u tom vagonu.

– Slažem se s vama, ali zašto o svemu tome razgovarate sa mnom?

– Želeo sam da vas zamolim da primite moju sestru u svoj odeljak do Ostina. Već na prvi pogled sam shvatio da imam posla s džentlmenom u kog se mogu pouzdati.

Apači se osmehnu.

– Hvala vam! – reče. – Ako je samo to u pitanju, tada ste rešili problem. Gospođicu Tipton ću rado primiti u svoj odeljak, tako da i vi i ona možete biti spokojni.

– Mnogo vam hvala, gospodine poručniče – progovori po prvi put baršunastim altom mlada žena pokazujući pri tom dva reda snežnobelih zuba koji zablistaše kao biser između purpurno crvenih usana.

– Drago mi je što mogu da vam pomognem, gospođice – uzvrati traper uz blag naklon.

U tom trenutku se pojaviše nekoliko vojnika koji su pratili kola na kojima se, pored jednog narednika, nalazio i kočijaš.

Apači se obrati advokatu Tiptonu:

– Zmolio bih vas da ostanete sa svojom sestrom dok ja ne obavim jedan posao sa ovim momcima iz Fort-Linkolna.

Rekavši to pođe prema kolima koja se u međuvremenu zaustaviše i sa kojih side narednik, pa poče da pretražuje pogledom po gomili.

Nije bilo teško uočiti čoveka u poručničkoj uniformi koji je za glavu, pa i više strčao iznad glava prisutnih ljudi i koji se u tom času probijao između njih prema njemu.

Zato mu pođe u susret, stade na dva koraka od njega i salutira.

– Ako se ne varam, gospodine, vi ste poručnik Kenet Felton iz Fort-Kolorada? – upita.

– Jesam, naredniče. Jeste li doneli sanduke?

– U kolima su. Iznećemo ih kad dođe voz. Nije moguće da ste došli sami, gospodine – poče narednik da pretražuje pogledom po gomili tražeći vojnike iz njegove pratnje.

– Sam sam, naredniče. Zapravo, vama mogu da kažem da se sa mnom nalazi preobučen u civila samo jedan narednik iz tvrđave koji će vam malo kasnije prići da biste se o nečemu dogovorili. To je onaj crvenokosi čovek kraj čijih nogu se nalaze one dve zamašne torbe.

Narednik upravi pogled na tu stranu, pa raširi oči od iznenađenja.

– Zar to nije narednik Hal Fordajs? – osmehnu se.

– Jeste, ali ničim ne pokazujte da ga poznajete.

– Ne brinite, gospodine... Evo voza.

Iz daljine se začu kloparanje točkova po šinama, pa učestali zvuci zvona i kompozicija, koja se sastojala od lokomotive, tendera punog drva, poštanskog vagona, zatim vagona za prevoz konja, dva putnička vagona, vagona restorana i salon – vagona.

Apači se vrati advokatu i njegovoj sestri, a narednik svojim kolima. Dok im se približavao, priđe mu prerušeni narednik svojim kolima. Dok im se približavao, priđe mu prerušeni narednik Fordajs te s njim porazgovara nekoliko reči, a zatim se uputi kompoziciji koja je uz šuštanje pare iz lokomotive pristajala na mali peron.

Advokat se oprosti od svoje sestre, uđe u kola i odveze se prema gradu pre nego što kompozicija krenu.

U pratnji mlade žene, noseći njenu malu putničku torbu, Apači priđe poslednjem vagonu, zajedno sa dvojicom ljudi koji su u njemu takođe imali jedan odeljak.

Kondukter ih zamoli da sačekaju nekoliko minuta dok počisti odeljke i zameni posteljinu na ležajevima, te se njih četvoro udaljiše malo od vagona: traper sa devojkom prema prednjoj strani, a dvojica trgovaca iz Ostina prema zadnjoj strani salon-vagona.

Za sve to vreme traper je kradimice posmatrao šta se tamo dešava. Video je kako narednik i dvojica vojnika unose dva drvena sanduka, okovana tankim metalnim šipkama i obezbeđena katancem, u odeljak na prednjoj strani salon-vagona i kako u taj isti odeljak, samo sa suprotne strane kompozicije, neprimetno ulazi prerušeni narednik Fordajs sa svoje dve pozamašne torbe. Dvojica vojnika uskoro izađoše. Malo kasnije izađe i narednik Fordajs, dok narednik iz Fort-Linkolna ostade u odeljku kraj prozora sve do trenutka kad Apači sa gospođicom Tipton uđe u njega.

Nakon nekoliko trenutaka kompozicija krenu prema Ostinu.

U odeljku salon-vagona bilo je udobno. Pod je bio zastrt novim tepihom. Na sredini se nalazila klub garnitura od tri fotelje. Sve to pored dva kauča i jedne omanje furune bilo je raspoređeno tako da je još uvek ostajalo dovoljno prostora za kretanje. U odeljak se ulazilo iz uzanog hodnika koji se protezao duž celog vagona služeći i kao jedini put do vagon-restorana i dalje, kroz vagone za ostale putnike, do vagona u kom su bili smešteni konji, a u kom su se sada nalazili traperov vranac i narednikov dorat.

Voz je jurio po ravnici između San-Endžela i Santa-Ane. Gospođica Tipton je bila veoma ugodna saputnica i traper je uživao u njenom društvu.

Od četiri sata popodne, kad je kompozicija krenula iz San-End-

žela, protekoše dva sata, a ona još nigde nije stala. Prva stanica je trebalo da bude gradić Santa-Ana, ali do njega je trebalo da prevali poveliki uspon Snežne planine koja se bila isprečila na njihovom putu.

Traper i devojka su se upravo nalazili kraj prozora uživajući u lepoti koju je pružao živopisni pejzaž kroz koji su prolazili kad se začulo kucanje na vratima.

Misleći da se pred njima nalazi momak iz vagon-restorana koji želi da ih obavesti kad će večera biti servirana, traper im priđe i otvori ih.

Pred njima su se nalazila dva trgovca iz Ostina. Jedan je držao bocu s viskijem, a drugi bocu šampanjca. Po izrazu njihovog lica moglo se zaključiti da je do tada već ispijeni alkohol učinio svoje: klatili su se i blesasto osmehivali.

— Poručniče — reče jedan od njih — bilo bi nam veoma prijatno ako vi i gospođica pristanete da s nama popijete malo ovog pića koje donosimo.

Dok je to govorio, on se i bez dozvole ugura u odeljak između trapera i otvorenih vrata, te se ovaj nađe između njega i njegovog druga koji je još uvek stajao u hodničiću.

— Hvala vam, ali uskoro će vreme večeri, pa ćemo uz jelo nešto popiti — pokuša traper da ih se otarasi.

Pri tom, jednom rukom, koju postavi na dovratak zaustavi drugog.

Ali, dok je tako bio okrenut onome što se već nalazio u odeljku, oseti između rebara cev kolta i preteći glas onoga kog je smatrao pijanim:

— Pomaknite se, poručniče, da uđem ja ako ne želite da vam sručim nekoliko metaka u telo, a zatim budite ljubazni i dajte nam ona dva sanduka što se nalaze kraj peći, a koja su uneli vojnici iz Fort-Linkolna.

Bio je zaprepašćen. Kako je procurila tajna za koju su znala samo po dva-tri čoveka iz jedne i druge tvrđave? Da li je kapetan Milt Bardžer bio primoran da je otkrije Alu Peperu spasavajući svoju kožu? Pokuša da to proveri i upita:

— Vi ste Peperovi ljudi?

— Savršeno tačno, poručniče. Divimo se vašoj proniciljivosti — cerekao se onaj iza njegovih leđa.

Za to vreme uđe i drugi razbojnik.

Devojka je bila mirna, ali veoma napregnutog lica. Šarala je pogledom čas u dvojicu bandita, čas u njega, koji je nemoćno stajao pred uperenim koltom i čežnjivo pogledao na onu stranu na kojoj se nalazio jedan kauč preko kog je bio prebačen njegov pojas sa oružjem.

— Kako je Peper saznao za zlato? — postavi on pitanje.

— To ćete upitati njega, ako se kad sastanete s njim, poručniče — odvrati bandit prateći jednim okom svog druga koji je prilazio sanducima i odmeravao jedan rukama.

— Do đavola — promrmlja taj. — Nisu baš laki, ali kad znamo šta se u njima nalazi, vredi se pomučiti.

Taj trenutak male neopreznosti kod onoga što ga je koltom prisiljavao da bude miran Apači iskoristi na taj način što munjevito odskoči u stranu, ali istovremeno i prema razbojniku, te se tako nađe s njegove bočne strane. Pre nego što je ovaj upravio ruku s koltom prema njemu, on ga snažnim udarcem pesnice pogodi iza uva i odbaci u drugi kraj vagona. Bandit ispusti kolt i ošamućen ostade da sedi na podu.

Drugi razbojnik ispusti sanduk iz ruku i pokuša da izvuče kolt. To mu ne pođe za rukom jer se traper baci na njega i zajedno s njim pade preko sanduka. Nešto od težine njegovog tela, a nešto i zbog nezgodnog pada na ivice sanduka, razbojnik jauknu i više ne pokaza nikakav otpor.

Sve je bilo veoma brzo gotovo. Dok je prvi razbojnik, još uvek ošamućen, sedeo na podu i bezizraznim pogledom posmatrao ono što se pred njim dešavalo, a traper upravljao pogled prema draperiji preko vrata sa koje su visila i sa jedne i sa druge strane dva gajtana sa resama na krajevima koja su mogla poslužiti za vezivanje razbojnika, u vagonu odjeknu preteći glas devojke, koji ovog puta nije bio ni nalik onom milozvučnom baršunastom altu:

– Poručniče, budite mirni i pustite tog čoveka koga držite.

Okrenuo je glavu i video devojku koja je u jednoj ruci držala mali damski pištolj, a u drugoj kolt koji je prvi razbojnik ispustio kad ga je traperova pesnica bacila na pod.

– Šta to treba da znači? Zar i vi... – nije dorekao ono što je želeo.

– Kunem vam se da ću vas ubiti ako ma šta pokušate što bi ugrozilo život mojih prijatelja i omelo ih u izvršenju zadataka koji su dobili. A ja to ne bih želela, jer protiv vas nemamo ništa presekla je devojka njegove reči, pa se obratila onima na podu: – Slime, Frenk, požurite? Nalazi li se i moj konj u vagonu?

– Da, gospodice Tipton – odvrati onaj što se do tada koprcao pod traperovim orijaškim telom.

Za to vreme se pridiže i drugi razbojnik. On bez reči zađe iza traperovih leđa prihvatajući pre toga svoj kolt iz devojčine ruke. Jedan zamah i drška kolta se svali svom silinom na traperovo teme.

Pao je bez reči na pod.

Svaki razbojnik prihvati po jedan sanduk, pa u pratnji devojke izađoše u hodničić.

Nešto kasnije iz vagona koji je prevozio konje iskočiće tri konja. Na jednom je sedela žena, a na druga dva muškarci koji su ispred sebe na sedlima držali nešto što se u začetku sumraka nije moglo razaznati.

6.

BANDA ALA PEPERA

Narednik Fordajs ih je video. To mu je bilo dovoljno. Napusti svoje mesto i požuri prema salon-vagonu.

U času kad je ulazio u odeljak. Apači se podizao s poda trljajući mesto na glavi po kom je dobio udarac.

– Umakoše nam, ali nisu daleko – reče mu narednik. – Da pođem za njima, Apači? Zadovoljni su što su dobro obavili zadatak te neće obratiti pažnju na to da li ih neko prati.

– Ja ću poći za njima, a vi ostanite ovde – odvrati traper. – Ako me posluži sreća, naći ću se u Peperovom osinjaku.

Nije li to isuviše rizično? – pobuni se narednik.

– Zar bi vaš odlazak za njima bio manje rizičan? – preseče ga traper, opasa pojas sa koltom i požuri prema vagonu s konjima.

Kad se malo kasnije našao na čvrstom tlu na ledima svog vranca, nije mu preostalo ništa drugo već da ga potera uz strminu brega koji se protezao sa te strane pruge, svestan da su se uz nju morali uspeti i razbojnici sa devojkom, čiju pravu ulogu još uvek nije mogao u potpunosti da odredi.

Mrak je bio pao, ali je mesec sijao punim sjajem.

Sa brdašca na koje se uspeo pružao se pogled na preriju ukliještenu između tog brdašca i drugog većeg sa druge strane. Zahvaljujući mesečini i preriji ravnoj kao dlan, na kojoj nije bilo ni drveća ni stenja da, ugledao je u daljini tri jahača koji su galopirali prema bregu na drugoj strani. Uskoro će nestati u jednoj udolini, ali će se iz nje pojaviti nedaleko od brega, ispred šume koja se začinjala već od njegovog podnožja. Ako je želeo da ih kasnije prati kroz šumu, do brega je tre-

balo da stigne pre njih, što i nije bilo tako teško i pored razdaljine koja ih je delila, jer je njegov odmorni vranac nosio samo njega, dok su konji dvojice razbojnika imali pored jahača i posebna opterećenja koja im nisu dozvoljavala da razviju brzinu kakvu su mogli noseći samo jahače.

Sleteo je u preriju, napravio mali polukrug i opustio uzde. Vranac je leteo kao na krilima. Udolina mu nije dozvoljavala da prati pogledom one koji su se u njoj nalazili, ali ona nije dozvoljavala ni njima da njega vide. Bojao se samo toga da na tom pošumljenom bregu prema kom su jahali ima stražar koji je motrio na preriju pod mesečinom. Međutim, ta pomisao mu samo za časak prolete mozgom i on je odbaci kao nešto što ga je nepotrebno opterećivalo u tom tako važnom trenutku. Radije je bio spreman da poveruje da su se razbojnici sklonili negde dublje među ta brda očekujući svoja dva čoveka i devojku što im je u ovom poduhvatu pružila dragocenu pomoć.

Uspeo je da stigne do začetka šume pre razbojnika i da za njima oprezno krene uz breg na razdaljini koja mu je garantovala bezbednost kao i to da ga neko od te trojke, ako se kojim slučajem i osvrne, ne vidi.

To se međutim, nije ni desilo. Razbojnici su bezbrižno jahali uz brdo, a on je još bezbrižnije išao za njima.

Video je kako su se na vrhu brega zaustavili i čuo glas jednog od njih:

– Eno ih kraj one vatre. Siguran sam da će gazda biti zadovoljan nama.

– Da nije bilo gospodice Tipton – dobacio je drugi – ko zna kako bi se sve završilo.

– Jedni drugima moramo da pomažemo – bila je devojka suviše skromna kad je to rekla.

Sa vrha na kom se ubrzo i sam našao, traper na brdu ispred ovog na kom se nalazio, a od kog ga je delila dubodolina pod šumom, ugleda odsjaj vatre. Više nije trebalo da prati dvojicu razbojnika i devojku. Znao je gde ih ostali očekuju i poterao je konja malo dalje od pravca kojim su se oni spuštali, da bi pre njih dospeo do tog brda i uspeo se do mesta na kom je gorela vatra.

Išlo je lako. Njegov vranac se već uspinjao uz to brdo na drugoj strani, kad je čuo iza sebe glasove onih koje je do tada pratio.

Zaobišao je proplanak na kom je gorela vatra, sakrio konja u šikari i prikrao mu se pre nego što su na njega izbili oni što su donosili bogat plen.

Sa udaljenosti od dvadesetak koraka ugledao je oko vatre šest osoba. Svi su bili muškarci. Među njima je prepoznao Meksikanca Miljaresa i tobožnjeg advokata Harija Tiptona. Trojica su bili mladi ljudi, dok je jedan bio stariji čovek prosede kose i brkova koji je u tom času nabijao lulu duvanom.

U tišini koja je vladala na proplanku iz blizine se začu šuštanje lišća i krckanje granja i iz šume izroni još jedan mlad razbojnik.

– Dolaze, gazda – obrati se on tobožnjem advokatu Tiptonu.

Bilo je to iznenađenje za skrivenog trapera. Da je neko pre toga zatražio od njega da pokaže prstom na vođu ove bande, on bi bez premišljanja upravio prst prema tom prosedom i po godinama najstarijem čoveku.

Hari Tipton, odnosno Al Peper, upita:

– Nose li štogod?

– I Slim i Frenk nose po jedan sanduk na sedlima ispred sebe.

– Je li s njima Karlota?

– Jeste, gazda.

Iščekivanje tolike količine zlata kakvu nikad pred sobom nisu vi-

deli natera ih da ustanu i da svoje drugove i devojku dočekaju stojeći.

A ovi podvriskujući izleteše na propianak i dodadoše sanduke onima što su im bili najbliži.

– Kako je bilo? – upita Peper osmehujući se. – Je li bilo nekih nepredviđenih problema?

– Kao što vidiš živi smo i zdravi, samo malo izubijani. Ali i poručnika smo dobro udesili – odvrati Slim Mejers, pa upita: – Mogu li nešto da primetim?

– Reci, Slime.

– Mislim da nije pravo da ovaj čovek – pokaza glavom na prosedog – dobija trećinu zlata, a da mi svi delimo one dve trećine. Mislim da zlato treba podeliti na ravne delove, kao što smo uvek do sada delili plen.

Nastade tajac. Pogledi onih što su se nalazili oko šefa bande upravište se prema njegovom licu. A ono se smrači i postade nekako modrikasto-crveno, ukoliko to nije bio odsjaj vatre na njemu.

Ne čekajući da išta kaže Mejers produži da bi potkrepio svoje mišljenje:

– Dok je on sedeo ovde bezbedan, Frenk i ja smo obavili glavni posao.

– Zaboravio si na mene. – začu se glas devojke. – Bili ste toliko spretni da je poručnik jednog oborio pesnicom na pod, a drugog smotao pod sebe. Da nije bilo mene sve bi propalo.

– Govori li Karlota istinu, Frenk? – pogleda Peper u Elmera.

– Govori, gazda. Ali moram da ti kažem da je taj poručnik snažan kao bik. Na kraju smo ga ipak ostavili u dubokoj nesvesti.

Peper se sada okrenu Slimu Mejersu. Lice mu je bilo ukočeno, a na vratu mu se pojaviše dve nabrekle žile debele kao detinji prst.

– U poslednje vreme, Slime, s tobom imam mnogo muke. Počeo si sve češće da mi prigovaraš i da se buniš. Nagovorio si Frenka, pa ste bez ikakvog razloga ubili komandanta Fort–Kolorada i tako nam pored nekoliko okolnih šerifa navukli i konjicu na vrat. Sada bi hteo da se raspodela izvrši na drugi način od onoga na koji sam pristao.

– Ja samo kažem, gazda... – zausti Mejers.

– Zaveži dok ja ne završim – izdera se Peper – inače ćeš me, tako mi boga, naterati da te ja izudaram još bolje od tog poručnika iz Fort-Kolorada.

Nekoliko trenutaka poćuta da bi se smirio, pa nastavi:

– Da nije bilo ovog čoveka – stavi šaku na mišicu prosedog – niko od nas ne bi znao za zlato i ono bi bez ikakvih smetnji bilo prevezeno do Ostina. Zahvaljujući njemu, ono je ovde, pred našim nogama. A što se podele tiče, biće onako kako sam obećao: trećina njemu i dve trećine nama.

Ponovo se okrenu prema Mejersu:

– Slagao se ti, ne slagao, tako će biti. Uzmi svoj deo, ili ga ostavi. A možeš i da napustiš družinu i da mi se više nikad ne pojaviš na oči.

– Gazda, izvini! Ja zaista nisam mislio tako – omekša Mejersov glas.

Peper više ne reče ništa. Izvadi kolt i po dva metka ispali u svaku bravu s katancem. Zatim podiže jedan poklopac.

Sve oči su bile upravljene u sadržinu sanduka koju je sasvim lepo osvetljavao plamen vatre.

Nastade muk sličan onome kakav je proizveo Mejersov predlog o raspodeli zlata; s tom razlikom što posle ovog muka svi zažagoriše uglas.

– Pa to nije zlato! – vikao je neko.

– To je obično kamenje – drao se drugi.

– Grom i pakao! – nadjača sve Peperov glas. – Onaj prokleti poručnik nas je nadmudrio te je u međuvremenu zlato zamenio kame-

njem... Karlota – izdra se na devojku – šta si kog đavola ti radila kad nisi primetila tu zamenu?

– Poručnik Felton to nije uradio – odvrati devojka smirenim glasom. – Sve vreme se od ulaska u voz nisam odvajala od njega.

Peper otvori i drugi poklopac. I u tom sanduku je umesto zlata bilo kamenje.

– Da li je poručnik imao kakav lični prtljag, gospodice Tipton? – zapita devojku prosedi čovek.

– Da. Kraj jednog kauča su se nalazile dve velike torbe. Dok ih je prenosio u ugao, po tome kako se bio napregao, bilo mi je jasno da su teške. Međutim, i ja, a kasnije i Slim i Frenk, imali smo na umu samo ova dva sanduka na koja si nam ti, Ale, ukazao.

– Onda je sve jasno – nastavi isti čovek. – Ti si nam, Ale, ispričao kako su dva vojnika i jedan narednik iz Fort-Linkolna uneli ove sanduke u voz i kako su se u njemu malo zadržali, naročito narednik.

– To je tačno. Iz prikrajka sam sve gledao... Čekajte! – povika najednom. – Setio sam se da je narednik, pre nego što je on pošao sa vojnicima prema vozu, prišao jedan civil koji je u rukama nosio dve povelike torbe. Mislim da je taj otišao na drugu stranu voza, tako da ga više nisam video.

– Zlato je, znači, u tim torbama – nadoveza se na njega opet prosedi čovek. – Moje je mišljenje, Ale, da pošalješ u Santa-Anu druga dva čoveka. Ako oni podu prečicom i poteraju konje što je moguće brže, stići će u grad pre voza, kome u ovo vreme predstoji dugo i naporno penjanje uz Snežnu planinu, a zatim u Santa-Ani dopuna tendera cepanicama drva.

– Imaš pravo – složi se Peper. – Džefri, i ti, Volte, krećite i budite pametniji od ove dvojice. Čim ugledate poručnika pucajte u njega, pa tek pošto proverite da li je u torbama zlato napustite voz. Mi ćemo vam se približiti. Čekaćemo vas u brvnari kod velike stene na Brdu kedrova.

Džefri Feriz i Volt Kob pojahaše konje i napustiše proplanak.

Traper se za časak zadrža. Da nije bilo te dvojice koji su otišli prema Santa-Ani i prerušenog narednika Fordajsa u vozu sa zlatom, koji se ne nada drugoj dvojici Peperovih bandita, on bi uz pomoć »vinčesterke« i kolta mogao lako da savlada preostale bandite, makar ih sve poubijao. Taj razlog, međutim, kao i to što nije saznao ništa o sudbini kapetana Milta Bardžera natera ga da odustane od ma kakve akcije i da se postara da pre one dvojice stigne u Santa-Anu i uđe u voz. Ovog puta biće u velikom primućstvu jer poznaje razbojnike tako da iznenađenja neće biti.

7.

VELIKA OBMANA

Kada su razbojnici Feriz i Kob ujahali u gradić Santa-Anu voz se već nalazio u njemu. Zaustavili su oznojene konje u blizini lokomotive na kojoj se u tom času nalazio samo ložač nadgledajući dvojicu ljudi koji su punili tender cepanicama drva.

– Stigoste u poslednji čas – dobaci on dvojici razbojnika koji sjahaše i počeše zverati duž kompozicije tražeći salon vagon.

– Imate pravo – odvrati Kob. – Kad polazite?

– Čim ova dvojica utovare onu gomilu drva. Otprilike kroz pola sata, a možda i manje.

– Gde se nalazi salon vagon?

– Oho! Baš hoćete gospodski da putujete – nasmeja se u šali ložač. – On je na kraju kompozicije.

Vodeći konje podoše u tom pravcu.

– Izgleda da ćemo obaviti posao još ovde – reče Džefri Feriz grcavim glasom. – Da privežemo konje,

pa da uđemo u voz – dodade i nabaci uzdu svog zelenka na direk jedne naherene ograde, što učini i njegov drug.

Na jednom prozoru salon-vagona ugledaše dve žene i jednog mladića iza njih, a na drugom sredovečnog čoveka u civilu.

– Da uđemo najpre u ovaj prvi odeljak na čijem se prozoru nalazi ovaj čovek – predloži Kob. – Verovatnije je da se u njemu nalazi poručnik Felton nego u onom u kom su žene s mladićem.

– Slažem se. Ali zar ćemo pucati ovde? Uzbunićemo ceo grad, tako da ćemo se teško izvući iz njega, pogotovo s torbama punim zlata.

– Poručnika i onog civila ćemo prisiliti koltovima da budu mirni, a kad voz krene i točkovi zakloparaju pripucaćemo – izloži Kob svoj plan koji i Feriz prihvati.

Udoše u uzani hodnik i zastadoše pred vratima odeljka koji ih je u tom času interesovao. Feriz izvuče kolt, ali mu Kob dade znak da ga vrati u kuburu. Zatim mu šapnu:

– Pusti mene da govorim.

Zalupao je na vrata i odmah pritisnuo kvaku. Ona se otvoriše. U prostoriji su ugledali ovog puta nešto dalje od prozora onog istog čoveka, koji ih je sada radoznalo posmatrao.

– Oprostite, ako smo pogrešili – započe Kob. – Dolazimo iz Edena donoseći poruku poručniku iz Fort-Kolorada Kenetu Feltonu, koji bi trebalo da se nalazi u salon-vagonu na putu za Ostin. Mislili smo da je to ovaj odeljak.

– Ako je to onaj poručnik koga su teško povređenog pre pola sata izneli iz ovog odeljka na nosilima i odneli lekarevoj kući, onda ste došli malo prekasno – uzvrati čovek.

– Teško povređenog? – pogleda ga Kob uznemirenih pogledom. – Znate li šta mu se desilo?

– Koliko sam čuo, napale su ga dvojica Peperovih razbojnika. Razlog napada mi nije poznat.

– A šta je sa poručnikovim prtljagom – dođe Kob do onoga što je bilo u svemu tome najvažnije.

– Bio sam svedok kad su odneli doktorovoj kući njegove dve velike putne torbe – dade im ljubazni čovek objašnjenje. – Biće najbolje da se obratite šerifu, jer se i on nalazio u društvu lekara i dvojice ljudi što su odneli povređenog poručnika.

– Hvala vam, gospodine! – reče Kob i sa svojim drugom izađe u hodničić, pa na peron.

Sa prozora im se smeškao onaj isti čovek koji im je mnogo pomogao.

– Odoše li? – ču on u tom trenutku iza svojih leđa i okrenu se.

Iza velike nabrane draperije od pliša oko vrata pojavi se Apači Tom.

– Odoše po konje. Mislim da će u grad – odvrati narednik Fordajs.

Apači iznese iza draperije i dve velike torbe.

– Sada možete, narednče, spokojno da nastavite put do Ostina i da predate zlato generalu Šeridenu – reče mu. – Nemojte biti iznenađeni ako zbog toga budete uskoro unapređeni u oficirski čin.

– A vi? Zar zaista mislite da ostanete u Santa-Ani?

– Mislim. Tu su ona dvojica, a u brvnari na Brdu kedrova i ostali razbojnici Ala Pepera Osim toga, treba saznati bar nešto o kapetanu Bardžeru... Presvući ću se u svoju trapersku odeću – dodade – a vi ponesite uniformu poručnika Feltona i predajte mu je kad se vratite.

Taman je bio završio sa presvlačenjem, kada zvono sa lokomotive označi polazak voza.

Narednik pogleda na džepni sat.

– Još pola sata do ponoći – reče. – Želim vam puno sreće u borbi sa Peperovim banditima, Apači.

– I ja vama želim da bez ikakvih peripetija stignete u Ostin i da predate zlato – odvrati traper pružajući mu ruku.

8.

BRAĆA SLITER

Železnička stanica je bila udaljena nešto više od stotinu koraka od glavne ulice Santa-Ane. Svi oni koji su dočekali, a zatim ispratili voz, vraćali su se svojim kućama ili u salun, koji je s obzirom na to da je sledećeg dana bila nedelja radio do same zore.

Između onih što su se približavali salunu traper ugleda i svoja dva poznanika. Džefrija Feriza i Volta Koba, kako vode konje za sobom, dolaze do direka na koji nabacuju uzde i preko daščanog trema ulaze kroz dvokrilne vratnice u zadimljenu prostoriju iz koje je dopirala ujednačena graja.

On nije pošao u salun. Primetio je svetlost u šerifovoj kancelariji i shvatio da bi mu baš on mogao pomoći u privođenju kraju plana koji je zamislio. Skrenuo je na tu stranu. Pred vratima je prebacio uzde vrančeve glave i namakao ih na unkaš sedla, tako da je verna životinja mogla slobodno da se kreće. Prišao je zatim vratima i zakucao na njih.

Neko ko je unutra spavao hrknu glasno, zakašlja se i zagrcnu, pa pošto odvrnu više fitilj na petrolejki teškim korakom pođe prema vratima.

– Ko je? – upita pre nego što ih otključa.

– Ako ste vi šerif, tražim vas – javi se traper ne odgovorivši na njegovo pitanje.

Čovek nerazumljivo zamumla i otključa vrata, a onda i on i traper pred vratima ustuknuše za pola koraka, od iznenađenja.

– Apači Tom! – zakrklja ljudina koja je nosila na prsluku šerifsku zvezdu.

– Vens Dikinson! – uzvrati traper, kroči preko praga i snažno mu steže ruku. – Otkud ti ovde, do đavola?

– To isto pitanje bih i ja tebi mogao da postavim, stari moj druže – uzvrati razdragani šerif. – Što se mene tiče, u potrazi za poslom pre pola godine došao sam u Santa-Anu. Izabrali su me najpre za pomoćnika šerifa, a kad su Peperovi banditi prilikom pljačke banke ubili mog prethodnika, izabraše me i za šerifa. Šta tražih ti u Santa-Ani?

– To je malo duža priča. Ukratko, i ja se nalazim ovde zbog Pepera i njegovih razbojnika, kojima sam na tragu.

– Pružiću ti svaku pomoć koja ti je potrebna – požuri šerif.

– Kao prvo, bilo bi potrebno da odmah porazgovaram sa lekarom u ovom gradu.

– Sa doktorom Mek-Viljemsom?

– Ne znam kako se zove, niti ga poznajem, ali mi je i njegova pomoć potrebna u izvođenju jednog plana koji će mi pomoći da se lakše domognem Pepera i njegovih ljudi.

– Da odemo njegovoj kući ili da ga dovedem ovde?

– Radije bih s njih porazgovarao ovde.

– U tom slučaju sačekaj malo dok ja skoknem do saluna i pošaljem nekoga po doktora – reče šerif i žurno izađe na ulicu.

Vratio se nekoliko minuta kasnije zajedno sa starijim čovekom čije su lice zaraslo u bradu krasili zlatni cvikeri što su tanušnim zlatnim lančićem bili povezani, za svaki slučaj, za rupicu na njegovom prsluku.

– Blenk – obrati se šerif lekaru – ovo je moj prijatelj slavni Apači Tom. A ovo je, Apači, naš lekar Blenk Mek Viljems kome mnogi iz grada i okoline treba da zahvale što su živi.

– Ne preteruj, Vense – pripreti mu lekar prstom pa pruži ruku traperu. – Apači, veoma se radujem što sam vas upoznao.

Petnaestak minuta je zatim traper dvojici ljudi iznosio svoj plan u

kom je svaki od njih imao svoju ulogu, ne spominjući ni rečju zlato koje je u pratnji narednika Fordajsa putovalo prema Ostinu. U tom planu za sada glavnu ulogu su imala dvojica Peperovih razbojnika od kojih je trebalo na diskretan način saznati gde se nalazi ta brvnara na Brdu kedrova koju je Al Peper odredio kao mesto narednog sastanka, ukoliko ona nije bila i stalno mesto njihovog boravka.

– Ako si video da su ušli u salun, možemo ih odmah skleptati i privesti ovamo – predloži šerif. – A onda ih prepusti meni. Reći će i ono što znaju, i što ne znaju.

– Zaboravljaš da takvi banditi u svakom gradu imaju bar po jednog svog jataka. Ako ih zatvoriš, Peper će već sledećeg dana biti obavešten o tome, a onda je sigurno da nas neće čekati u toj brvnari, čak i ako saznamo gde se ona nalazi – usprotivi se traper.

– Imate pravo – složi se doktor Mek Viljems. – Mislim da je vaš plan mnogo bolji. Ako vas je moj malo natopljeni mozak viskijem shvatio, Apači, vi želite da razglasim kako se u mojoj kući nalazi teško povređeni poručnik Kenet Felton iz Fort-Kolorada? To bi bilo sve?

– Tako je, doktore. To bi bilo sve, a to bi bilo dovoljno da ona dvojica zakucaju na vaša vrata i da to provere, ili da se bez kucanja uvuku u vašu kuću u želji da ubiju tog poručnika i pokradu njegove stvari. Da biste vi i vaši bili pošteđeni ma kakvog iznenađenja i maltretiranja, ja bih s vama pošao vašoj kući. Dvojica razbojnika će vas sigurno još noćas posetiti.

– I meni, i mojoj supruzi biće veoma drago da budete naš gost – uzvrati lekar i ustade.

Ustadoše i traper i šerif.

Dok su se približavali vratima na ulici odjeknuše koraci i u času kad šerif otvori vrata, pred njima se nađe momak preko čijih se grudi nalazila duga bela kecelja sumnjive čistoće.

– Šerife – obrati se on predstavniku zakona – šalje me otac. Braća Sliter ponovo besne u salunu. Izazivaju dvojicu stranaca koji mirno sede i piju, tako da svakog časa može doći do tuče.

– Dolazim, Nede.

– I mi ćemo s tobom – predloži traper. – Posle toga ćemo, doktore, vašoj kući.

– Ne podnosim tučnjave, Apači – reče lekar. – Ali kad su u pitanju Djevi i Edvin Sliter koji nikad u tučnjavi nisu upotrebili kolt ili nož, tada ima šta da se vidi. Iskreno rečeno, iako posle takvih tuča njihove protivnike moram da krpim i previjem u zavoje, ta dva momka su mi simpatična jer tuču nikad ne začnu ako ne postoji i najmanji razlog za nju. A ako on postoji, oni ga rado prihvataju, kao da su samo na njega čekali.

Iz saluna se čula graja. U času kad se nađoše ispred doksata, dvokrilne vratnice se pod naletom tela čoveka koji je naglavce leteo prema podu rastvoriše i za njim zatvoriše. Čovek tresnu na doksat i skotrlja se do njegove ivice ne skliznuvši u prašinu.

Bilo je to još jedno iznenađenje za trapera te noći. Čovek koji je verovatno odbačen udarcem pesnice proleteo kroz vratnice i pao nedaleko od njega bio je Peperov razbojnik Džefri Feriz.

Istog časa kad je on dotakao telom daske na doksatu, kraj vratnice se pojavi stasit momak svetle kudrave kose, koji o pasu nije nosio pojas sa koltom, niti kaniju sa nožem.

– Hoćeš li još, stranče, ili ti je bilo dosta? – dobaci on Ferizu koji se s mukom podizao.

Utom se vratnice još jednom rastvoriše i kroz njih prolete telo Volta Koba, kao da je dobio udarac nogom u zadnjicu. Kob je dugim, nekontrolisanim koracima pretrčao

preko doksata i sa njegove ivice naglavce tresnuo u prašinu među noge privezanih konja.

A na doksat izađe još jedan momak koji je bio sličan onom prvom kao jaje jajetu. Ni on o pasu nije nosio pojas sa oružjem.

– Dejvi, Edvine! – povika šerif tobože ljutito. – Naletećete i vas dvojica kad-tad na neke koji će vas isprebijati, kao što vi prebijate druge.

– Taj se još nije rodio, šerife, koji bi mene isprebijao – nasmeja se glasno jedan od braće Sliter.

– To isto i ja mogu da kažem – pridodade njegov brat.

– A šta biste rekli kad bi vas obojicu jedan čovek izudarao? – upita Apači i pope se na doksat.

– Da li ste vi taj čovek, traperu? – smešio se i dalje jedan od Slitera očigledno se zabavljajući.

– Zašto ne bih bio? – nasmeši se i ovaj, pa otpasa pojas s koltom i lovačkim nožem i pruži ga šerifu.

– Biću dovoljan i ja sam, Dejvi – reče njegov brat Edvin i prišavši traperu naglo izmahnu pesnicom prema njegovom licu.

Ovaj nije imao vremena da se izmakne, ali je uspeo da izbaci svoju levu ruku i da odbije udarac. Edvinova pesnica prolete iznad traperove glave i on u tom času pokrenu svoje telo. Ljudi iz Santa-Ane prvi put videše kako jedan od braće Sliter pogođen pesnicom preleće gotovo ceo doksat ne dodirnuvši daske i pada među konje, tamo odakle se još uvek kobeljao ošamućeni Kob.

Konji se uznemiriše, ali ne nagaziše nijednog od njih dok su se provlačili između njihovih nogu. Kob sa Ferizom ode ponovo u salun, a Edvin se domože doksata, sede na njega i zatresavši najpre glavom nekoliko puta zagleda se u orijaša u traperskoj odeći koji mu se smešio.

– Da i ja tebi uputim isto pitanje koje si ti uputio onom strancu – reče traper. – Hoćeš li još, ili je bilo dosta?

– Tako mi boga, meni je dosta – prste momak u smeh. – Da se u vašoj blizini nalazila mazga poverovao bih da me je ona udarila, a ne vi.

– Zaboravili ste na mene, traperu – začu se glas Dejvija Slitera i kad se on okrenu prema njemu vide kako ovaj malo povijene glave leti temenom prema njegovim grudima. Takav udarac bi obično bio dovoljan da suparnika izbaci iz borbe. On bi bez sumnje bacio trapera sa doksata takođe među konje, da je Dejvijeva glava pronašla put do njegovih grudi.

To mu, međutim, ne pođe za rukom. Jer u času kad se ona nalazila na dve sudlanice od trapera, ovaj ispruži ruku sa raširenom šakom koja dočeka Dejvijevo teme i ne dade mu da nadire dalje. Štaviše, ta ista šaka ga u jednom trenutku odgurnu tako snažno od sebe da on izgubi ravnotežu i koliko je dug ispruži se nauznak. Pad je bio komičan, jer mu obe noge odoše visoko uvis, što izazva smeh svih prisutnih, pa i njegovog brata.

– Ne vredi, Dejvi – dovikivao je ovaj smirujući brata koji je nameravao da izvede još jedan napad. – Sa ovim traperom se ne možemo meriti.

Rekavši to on ustade, pride traperu i pruži mu ruku.

– Bilo mi je zadovoljstvo boriti se s vama – reče pomirljivo.

– I meni, kad su u pitanju takvi borci koji nisu zlopamtila i koji ovakve borbe smatraju samo nekom vrstom zabave – odvrati traper, pa prihvati i ruku Dejvija i snažno je steže.

– Pozivamo vas svu trojicu na piće – reče Edvin. – Nadam se da ćete prihvatiti i da nećete odbiti kao što su to učinili ona dva stranca maločas, čime su nas uvredili – dodade objašnjavajući razlog tuče.

– Razume se da ćemo prihvatiti – reče traper i zakorači u salun u kom je još uvek bilo bar tridesetak ljudi, iako je od ponoći bilo prošlo više od pola sata.

Seli su za sto koji se nalazio do onoga za kojim su sedeli natušteni Feriz i Kob.

Traper namerno postavi pitanje doktoru Mek-Viljemsu:

– Kako je onom poručniku, doktore?

Rekao je to dovoljno glasno da bi ga ona dvojica čula.

– Bojim se da neće dočekati jutro – odvrati doktor. – Šteta! Mlad čovek.

– Znali se ko ga je napao?

– Ljudi Ala Pepera – odvrati doktor naučenu lekciju. – Ako umre, moraću njegove stvari poslati po nekome u Fort Kolorado.

Popiše po jedno piće i ustadoše. Sa doktorom i traperom podoše i braća Sliter koji su bili prvi doktorovi susedi.

Šerif ostade u salunu, kao i dvojica Peperovih ljudi.

Dok su se četvorica ljudi udaljavala preko prašnjave ulice, iz saluna je dopirala pesma pijanih.

9.

PUCNJI U ZORU

Kad su uz put do doktorove i svoje kuće braća Sliter saznala ko je taj gorostasni traper što ih je onako lako poslao na pod doksata i ispred saluna, njihovom oduševljenju nije bilo kraja. To je bio razlog što su pred doktorovom kućom zastali da bi još malo porazgovarali sa slavnim traperom sa Gvadalupe.

A ovaj, okrenut u onom pravcu odakle su došli, najednom primeti ljudsku senku koja pretrča preko uzanog sokaka i nestade ispod jednog drveta.

– Nemojte se okretati posle ovoga što ću vam reći – šapnu on trojici ljud. – Mislim da nas neko prati i sve mi se čini da je to jedan od Peperovih ljudi; jedan od onih koje ste maločas izudarali.

– Zar su oni Peperovi razbojnici?! – zaprepasti se Dejvi. – Žao mi je što ih nismo bolje istukli.

– Zna li šerif da su to banditi? – upita njegov brat.

– Zna – odvrati traper.

– Zašto ih, do davola, nije zatvorio?

– Zamolio sam ga da to još ne čini – uzvrati traper.

– Šta ćemo sada? Da sredimo ovoga? – upita Dejvi. – Siguran sam da prati nas dvojicu da bi video gde stanujemo.

– Ne mogu da zaborave batine, pa bi želeli da nam se osvete – nadoveza se na njegove reči Edvin.

– Ne bih rekao da vas prate – nastavi traper poluglasno. – Mislim da njih interesuje nešto drugo... Doktore – dodade lekaru – ja ću sa Dejvijem i Edvinom ući u dvorište njihove kuće, pa kad se onaj ispod drveta udalji, doći ću k vama.

Tako i učiniše. Lekar ude u svoju kuću, a trojica ljudi zamakoše u dvorište kuće porodice Sliter, koje je bilo puno drveća iza kog se moglo sakriti.

Traper je video kako je razbojnik postojao još nekoliko trenutaka, a onda je žurnim korakom otišao prema glavnoj ulici. Nije izlazio na sokak, već je preskočio ogradu koja je delila lekarevo dvorište od dvorišta porodice Sliter i zakucao na vrata.

Proteće petnaest minuta. Traper se smesti u sobi koja je jednim prozorom gledala na sokak, a lekar se vrati u svoju sobu, jedva čekajući da se svali u krevet. Njegova supruga je spavala čvrstim snom. Nije ga čula dok se svlačio, navlačio spavaću košulju i pažljivo se spuštao na svoj deo kreveta. Taman se prignuo ka petrolejki da bi je ugasio, kada se na spoljnim vratima začu lupanje.

Namakao je ponovo cvikere i onako u dugoj spavaćici izašao u hodnik i prišao vratima. Nikad nije pitao ko se nalazi s druge strane, jer je znao da je to neko od onih kome je potrebna njegova pomoć. Tako se i sada nije prethodno javio već je otvorio vrata.

Pred njim je stajao čovek čije je lice bilo u senci.

– Ko ste vi? – upita čoveka koji smače šešir u znak poštovanja i pozdrava.

– Ja sam Slim Mejers, doktore – izreče Peperov razbojnik svoje pravo ime. – Radim na ranču Tiptonovih.

– Ne sećam se da u okolini Santa – Ane postoji porodica s tim prezimenom – promrmlja lekar.

– Ranč se nalazi severno od Edena, doktore.

– A, tako. I šta hoćete od mene?

– Pre nekoliko sati su me obavestili da se kod vas nalazi moj brat poručnik Kenet Felton, teško povređen.

Tačno su vas obavestili. Tamo je u onoj sobi – pokaza rukom na poluotvoren prozor sobe u kojoj se nalazio traper.

– Kako mu je? – uzdrhta malo čovekov glas.

– Veoma rdavo. Ne želim da vas obmanjujem, ali ja mislim da neće dočekati jutro.

– Znači li to da ne bih mogao sada da ga bar vidim?

– Ni u kom slučaju. Dođite ujutro. Ako dotle poživi i osvesti se, možemo se nadati nekom boljitku, a ako bude mrtav, možete da uzmete njegovo telo i njegove stvari.

– Zar ima i nekakve stvari?

– Dve teške torbe. Onda, kao što rekoh, dođite ujutro – završi lekar razgovor, uđe u hodničić s one strane vrata i zatvori ih za sobom.

Kad pogleda prema sobi u kojoj je ostavio trapera vide ovoga kraj vrata kako mu daje znak da ćuti.

– To je jedan od Peperovih razbojnika – šapnu mu traper. – Uskoro mogu očekivati da se pojave kraj prozora moje sobe i da uđu u nju.

Rekavši to, on se vrati u sobu i zavuče se pod pokrivač. Učinio je to u poslednjem trenutku. Jer samo što navuče pokrivač gotovo da očiju s one strane prozora zasvetluca upaljena šibica i u pomrčini se ukaza na časak lice Volta Kobija. Dok je šibica dogorevala, kraj njega iskrsnu i nejasna senka Slima Mejersa.

– Eno ga na krevetu – ču Kobijev šapat. – Ko će prvi u sobu?

– Zar je to važno? – dođe odgovor. – Zar lekar nije rekao da je na samrti i u dubokoj nesvestici?

– Imaš pravo – složi se Kobi, baci drugu dogorelu šibicu i priđe još bliže prozorskom ramu.

Prozor nije bio mnogo udaljen od zemlje. Visoki momci, kao što su bili Mejers i Kobi mogli su ga opkoračiti i bez po muke i buke naći se u sobi.

Tako i učiniše. Najpre Kobi, a za njim i Mejers opkoračiše donji deo prozorskog rama i udoše u mračnu sobu, u kojoj se samo nazirao krevet na kom se, okrenut porebarke prema prozoru, nalazila neka osoba. I pored toga što je zora već počela da rudi krošnje drveća razasutog po dvorištu bacale su senku prema kući te je u sobi bilo tako mračno da se lice onoga što se nalazio u krevetu nije moglo da prepozna.

– Šta misliš, gde se nalaze torbe? – ču traper šapat jednog od razbojnika.

– Upali šibicu i pogledaj po sobi – odvrati drugi.

Šibica kresnu i plamičak razblaži malo tamu u sobi.

– Do đavola, ne vidim ih nigde.

– Pogledaj ispod kreveta – dobaci njegov drug.

I baš kad je traper nameravao da zbaci pokrivač sa sebe i da stupi u akciju, dogodi se nešto što nije bio predvideo. Njegov oštar pogled i u

toj tami spazi dve senke koje iskrsnuše kraj prozora, posle čega ču rezak glas Dejvija Slitera koji je naredivao:

– Bacite koltove, razbojnici!

Iako iznenađeni, a uzdajući se u pomrčinu, Mejers i Kob ne poslušaše. Ruke im poleteše prema koltovima.

Blesnu nekoliko munja i u praskozorje prolomiše se pucnji. Bilo je očigledno da su pucali i Dejvi i Edvin.

– Ne! Ne! – povika traper kad je već bilo kasno i skoči sa kreveta.

– Pa to su ona dvojica Peperovih ljudi, Apači – odvrati mu Dejvi. – Hteli su da vas ubiju i nisu poslušali naše upozorenje da odbace oružje.

Traper kresnu šibicu i pripali petrolejku u trenutku kad se vrata otvoriše i u njima se pojavi uplašeni doktor Mek Viljems, takođe sa upaljenom petrolejkom u ruci.

– Je li sve u redu, Apači? – pogleda on najpre u trapera, pa u dvojicu Slitera s one strane prozora, koji su još držali koltove u rukama.

– Moglo bi se reći da jeste – odvrati traper sumornim glasom. – Pogledajte da li je neko od njih dvojice živ. To bi mi mnogo značilo.

Lekar se prignu najpre ka jednom, pa ka drugom razbojniku, a onda zavrte glavom.

– Na žalost, mrtvi su obojica – reče.

– Zar smo učinili nešto što nije trebalo? – upita Edvin Sliter trapera. – Ovo su prvi ljudi u koje smo ja i moj brat pucali samo zato što smo bili ubeđeni da vam spasavamo život.

– Dobro ste postupili – smiri ih traper. – Međutim, mnogo bih više voleo da niste tako dobro ciljali i da je bar jedan od njih ostao u životu. Samo sam od njih dvojice mogao da saznam gde se nalazi ta brvnara na Brdu kedrova, u kojoj će se ove noći i, verovatno, celog sledećeg dana nalaziti Peper sa svojim banditima.

– Brvnara na Brdu kedrova? – izgovoriše gotovo uglas dvojica braće.

– Da.

– Postoje dve brvnare na Brdu kedrova, Apači. – Jedna sa ove strana planine, prema reci Kolorado, i druga sa suprotne.

– Znate li tačno gde se one nalaze? – živnu traperovo lice.

– Znamo – uzvrati Dejvi.

– Možemo vas odvesti tamo, ako želite – dopuni ga njegov brat.

– Znate li da tamo može doći do borbe sa banditima? – upozori ih traper.

– Bićemo ponosni ako vam bar malo pomognemo – odgovori Dejvi Sliter.

– Ako je tako, osedlajte konje, pripašite koltove i uzmite puške – osmehnu se traper zadovoljno.

– Apači – javi se suzdržano lekar. – Ne bi li bilo bolje da podu i šerif Dikinson i nekolicina ljudi iz grada?

– Pored dvojice ovakvih momaka, drugi mi nisu potrebni – smiri ga traper.

10.

NA TRAGU PEPEROVE BANDE

Posle nešto više od dva sata jahanja pred njima se ukaza nekakav ranč u podnožju brega koji je svojom visinom dominirao nad okolnim brežuljcima.

– Ono je Brdo kedrova – pokaza Dejvi Sliter na taj breg iza kog se baš u tom času pomaljalo sunce. – Ranč pripada starom Meksikancu Rafaelu Genaru, koji na njemu živi sa kćerkom i njenom decom.

– Da svratimo – predloži traper. – Ako su u toku protekle noći videli Peperove razbojnike, tada ćemo znati da se oni nalaze u brvnari s ove strane planine.

Iznenadi ih što u dvorištu nije bilo nikoga osim nekoliko kokošiju i tri konja u koralu iza nevelike belo okrečene hacijende sa ravnim krovom.

Međutim, kad podoše prema vratima, zavesica na jednom prozoru do njih se razmaće i prozor se odškrinu. Posle toga otud se začu drhtav staračkl glas:

– Stanite!

Traper, koji je jahao ispred braće Sliter zaustavi konja i ruke sa uzdom podiže malo više ispred grudi kao da je želeo time da pokaže kako nema nikakve zle namere.

– Senjor Genaro! – javi se Edvin Sliter. – Ovde su Dejvi i Edvin Sliter iz Santa-Ane. Vaš unuk Pedro nas dobro poznaje. A ovo je slavni Apači Tom.

Prozor se otvori širom i na njemu se ukaza starac koji je mogao imati preko osamdeset godina, zbrčkana lica u splet bora i drhtavih ruku koje su držale staru pušku.

– Oprostite starcu kome vid u poslednje vreme sve više popušta, tako da ne razabire poštene ljude od Peperovih razbojnika – izvini se i doviknu nekome u kući: – Pedro, otvori gostima vrata.

Vrata se istog časa otvoriše i u dvorište izađe crnokos, visok i mršav mladić nešto mlađi od braće Sliter.

– Uđite – pozva ih u kuću.

Uvedoše ih u kuhinju u kojoj su se nalazile dve žene čija su lica bila sva u modricama, naročito one mlađe što je kao skamenjena sedela kraj peći i nezainteresovano zurila u jedno isto mesto na podu ispred svojih nogu, i jedan mladić.

– Moja kćer Lučija i moja unuka Tereza – začuše iza leđa starčev glas koji i sam uđe za njima u kuhinju. – A ovo je moj unuk Pedro.

Starija žena se škrto osmehnu, a mlađa se i ne pomače. I dalje je zurila u istu tačku i ne pogledavši one što su ušli.

– Gospode bože! – povika zaprepašćeni Dejvi i priđe devojci.

Ona ga samo dotače letimičnim pogledom i ne menjajući izraz promeni samo mesto na koje usresredi svoj ukočen pogled.

– Šta se desilo, senjor Genaro? – upita mladić.

– Zlo. Veliko zlo – zadrhta starčev glas, a vodnjikave oči mu se još više napuniše suzama. – Sinoć je ujahao u naše dvorište Al Peper sa petoricom svojih lupeža. Tražili su da im pripremimo večeru. Lučija i Tereza su pripremile večeru kakvu odavno nisu jeli. Našlo se i malo tekile i viskija. I kad smo mislili da će krenuti dalje, oni su se kao životinje preda mnom i mojim unukom bacili na Lučiju i Terezu. Pokušali smo da ih uzmemo u zaštitu, ali su nas onesvestili udarcima kolтova, a zatim su ceo sat orgijali. A moja unuka, senjori, ima samo petnaest godina – prekide se starčev glas i on zajeca. – Kada smo ja i Pedro došli k svesti, razbojnika više nije bilo u kući.

– Jeste li videli kuda su odjahali? – pogleda traper stariju ženu.

– Prema Brdu kedrova – odvrati ona tihim glasom obarajući pogled kao da se stidi.

– Tamo se nalazi jedna brvnara? – upita Apači.

– Pri samom vrhu – javi se mladić. – Kuda ste pošli? – postavi on pitanje braći Sliter.

– Da uništimo Peperovu bandu – odvrati ovaj sa dozom gordosti u glasu. – Čuli smo da se nalaze u toj brvnari.

– Znam gde se ona nalazi. Odvešću vas tamo – ubaci mladi Meksikanac sa žarom.

– Ne, Pedro! Ne! – gotovo vrisnu njegova majka.

– Nemoj, Pedro – javi se i starac molećivo. – Umro bih kad bi ti se nešto desilo.

– Nije potrebno da ideš s nama – pridruži im se Dejvi. – Znamo gde se nalazi brvnara.

– Da sam mlađi, ja bih sigurno pošao s vama, pogotovo posle

ovoga što su nam učinili reče starac.

– Znam da biste pošli stavi mu traper ruku na rame. – Medutim, dovoljno je da nam samo pożelite sreću.

– To vam želimo od svog srca – izbaci starac uzbudenim glasom. – I svratite kad se budete odozgo vraćali.

Malo dalje od kuće Meksikanca Rafaela Genara naidoše na sveže tragove kopita nekoliko konja. Tragovi su skretali prema Brdu kedrova, te i oni podoše po njima. Teren je bio valovit, pun jaruga i uzvišica i prekriven proredenom šumom i kamenim gromadama, tako da se nisu morali bojati da će ih neki istureni stražar primetiti pre nego što se približe brvnari.

11.

PRVE PREPREKE

Još nijedna planina nije bila toliko slična traperovoj Planini Apača, kao što je bilo Brdo kedrova. Istina, Planina Apača je bila tri puta viša i mnogo prostranija, pa ipak na tom prostoru koji je obuhvatalo Brdo kedrova bilo je svega što i na Planini Apača: i visokog drveća, i gustog šipraga, i gromada stenja podobnog za zasede, i malih proplanaka i izvora sa kao suza bistrom i kao led hladnom vodom. Sve to se smenjivalo dok su po tragovima konja bandita jahali uz negde strmiju, a negde blažu padinu brega.

Kada su otprilike prešli polovinu puta, traper zaustavi vranca.

– Koliko je brvnara udaljena? – upita poluglasno.

– Još oko pola sata jahanja – odvrati Dejvi Sliter.

– Znači, isto toliko nam treba ako nastavimo put peške. Prikrićemo konje na ovom mestu i poći ćemo po tragovima dalje – odluči traper i sjaha.

To učiniše i dvojica njegovih pratilaca.

Zahvatajući prostor od oko pedeset koraka u širinu podoše oprezno naviše. Traper je išao po tragovima koji su ostavili konji trudeći se da bude bar desetak koraka ispred dvojice svojih pratilaca. Koraci su mu bili gipki i nečujni kao da ne gazi po zemlji. Pod njegovim nogama ne zapucketa nijedna suva grančica niti zašušta lišće u žbunju kraj kog se provlačio motreći ne samo ispred sebe, već i na onu stranu kojom su išli Dejvi i Edvin Sliter.

Šuma je postajala čas ređa, čas gušća, a žbunje se ponekad pretvaralo u šikaru kroz koju je trebalo puzati, a zatim bi se isprečila na putu kakva kamena gromada koja je pobuđivala njegovu najveću pažnju, jer je to bilo najbolje mesto ne samo za skrivenog stražara, već i za zasedu od nekolicine ljudi.

Pod nogama oseti meku zemlju, a malo dalje vodu, koja se u visokoj travi nije videla. Ubrzo se nađe kraj izvora iz kog je voda nečujno izvirala i isto tako nečujno zamicala kroz travu naniže.

Na maloj zaravni srna sa dva laneta ih ne primeti sve dotle dok ne izbiše pred nju. Preplašena nestade u šikari da bi se odmah zatim pojavila i sačekala da vidi kako i lanad zamiču u žbunje.

Možda su bili prevalili pola puta, kada traper naglo zastade i rukama dade znak pratiocima da mu priđu. Povetarac koji je duvao s brda ovog puta pored mirisa raznog cveća i lekovitih trava donese miris dima od duvana, tako određen kao da se samo nekoliko koraka dalje nalazio čovek koji je pušio.

Miris oseti i Dejvi. Njegova ruka se upravi prema kamenoj gromadi koja se nazirala ispred njih u šipragu, te traper i njegov brat pogledaše na tu stranu.

Sumnje više nije bilo. Iza stene su se povremeno uzdizali pramičci

plavkastog dima koje je povetarac nosio tačno prema njima. Iza stene se, znači, nalazio stražar koji je pušio.

Kada Apači priđe obližnjem žbunu koji je najviše zaklanjao tu stenu što im se bila isprečila na putu, te je sagleda u punoj njenoj veličini i visini, na prvi pogled ne primeti ništa sumnjivo osim što bi dim i dalje povremeno zalebdeo na jednom mestu iznad nje. Da li stražar nije shvatao u potpunosti svoju dužnost, te nije motrio prema dolini odakle je mogla doći opasnost, ili on tu opasnost nije ni očekivao, već je pušio u miru i čekao da čije odozdo bat kopita konja Džefrija Teriza i Volta Koba pa da se tek onda pojavi u želji da ugleda u njihovim krilima dve torbe koje su svi tako željno iščekivali? Biće da je ovo drugo bilo u pitanju.

Traper je dao znak braći Sliter da ostanu na mestu, a on je zapuzao poput zmije kroz travu između žbunja u pravcu kamenog bloka. Sigurno je da ga u tom času stražar, kad bi se i pojavio iznad ili iza kamena, ne bi ugledao, jer mu to nije dozvoljavao šiprag i visoka trava u koju je utanjalo celo traperovo telo.

Pre nego što stiže do stene, Apači napravi mali zaokret te je u blagom luku zaobiđe. Kada se nalakti i pogleda prema njoj, ugleda između nje i jednog stabla jele koja je bila od nje udaljena samo dva koraka čoveka što je pušio zabačene glave unazad i leđima naslonjen na stablo. Puška mu je bila prislonjena uz stenu i trebalo je ustati i kročiti prema njoj da bi je dohvatio.

Još malo puzanja i traper se nađe samo na pet koraka iza jele i čoveka koji je pušio. Pridiže se, kroči dva puta, a onda u jednom skoku prevali ostali prostor do jele. Leva njegova šaka zgrabi stražara za vrat i pritisnu mu glavu uz drvo, ali ne tako jako da bi on, boreći se za dah, zakrkljao, dok mu druga izvuče kolt iz kubure i prisloni mu cev na slepoočnicu.

– Da nisi pisnuo – procedi traper, a onda mu pusti vrat i stade ispred njega.

Nađe se licem u lice sa Slimom Mejersom, jednim od dvojice koji su ga napali u vozu.

Nikada još nije video čoveka koji se toliko bio uplašio kao Mejers u tom času. Oči mu gotovo iskočiše iz duplji od iznenađenja i straha, a širom otvorena usta ostadoše tako nekoliko trenutaka dok se najzad iz njih ne začuo poluglasno krkljanje i jedva razumljive reči:

– Vi, poručniče!

Zgrabio ga je za grudi, podigao sa zemlje i zajedno se s njim pojavio iza stene, dajući znak braći Sliter da priđu.

– Gde su ostali? – postavi mu traper prvo pitanje.

– Tamo gore – pokaza on glavom prema vrhu brda.

– U brvnari?

Za kratko se premišljao šta da kaže. Blesak očiju pokaza traperu da ga je tim pitanjem iznenadio.

– Da. U brvnari – potvrdi preko volje.

– Svi?

– Gospođica Tipton i Stari su na njenom ranču.

– Al Peper se, znači, nalazi u brvnari?

Klimnuo je glavom potvrdno.

– To je najvažnije – osmehnu se traper. – A sad mi reci gde se nalazi ranč Karlote Tipton?

– Dvadeset milja udaljen od Edena prema istoku – usledio je odgovor, na pitanje: – Poručniče, gde su Feriz i Kob?

– Tamo gde ćeš se i ti i oni tamo gore naći posle suđenja: kod velikog Manitua.

Sudbina njegovih drugova ga nije toliko pogodila koliko saznanje da od zlata neće biti ništa i da će uskoro biti izveden pred sudiju koji s pravom neće pokazati nimalo milosti prema njemu, jer je ni on nije

pokazivao ni prema kome. Zato se posle tog saznanja najednom skljoka kao da mu je bilo svejedno šta će se dalje desiti.

– Dobro mu vežite ruke i noge, a zatim ga privežite za stablo. Prevežite mu maramom usta da ne bi dozivao pomoć. Kad svršimo sa onima gore, pokupićemo i ovoga – reče traper braći Sliter, te jedan od njih skide konopac s ramena, odreza od njega tri duža komada i učini onako kako je traper želeo.

– Brvnara nije daleko, Apači – reče Edvin. – Još desetak minuta i naći ćemo se na proplanku sa izvorom. Da se na proplanku ne bismo pojavili sa ove strane, tačno naspram vrata i jednog prozora, treba skrenuti prema strmoj strani brega, ići njome oko dve stotine koraka, a onda nastaviti naviše. Tako ćemo izbiti na proplanak sa bočne strane brvnare na kojoj nema prozora. Mislim da je to važno?

– I te kako – priznade traper, pa pošto proveri veze na rukama i nogama vezanog razbojnika koji je za sve vreme kolutao očima jer je bez sumnje imao smetnje u disanju, kao i uže kojim je bio vezan za jelu, pođe u pravcu koji mu je Edvin pokazao.

Bila je to prilično strma padina, ali takođe obrasla žbunjem i drvećem, te je nagib izgledao blaži. Nekoliko kamenih blokova koji se isprečiše na putu nateraše ih da se spuste malo niže i da ih zaobiđu.

Samo što je učinio nekoliko koraka u pravcu zaravni široke tri stope, a četiri dugačke, kada pred njim iskrsnu opasnost na koju ni u jednom času nije pomislio.

Uz potmulo mumlanje iza stena se pojavi veliki grizli, koji, iznenađen kao i oni, najpre zastade, a onda preteći zamumla nešto jače.

Dejvi i Edvin repetiraše »vinčesterke«, ali ne stigoše da povuku oroz.

– Ne pucajte! – zasikta pre toga traperov glas. – Ćuće nas oni gore.

Upozorenje je bilo na mestu, ali je strah bio jači i oni ustuknuše nekoliko koraka držeći puške i dalje na »gotovs«.

Sitne oči zveri buljile su u čoveka koji se s nožem u ruci nalazio samo na tri do četiri koraka od njega i nešto niže. Tih nekoliko časaka neizvesnosti bili su dugi kao sati za trojicu ljudi. Hoće li se grizli okrenuti i nestati u šumi, ili će traperovu blizinu shvatiti kao izazov i krenuti na njega?

Da bi to saznali, nisu dugo čekali. Životinja po treći put zamumla i iskezi čeljusti iz kojih blesnuše veliki oštri zubi. Zatim se uspravi na zadnje noge, zakorači dva puta prema traperu, a onda, uz prodoran urlik, sunu prema njemu ispruženih šapa iz kojih su virile oštre kandže koje su ga za nekoliko trenutaka mogle rastrgnuti.

U trenutku kad se očekivao sudar tela životinje i orijaškog tela trapera do njega ipak ne dođe. Zadivljujućom brzinom traper u poslednjem času izbeže grizlijeve kandže i odskoči u stranu.

Dogodi se ono što je i očekivao i što je u tom trenutku mogla biti najsrećnija okolnost. Zahuktala životinja, koja je još uvek bila uspravljena na zadnje noge izgubi na strmini ravnotežu, zakorači u prazno, prevrnu se preko glave i pade na leđe, a zatim se zakotrlja niz oštru padinu probijajući manje žbunove sve do na pedesetak koraka niže gde se zadrža kraj tri jaka borova stabla što su se nalazila jedno uz drugo.

Po tome kako je brzo ustala videlo se da nije bila povređena. Pogledala je prema ljudima, iskezila ponovo čeljusti i zamumlala, ali nije pošla naviše, već je krivudajući po strmini počela da se spušta, dok je uskoro nisu sasvim izgubili iz vida.

– Apači – prošaputa Dejvi kome je lice bilo unezvereno ovo će me koštati bar deset godina života.

Grizlije sam viđao na udaljenosti, ali nikad ovako blizu.

– Zar se niste i vi uplašili? – pogleda i Edvin trapera.

– Priznajem da mi nije bilo prijatno – uzvrati ovaj. – Nadam se da više nećemo naići na ovakva i slična iznenađenja, pogotovo u blizini razbojnika.

Kada su dovoljno zaobišli brdo, počeše se peti iznova naviše. Zašto se ono zvalo Brdo kedrova, traper će ubrzo shvatiti kad to visoko, sive kore drveća poče da postaje sve češće, dok na kraju ne zameni sasvim četinare i ostalo listopadno drveće. Cela šuma postade sivkasta i svetlija.

Nisu dugo njome prolazili penjući se sve više, kad se pred njima ukaza toliko očekivana zaravan na kojoj je trebalo da se nalazi brvnara, a u njoj Peperovi razbojnici zajedno s njim.

Začudo, ništa se nije čulo, kao da na tom proplanku nema ni žive duše. A blizu osam sati, koliko su pokazivale kazaljke traperovog džepnog sata navodili su na pretpostavku da su razbojnici posle počinka odavno morali biti na nogama.

12.

ZAJEDLJIVI MEKSIKANAC

Apači Tom je dopuzao do jednog debelog kedrovog stabla i sakrio se iza njega. Do proplanka je bilo još nekoliko stabala.

Na prednjoj strani proplanka nalazila se brvnara sa čije su se bočne strane sada nalazili. iza brvnare je u malom ograđenom koralu bilo šest konja, što znači da se na Brdu kedrova nalazilo toliko razbojnika, imajući u vidu i onoga kog su ostavili vezanog. Tačnije rečeno, u brvnari i kraj nje trebalo je da vidi pet razbojnika, a njih toliko nije bilo.

Jedan se nalazio kraj konja zasedlavajući jednog belca koji jedino još nije bio zasedlan.

Drugi je stajao baš sa te bočne strane brvnare i pred okrnjkom ogledala, koje je uglavio između brvana, brijao se.

Tu dvojicu nije poznavao.

Treći, u meksikanskoj odeći i sa sombrerom na glavi, onaj što je kao emisar Ala Pepera dolazio u Fort Kolorado da bi predložio razmenu zarobljenog kapetana Bardžera i dvojice razbojnika, a koji se predstavio kao Felipe Miljares, sedeo je kraj upaljene vatre podstičući je.

Četvrtog, koji je u starom bakraču donosio vodu sa obližnjeg izvora, da bi je malo zatim postavio na dva kamena iznad razbuktale vatre, takođe je prepoznao. Bio je to drugi od one dvojice što su ga napali u vozu.

Ali, gde je Peper? Gde je vođa ove opake razbojničke bande?

Pogled mu se zaustavi na brvnari i ona ga navede na pomisao da se on možda, nalazi u njoj. To je, međutim, bila samo pretpostavka koju je trebalo proveriti, jer ne znati gde se nalazi makar jedan razbojnik i preći u akciju bilo bi veoma rizično.

I dok se premišljao kako da postupi, onaj što se brijao dobaci Meksikancu toliko glasno da je i on razumeo njegove reči:

– Reci, mi Felipe kako se osećaš kao čovek koji će uskoro dobiti najmanje dva kilograma čistog zlata? Znaš li ti koliko je to dolara, čoveče?

– Znam, ali o tome još ne razmišljam dok ih ne budem imao u rukama. Tek onda ću ti reći kako se osećam – odvrati Meksikanac mudro.

– Brine me što Džefrija i Volta još nema – primeti onaj što je doneo vodu sa izvora. – Odavno bi trebalo da su ovde. Nadam se da se neće provesti onako kao što smo se proveli ja i Slim.

– Jezik pregrizao dobaci ljutito onaj što se brijao – Džefri i Volt nisu takve šeprtlje kao što ste ti i Slim.

– Voleo bih da vidim kako bi se ti nosio sa onim orijašem u poručničkoj iniformi – zagunda ovaj i sede kraj Meksikanca.

– Dosta je bilo priče – odreza ovaj. – Kada se gazda ubrzo vrati, mnogo štošta će nam biti jasnije.

Traperu je to bilo dovoljno. Pepera, znači, nije bilo na proplanku, i to je dobro. Do njegovog dolaska njih trojica će bez borbe i pucnjave savladati ovu četvoricu razbojnika, tako da im sam Peper neće predstavljati nikakav problem.

– U međuvremenu Dejvi i Edvin mu priđoše.

– Kako da postupimo, Apači? : upita ovaj šapatom. – Nama trojici protiv četvorice koji nas ne očekuju neće biti teško.

– Ja ću im prići sa ove strane – odvrati traper. – Ti, Dejvi, zaobiđi brvnaru i priđi joj s njene druge bočne strane, a ti joj se, Edvine, približi odzadi. Sačekaću vas i kad svi budemo kraj nje, otpočećemo akciju jednovremeno. Na svaki način se potrudite da ne dođe do pucnjave, s obzirom na to da Pepera nema i da ga uskoro očekuju, što znači da nije daleko od brvnare. Jesmo li se sporazumeli?

– Jesmo – odvratiše braća uglas.

– Onda, svak na svoju stranu!

Gledao je kako zaobilaze brvnaru i kako joj se svaki sa svoje strane oprezno približava. Za to vreme onaj što se brijao završi posao i ode na izvor da se umije, tako da je i traperu put do brvnare bio slobodan.

Skrivati se na čistini nije se moglo. Još jednom je obuhvatio pogledom onu trojicu ispred brvnare, pa onoga što je bio zasedlao konja i prišao im. Zatim se otisnuo od zaklona i kao jelen pred neprijateljem sunuo napred ne prestajući da trči sve dok se nije našao priljubljen uz brvna.

Izvirio je sa zadnje strane. Iza brvnare se već nalazio Edvin, a Dejvi joj je upravo pritrčavao. Pokazao im je prstom prema njenom prednjem delu i držeći »vinčesterku« u rukama zakoračao na tu stranu.

Iza brvnare su, kao po komandi, svi istrčali pred zaprepašćene razbojnike, od kojih niko nije ničim pokazao da bi želeo da se prihvati oružja. Tu odluku je traper u njima još više učvrstio pretnjom:

– Ko se maši oružja, biće ubijen!

Ruka Felipea Miljaresa koja instinktivno pođe prema kuburi s koltom posle te pretnje se vrati na svoje mesto.

– Otpašite pojaseve sa oružjem i bacite ih na zemlju – usledila je druga traperova komanda.

Poslušali su bez pogovora. Svak otpasa pojas i baci ga korak-dva od svojih nogu.

– Gde je Al Peper? – pogleda traper u Miljaresa.

Ovaj se isceri i bezobrazno odgovori:

– Zinite da vam kažem.

– Šta se desilo sa kapetanom Miltom Bardžerom? – postavi mu on novo pitanje.

– Pitajte Pepera kad ga budete videli i ako ga budete videli – odvrati zajedljivo Meksikanac.

Bilo je očigledno da im hrabrost nije manjkala i da im je odsustvo vođe ulivalo snagu i nadu. Jer dok se god on nalazio na slobodi, postojala je nada da će preduzeti sve što je u njegovoj moći da ih oslobodi. Uostalom, zar to nije učinio toliko puta do tada?

– Čuo sam kako spominjete zlato koje treba da donesu Feriz i Kob – rekao je traper.

Bio je to prvi pravi pogodak. Svi sem Frenka Elmera pogledaše ga iznenađeno.

– Šta vi znate o tom zlatu! – ubaci Meksikanac bagatelno.

– Ovo je poručnik Felton, Felipe – izgovori jedva čujno Frenk Elmer.

Zajedljivog osmeha nestade sa Meksikančevog lica.

– Šta znam o zlatu? Znam više nego što je to i tebi poznato – odgovori traper na njegovo pitanje.

– Voleo bih da nas uverite u tu tvrdnju, poručniče. Tačnije rečeno, da nam kažete gde se to zlato sada nalazi: u vozu, ili na drugom mestu – želeo je Meksikanac da na lukav način sazna nešto o misiji svoja dva druga: Feriza i Koba.

Kao da je čitao njegove misli, traper odgovori:

– Hteo bi da znaš da li su Kob i Feriz, koje ste poslali posle neuspeha Mejersa i Elmera, uspeli da se domognu zlata?

– Recimo da je tako.

– Ne očekuj više ni Feriza, ni Koba.

– Biste li mogli biti malo precizniji, poručniče – zažmirkaše Meksikančeve oči.

– Oni su mrtvi, a zlato koje tako željno iščekujete putuje prema Ostinu u pratnji jednog narednika – usledio je novi udarac koji ih je dotukao.

– Zašto bismo vam verovali? – zamuca prvi put Meksikanac.

– Ne moraš. Ali, da ja tebi postavim pitanje: zar bih ja napustio voz sa zlatom da njemu još uvek preti neka opasnost?

Miljares obori pogled prema zemlji. Ćutao je.

A traper produži:

– Uostalom, za vas ovde na Brdu kedrova treba da je sada sasvim svejedno šta će na kraju biti sa zlatom.

Pogledao ga je podmuklim pogledom ispod obrva, ali nije rekao ništa, te je traper završio započetu misao:

– Vi ga ni u kom slučaju nećete videti, jer ćete se još danas naći u zatvoru šerifa iz Santa-Ane koji vas željno iščekuje – završi traper i naredi braći Sliter da ih vežu i uvedu u brvnaru.

Dvojica razbojnika koji su traperu bili nepoznati bili su prvi vezani i uvedeni u brvnaru.

Dejvi je zatim prišao Miljaresu, a Edvin Ferizu Elmeru da bi i njih vezali, kad se desi nešto što su ipak mogli da predvide, a što uli snagu u klonula tela dvojice razbojnika i nadu da sve nije propalo.

Iz blizine se razleže traperu dobro poznati glas:

– Poručniče Feltone, prepoznajem te mada si se smešno maskirao tom traperskom odećom. Baci pušku na zemlju i udalji se od nje. Neka to isto učine i dvojica tvojih ljudi.

13.

TAJANSTVENI SPASILAC

Bio je to glas Ala Pepera.

Meksikanac se koprcnu i nogom udari Dejvija koji mu je bio zavrnuo ruke na leđa da bi ih vezao, ali se ne oslobodi njegovih šaka.

Elmer vrisnu od radosti i uspe da odgurne Edvina, ali drugo ništa ne postiže videći da sva trojica još uvek drže oružje u rukama.

Iz brvnare se začu glas jednog zarobljenika:

– Gazda, ovde smo vezani.

Apači okrenu glavu na onu stranu sa koje je došao Peperov glas i uveri se da je on zaista tamo.

Držao je »vinčesterku« i nalazio se samo na tridesetak koraka od njih, zaklonjen iza jednog stabla.

– Poručniče, opominjem te još jednom i poslednji put da baciš pušku – usledila je nova pretnja, a za njom opomena: – Nećeš se izvući ni ako zgrabiš Miljaresa ili Elmera i poslužiš se njima kao štitom. I tada ću pucati u tebe, makar nekoga od njih pogodio.

Nije se imalo kud. Bacio je pušku i promrmljao prema Meksikancu:

– Imaš divnog šefa, nema šta! Tvoj život za njega vredi koliko lula duvana.

I braća Sliter baciše puške.

– I koltove! – usledilo je još jedno naređenje vođe razbojnika, a za njim preciznije objašnjenje: – Samo sa dva prsta ih izvadite iz kubura i bacite na zemlju, a onda odstupite od oružja nekoliko koraka.

Koltovi se nadoše tamo gde i »vinčesterke«. Njihov pad na zemlju kao da je bio znak Meksikancu Miljaresu. Osećajući se tek tada sigurnim, on baš kao i Elmer podvrisnu od radosti i sunu prema najbližem koltu.

Ovaj mu se već nalazio u jednoj šaci i ko zna šta bi se sledećeg trenutka desilo da u tom času iz šume na grunu pucanj.

Felipe Miljares kriknu, koprcnu se u vazduhu, pade i ostade da leži. Metak ga je bio pogodio posred glave.

Frenk Elmer, koji se i sam beše podigao, posle tog pucnja brzo sede, a zatim se ispruži na zemlju.

Bilo je to iznenađenje kakvo niko nije očekivao, a pogotovo ne Al Peper.

On više nije obraćao pažnju na trapera i braću Sliter. Okrenuo se naglo prema šumi odakle je došao pucanj i počeo besomučno da ispaljuje metke ne nišaneći. Zatim je, koliko su ga noge nosile, potrčao naviše krivudajući između žbunja i stabala.

Začu se novi pucanj sa onog istog mesta sa kog je malo čas došao.

Svi su videli kako je tane pogodilo ivicu jednog kedra kraj kog se nalazio vođa razbojnika i odvalilo sa njega komadić.

Još jednom se Peper okrenuo i pripucao, a tada je nestao iza jednog grma.

Traper i njegovi drugovi ponovo dograbiše svoje oružje.

– Vežite ovoga i ostanite ovde – dobaci traper braći Sliter, pa potrča za Peperom, ali ne pravo prema grmu iza kog je nestao, već levo od njega.

Za to vreme Dejvi i Edvin su vezivali Elmera pogledajući prema šumi i očekujući da se pojavi spasilac koji je, mora se priznati, došao u pravom trenutku.

Ovaj se, međutim, nije pojavio, ali se na padini brega začuše šuštanje lišća i krckanje granja, kao da je neko trčao naniže ne trudeći se ni najmanje da prikrije svoje bekstvo.

– Sto mu gromova! – povika Edvin Sliter. – Ko bi to mogao biti?

– Ko je, da je, zahvalan sam mu do groba. Ali, zašto je pobegao? – uzvrati njegov brat, pa uhvativši vezanog Elmera za odeću na ramenu prevuče ga do brvnare i ubaci u nju.

*

Apači protrča pored grma iza kog je Peper nestao. Imao je pravo kad je pretpostavio da se on neće tu zaustaviti, već da će pokušati da pobegne dalje kako bi pronašao sigurniji zaklon od onih koji ga budu gonili i još sigurnije mesto za zasedu.

Zastao je i oslušnuo.

Nešto više čulo se Peperovo dalje probijanje kroz šiprag i šumu. Da li je ono vodilo ka kakvom određenom cilju, ili je to bio samo instinkt progonjenog da što dalje umakne?

U jednom trenutku ga je ugledao između drveća, toliko daleko da nije bilo smisla pucati, utoliko pre što je odmah nestao.

Da je i Peper njega primetio posvedočila su dva pucnja i dva metka koja su, verovatno, nasumce bila ispaljena da bi zaplašila gonioca i bar za trenutak ga prikovala za zemlju ili naterala da se skloni iza nekog stabla.

Ta dva metka ne postigoše nikakav cilj. Ne osvrćući se na njih traper je trčao dalje krivudajući i sam između stabala i žbunja i zaobila-

zeći po neku kamenu gromadu koja bi uvek pobudivala njegovo najveće podozrenje, jer sigurnijeg zaklona od nje nije bilo.

Malo kasnije je izleteo na čistu zaravan i uspeo da vidi kako preko jedne provalije preleće Al Peper držeći se za uže koje je bilo privezano za visoku granu drveta što se nalazilo na drugoj njenoj strani.

Odmah zatim odjeknu pucanj i tane se ovog puta zabode u drvo iza kog je Apači provirivao.

– Poručniče Feltone – javi se najednom voda bandita.

– Šta hoćeš, razbojniče? – odazva se traper.

– Da ti kažem da si uzalud trčao za mnom uz ovo brdo. Provaliju možeš preskočiti samo pomoću užeta privezanog za granu ovog drveta, a njegov kraj se nalazi ovde.

– Hoćeš da kažeš da ćeš uspeti da umakneš? – zapita traper.

– U to sam siguran. Odavde mi ne treba više od jednog sata da sletim niz brdo.

– Zaboravljaš da ti je konj ostao kraj brvnare?

– Nisam zaboravio. Oni mi ne bi ni koristio na ovoj strmini. Međutim, ti ne znaš da se sa ove strane Brda kedrova, u podnožju, nalazi mali ranč na kom ću uzeti odmornog konja – pršte u smeh. – Dok ti sideš niz brdo, ja ću biti daleko. Družinu si mi razbio, a li ću ja sakupiti drugu, a onda se pričuvaj, poručniče.

Zavlada kratak tajac koji opet on prekide:

– Nešto bih te pitao pre nego što krenem. Znam da ćeš mi reći istinu, a tako ćeš mi uštedeti vreme koje bih utrošio na traganje.

– Interesuje te zlato iz voza?

– Pogodio si, do đavola!

– Reći ću ti ako ti meni kažeš kako si saznao za njega i šta se desilo sa kapetanom Bardžerom.

– Pristajem. Čak ću ja prvi odgovoriti na tvoja pitanja. Za zlato je saznao jedan moj veliki prijatelj i predložio mi saradnju u otmici. Kako je on otkrio tajnu, ne znam, niti sam ga pitao.

– A kapetan Bardžer?

– Što se kapetana Bardžera tiče, on je živ i zdrav. Postigao sam cilj zarobljavajući ga i oslobodio svoja dva čoveka iz zatvora te više nema razloga da ga držim zatočenog. Gde se nalazi ne mogu ti reći, ali je sigurno da ću ga pustiti... Sad ti odgovori na moje pitanje.

– Ako ti kažem da su Feriz i Kob, koje si posle neuspele akcije Mejersa i Elmera poslao za vozom u Santa-Anu mrtvi, da li će ti biti dovoljno kao odgovor?

Ponovo tajac.

– Jesi li me čuo, Peperu?

Došao je odgovor:

– Biće dovoljno, proklet da si! Nisam znao da će mi jedan običan poručnik pomrsiti račune.

– Hoće li ti biti lakše ako ti kažem da ja nisam poručnik Felton iz Fort-Kolorada?

– Šta trabunjaš? Razgovarali smo na stanici u Santa-Ani, zar ne? Nisi, valjda njegov dvojnik?

– Nisam, ali i pored toga nisam poručnik Felton.

– Nego ko, do đavola?

– Čuo si za Toma Lina, koga još zovu Apači Tom?

Tajac ovoga puta potraja duže.

– Jesi li još uvek tamo, Peperu?

– Idi do đavola! Reci još to kako si se upleo u sve ovo i što si se okomio baš na mene i moju družinu?

– Mnogo si ljudi pobio, Peperu. Među njima i jednog mog prijatelja sa dva njegova sina. Zvao se Teks Enderson i bio je rođeni brat potpukovnika Kordela Endersona, zapovedniku Fort-Kolorada, koga su tvoji ljudi takođe ubili. Tragao sam za tobom i našao te. Više mi nećeš umaći.

– Jesi li siguran, slavni traperu?

– Potpuno.

– Onda, do viđenja! Do novog susreta, ako me ponovo pronađeš! – čuo se smeh koji se prekide kad je bio najglasniji.

Jer u tom trenutku odjeknu pucanj s traperove desne strane. Nepoznati strelac mogao je sa svog mesta lepo da vidi Pepera, jer ga je tim prvim metkom pogodio.

Apači je gledao kako se Peper pomalja iza stabla, kako tetura držeći još uvek pušku u rukama i kako ničice pada samo na stopu udaljenosti od ivice ponora. Puška mu tek tada ispade iz šaka i nestade u njemu. Po tome što se njen pad čuo tek posle nekoliko trenutaka moglo se zaključiti da je provalija duboka.

I baš kao onda kad je bio ispaljen metak kraj brvnare kojim je ubijen Meksikanac Miljares začu se sa mesta odakle je odjeknuo pucanj šuštanje lišća i krckanje granja.

Tajanstveni spasilac ni ovog puta nije želeo da se pokaže.

Mogao ga je stići, ali to nije učinio. Ako je on želeo da ostane nepoznat, tada je tu njegovu želju trebalo poštovati, ma koliko ona bila neshvatljiva.

Traper priđe provaliji i odmeri njenu širinu, onda otpasa pojas s koltom i spusti ga zajedno s »vinčesterkom«, pa uzevši nešto duži zalet prelete kao rasni trkački konj preko prepreke.

Vinuo se sa ivice u vazduh, zalebdeo nad provalijom i našao se na drugoj strani za dve stope dalje od suprotne ivice.

Prišao je Peperu i okrenuo ga.

Metak ga je pogodio u levu stranu grudi. Još je bio živ ali po zamućenom pogledu i krvi koja mu baš u tom času pokulja na usta znao je da mu nema spasa.

Tako je i bilo.

Nekoliko trenutaka kasnije Peper je bio mrtav.

Pogledao je granu za koju je bilo privezano uže kojim se Peper prebacio na drugu stranu provalije. Grana se nadnosila nad njom do njene polovine, što znači da se pomoću tog užeta moglo prebaciti ne samo na ovu stranu, već se njime moglo vratiti i natrag.

Spustio je pogled prema vodi razbojnika. On nije bio mnogo težak da se ne bi zajedno s njim mogao prebaciti na drugu stranu.

Držeći njegovo telo jednom rukom isprobao je uže obesivši se o njega. Ono je izdržalo.

Uzeo je zalet i odbio se od zemlje. Preleteli su na drugu stranu. Preopterećeno uže se na njegovu sreću prekinulo tek onda kad su bili na drugoj strani, tako da su pali kraj same ivice ponora.

Zabacio ga je na rame i poneo niz padinu.

Malo kasnije je video Dejvija Slitera kako mu trči u susret.

– Čuo sam poslednji pucanj i bio ubeđen da se nešto desilo – rekao je zadihano, ali i radosno što vidi trapera nepovređenog.

– I jeste. Naš tajanstveni spasilac je tim metkom ubio Ala Pepera – odvrati traper.

– Jeste li ga videli?

Zaklimao je odrečno glavom.

14.

OSVETA

Kraj brvnare se nisu zadržali. Izvedoše iz nje trojicu vezanih razbojnika, postaviše preko konja tela Ala Pepera i Meksikanca Miljaresa, pa vodeći i preostalog konja na kog će smestiti Slima Mejersa ostavljenog vezanog za jelu, podoše naniže.

Za njima ostadoše proplanak i brvnara koja nije bila stalno boravište Peperove bande, iako je bila idealna za to. Ona je izgleda dobro dolazila razbojnicima samo za akcije koje su se odvijale oko Brda kedrova i u njegovoj bližoj okolini.

Dejvi je bio iskren. Nije mogao da se načudi što se njihov spasilac nije pojavio pred njima.

– Ja bih – priznade on traperu – jedva dočekao da se posle toga pojavim pred onima kojima sam pomogao. Nije mala stvar ubiti dvo-

jicu razbojnika od kojih je jedan zloglasni Al Peper.

Siđoše do mesta na kom su ostavili vezanog Slima Mejersa. Odvodeći jednog konja Dejvi se odvoji od njih i ode prema steni. Otud se začu njegov upanićen glas:

– Apači, dođite odmah ovamo.

Edvin ostade sa zarobljenicima, a traper požuri prema drugom Sliteru koji je stajao kraj jele i kao opčinjen buljio prema zemlji. Slima Mejersa nije odmah video i u prvom trenutku pomisli da njega i nema tamo i da je u međuvremenu uspeo da se oslobodi veza. Na to se nadoveza pomisao da bi on mogao biti onaj tajanstveni spasilac, koji je time što im je pomogao hteo da se otkupi za sve one zločine u kojima je učestvovao zajedno sa ostalima. Ali, ako je tako, zašto je nestao?

Tu pomisao je odbacio onog časa kad je ugledao vezanog Mejersa.

– Pogledajte, Apači – pokaza Dejvi prema razbojnikovim grudima iz kojih je virila samo drška noža.

Mejersova glava je bila naklonjena malo na desnu stranu. Iz rane je još uvek isticalo malo krvi. Ruke i noge su mu bile i dalje vezane, a konopac kojim je bio privezan za jelu neoštećen.

– Gospode bože! – zgrozi se Dejvi. – Ko je mogao ubiti vezanog čoveka?

Samo je izvežbano traperovo uvo moglo otkriti taj šum koji je baš tada došao iza jednog žbuna u blizini. Primetio je i jednu granu koja se na žbunu zaklatila.

– Sjaši! – povika on i slete s konja, pa izvlačeći kolt sakri se iza te iste jele za koju je Mejers bio privezan.

Zbunjeni Dejvi je postupio na isti način, samo sa popriličnim zakašnjenjem, tako da ga je u međuvremenu neko, koji se bio sakrio iza tog žbuna što je pobudio traperovo podozrenje, mogao lako da skine sa sedla.

To se nije desilo.

– Vidim te i držim te na nišanu – povika traper ispružajući ruku s koltom u pravcu žbuna. – Izlazi, inače ću tvoje skrovište zasuti mecima.

Grane žbuna se razmakoše i pred njima se pojavi zbunjeni, u licu crven kao kuvani rak, Pedro Genaro, vodeći za sobom konja.

– Ti si ga ubio? – upita traper vraćajući kolt u kuburu.

– Jesam, senjor Apači – odvrati ovaj začudo mirnim glasom.

– Zar vezanog čoveka, Pedro? – prekore ga Dejvi.

– Znam da nije bilo u redu, ali nisam mogao da se suzdržim – priznade mladić. – Ovaj razbojnik, Apači, prvi je naleteo na moju majku i odveo je u drugu sobu da bi je silovao. Da li biste, Dejvi, ti i Edvin postupili drukčije da je on silovao vašu majku?

Na tako pitanje se teško mogao naći drugi odgovor. Zato ni braća Sliter, a ni traper ne pokušaše da ga nađu.

Ovaj drugi upita mladog Meksikanca:

– Ti si maločas ubio onu dvojicu razbojnika gore i spasio nas?

– Jesam, senjor.

– Zašto nam se posle toga nisi javio?

– Zato što sam se stideo ovoga što sam pre toga učinio ovde – odgovori. – Znao sam da ćete me prekorevati, pa sam želeo da izbegnem taj trenutak.

Traper mu priđe i obgrli ga oko ramena.

– Dobar si ti momak, Pedro – reče mu. – Tvoji roditelji i tvoja sestra treba da se ponose tobom.

– Hvala vam, senjor Apači – razvedri se mladićevo lice. – Srećan sam što sam vama i svojim prijateljima mogao malo da pomognem.

Povorka, kojoj se na čelu nađoše traper i Dejvi, a na začelju Pedro i Edvin, odnoseći mrtve i odvodeći trojicu živih razbojnika side niz

Brdo kedrova u dolinu, gde se zaustavi.

– Ovde ćemo se rastati – iznenadi ih Apači svojom odlukom.

– Šta ćemo sa ovima? – upita Edvin.

– Vas trojica ćete ih otpratiti do Santa-Ane i predati šerifu Dikinsonu.

– Kuda ćete vi? – zapita Dejvi.

– Na ranč Tiptonovih na kom se nalaze još dvoje pripadnika Peperove bande – odgovori traper. – Osim toga, još ništa nisam saznao o sudbini kapetana Milta Bardžera iz Fort-Kolorada. Prema tome, posao za mene još nije završen.

– Peperova banda je ucenjena, Apači – podseti ga Dejvi. –

– Novac razdelite na ravne delove-osmehnu se ovaj.

– Šta ćemo sa vašim delom?

– Predajte ga šerifu Dikinsonu i prenesite mu uz pozdrave i moju želju da taj novac podeli porodicama onih kojima je Peperova banda ubila nekog najbližeg.

Rekao je to, mahnuo rukom i okrenuo vranca.

Vranac nije zakoračao više od dvadesetak puta, kada ga je ponovo zaustavio i okrenuo se.

Kolona je odlazila. Otud se čuo snažan Dejvijev glas koji je pevao njemu dobro poznatu pesmu:

»Preko prerije jezdi Tom Lin
Baš kao mesec na putu svom.
Teksasom jaše teksaški sin,
Koga još zovu Apači Tom.
Teksaški sin,
Hrabri Tom Lin.

Gvadalupa je i njegov dom,
Ratnik Apači njegov je brat.
A tamo gde je Apači Tom,
Tu čarki ima, al' nije rati
Apači Tom,
Hrabri Tom Lin...«

Dejvi je samo započeo pesmu. Njemu se pridružiše Edvin i Pedro i dolinu ispod Brda kedrova ispuniše njihovi zvonki glasovi. Bio je to najlepši oproštaj sa slavnim traperom sa Gvadalupe.

15.

MALI BRAJEN TIPTON

Ranč Tiptonovih nije bilo teško naći. Nešto pre podne pregazio je reku Kolorado, a u vreme kad se sunce nalazilo u zenitu ugledao je na maloj uzvišici zgrade ranča koje je opkoljavala ograda. Da je to bio ranč koji je tražio, u to ga je uverio kauboj što je u tom času projahivao pored njega u potrazi za izgubljenom stokom. Do ranča se, malo zaobilazno, moglo doći preko ravnog pašnjaka na kom je nedaleko od ograde primetio malo krdo goveda i dva jahača kraj njega. Moglo se, međutim, sići u udolinu i njome se približiti ranču sa zadnje strane zgrada. Tako bi postigao ono što mu se u ovakvoj situaciji činilo veoma umesnim: da se približi zgradama, a da ga niko ne primeti do časa kad sa te zadnje strane ujaše u dvorište i nađe se ispred trema.

Izvadio je durbin i pogledao prema ulazu u glavnu zgradu. Kao i većina rančerskih domova i ova je imala prostrani trem malo uzdignut pred ulazom, bunar u blizini, daščaru sa jedne i manju brvnaru sa druge strane. Sve u svemu bio je to uredan ranč.

Na tremu je ugledao tri osobe i srce mu je zakucalo jače. Jedna je bila njegova saputnica iz voza, Karlota Tipton, druga prilično starija žena od nje, dok treća osoba nije bio niko drugi do prosedi čovek za kog je Al Peper tvrdio da mu je doneo vest o zlatu i o načinu njegovog transporta za Ostin.

[illegible]atio je durbin u bisage i projaha[illegible] još stotinak koraka, da bi zatim, [illegible]erujući da ga oni sa trema nisu [illegible]rimetili, skrenuo prema udolini i [illegible]njome se približio ranču.

Ali, ako ga nisu primetile tri osobe [illegible]o su sedele na tremu, prime-

tio ga je jedan od jahača koji su se nalazili kraj stoke. To je zaključio po tome što je ovaj poterao konja pravo prema njemu.

Da mu izmakne ulaskom u udolinu nije mogao, jer bi to bio jasan znak da želi da se neopažen približi zgradama. Zato je zaustavio vranca i sačekao jahača da mu se približi.

Kad se ovaj nalazio na oko stotinu koraka, shvatio je da je taj jahač dete plave kose koja mu je lepršala oko ušiju i da nema više od osam godina. No i pored svojih godina jahao je veoma dobro i smelo.

Bio je to simpatičan deran rumena, nasmejana lica i krupnih plavih očiju koje su se osmehivale zajedno sa usnama. Na nekoga mu je veoma ličio, ali nikako nije mogao da se seti na koga.

– Idete li na naš ranč, gospodine? – zacvrkutao je on tanušnim glasom.

– A čiji si ti? – upita ga traper.

– Barbare Tipton, gospodine.

– To ti je majka?

– Ne. To mi je baka.

– Majku, znači, nemaš? – pogleda ga saosećajno.

– O, imam, gospodine. Moja majka se zove Karlota. Vama mogu da priznam da i pored toga što veoma volim svoju majku, baku volim još više.

Traper se osmehnu. Otkako je sveta, deca su u tom dobu uvek više volela baku ili dedu od roditelja.

– Kako ti se zove otac? – postavi mu traper novo pitanje.

– Nemam ga – usledio je kratak odgovor.

– Umro, ili poginuo?

– Ni jedno, ni drugo, gospodine. Oprostite, ali moja baka ne voli kad se povede razgovor o njemu.

– Onda ćemo ga prekinuti. Reci mi samo još to kako se zoveš.

– Brajen, gospodine.

– Lepo ime.

– Tako se zvao mamin otac... moj ded. Predložio bih vam nešto gospodine – dodade dete na kraju, a oči mu se zablistaše.

– Reci, Brajene!

– Da se trkamo do kuće.

– Veoma rado. Samo, trkati se po ravnom, nije interesantno i po takvom terenu pravi jahač ne može da se iskaže. Trkaćemo se ovom udolinom do onog drveta koje se nalazi iza tvoje kuće. Jesmo li se sporazumeli?

– Jesmo.

– Spreman?

– Spreman, gospodine-zagrca dete.

– Sad! – komandova traper i konj deteta kao strela polete u označenom pravcu.

Pratio ga je zadržavajući vranca.

A dete je kao slepljeno za sedlo zaista izvrsno jahalo.

Na cilj je stiglo ispred traperovog vranca za tri njegove dužine.

– Pobedio sam vas! Pobedio sam vas! – likovalo je od sreće, a obrazi mu se zacrveneše tako kao da će krv svakog časa linuti iz njih.

– Priznajem da sam pobeđen – smešio se traper. – Imaš odličnog konja, a i odlično jašeš... Zaboravio sam nešto da te upitam – pređe traper na novu temu pre nego što su pošli s te strane prema kući. – S kim živiš na ranču?

– Sa bakom, mamom, Oliverom i Majklom.

– Ko su ta dvojica?

– Naši kauboji.

Traper zastade. Premišljao se kako da mu postavi sledeće pitanje, a da bistrom detetu ne bude ništa sumnjivo.

– Dok smo jurili ovamo – reče mu-učinilo mi se da na doksatu sede dve žene i jedan muškarac.

– To su baka i mama.

– A onaj muškarac je Oliver ili Majkl?

– A ne! To je jedan mamin prijatelj, koji je jutros došao s njom na naš ranč.

– Kako se zove?

– Ne znam. Mama ga oslovljava sa »gospodin«. On mi se ne dopada, jer se ne dopada ni mojoj baki.

– E, pa, Brajene, pošto smo se ovako lepo napričali, da pođemo.

– Dolazite li vi mojoj baki?

– Nju ne poznajem, ali poznajem tvoju mamu.

– Obradovaće se kad vas vidi, gospodine.

– Sumnjam, Brajene, pa i pored toga želeo bih s njom i tim čovekom koga ne voliš da porazgovaram.

16.

IZBEZUMLJENI ČOVEK

Između kuće i daščara na toj strani nalazio se koral u kom je bilo nekoliko konja, od kojih su dva bila zasedlana. Sjahaše i ostaviše konje i dok je traper po običaju namicao svom vrancu uzde preko glave i nabacivao ih na unkaš sedla, a ne na kolac od ograde, dete otrča prema tremu dovikujući radosno:

– Bako, ja sam ga pobedio. Trkali smo se i ja sam ga pobedio.

– Koga, dušo?-ču traper starački glas.

– Ovog gospodina – pokaza ono na trapera koji se pojavi u dvorištu i pođe prema doksatu.

Karlota Tipton najednom skoči i stavi šaku pred usta da bi sprečila uzvik iznenađenja.

I prosedi čovek ustade i razvuče usta u osmeh.

– Je li moguće da se pred nama nalazi slavni Apači Tom – reče on.

– Pa to je poručnik Kenet Felton, gospodine – oteše se reči s Karlotinih usana.

Osmeha nestade sa lica prosedog i on se najednom izbezumi. Nije pokušavao da istrgne kolt, jer je znao da će traper sa Gvadalupe biti u svakom trenutku brži od njega. Zato je učinio nešto što je zaprepastilo sve prisutne, a naročito staru gospođu Tipton.

Kročio je prema malom Brajenu, zgrabio ga levom rukom i odzadi preko pasa i pritisnuo ga uz svoje telo. Zatim je izvadio kolt i njegovu cev prislonio na detinju slepoočnicu.

– Šta to radite, grubijane? – povika starica i kroči prema njemu.

– Gospodine!... – izgovori njena kćer, ne nalazeći više nijednu reč.

– Da mi se niko nije približio! – zapreti prosedi. – Kunem se, ma koliko mi je ovo dete drago, pucaću u njegovu glavu. To naročito važi za vas, Apači – pogleda u trapera koji beše zastao na istom mestu na kom se nalazio kad je taj bezumnik zgrabio dete i prineo cev kolta njegovoj glavi.

– Ali, koji je vrag najednom ušao u vas? – drhtao je staričin glas. – Zašto ste se izbezumili kad ste ugledali Apači-Toma? Trebalo bi da nam je svima drago što nam je Tom došao u posetu.

– Pustite dete – javi se traper-a ja dajem reč da vam ovog časa neću ništa. Želim samo da porazgovaram s vama i gospođom Tipton – pogleda u dečakovu majku.

– Drugome vi to pričajte. Ne prilazite! – zadrhta njegova ruka kraj detinje glave kad traper kroči jednom prema doksatu. – I svi me slušajte dobro. Odjahaću s dečakom. Do onog brega na istoku, potrebno mi je petnaest do dvadeset minuta galopa. Ne želim da me iko prati dok ne stignem na prevoj tog brega. Posle toga možete da radite šta hoćete. Ukoliko me poslušate, dečaka ću ostaviti na prevoju, a ukoliko neko krene za mnom, živog ga više nećete videti... Karlota, sklonite se u stranu... Apači, odmaknite se prema bunaru... Gospodo Tipton – dobaci starici – recite onom kauboju što izlazi iz brvnare da ne čini nikakvu glupost.

– Olivere, budi miran – povika starica prema kauboju čija je ruka već neprimetno klizila ka oružju o pojasu.

Dok je išao unazad prema koralu noseći dete i držeći na oku samo trapera, ovaj mu dobaci:

— Ako se dečaku ma šta neprijatno desi, pod zemlju da se sakrijete, ja ću vas pronaći.

— Neće mu se ništa desiti ako poštujete moje zahteve — odvrati čovek, pritrča jednom zasedlanom doratu i pošto podiže dete na sedlo i sam se smesti iza njega.

Njegova ruka nije ispuštala kolt dok je proletao preko dvorišta i kroz kapiju. Dok je jurio ravnom prerijom, okrenuo se dva puta. Oba puta mogao je da vidi dvojicu muškaraca i dve žene u dvorištu i jednog kauboja kraj stoke na pašnjaku.

A to četvoro ljudi što se nalazilo ispred glavne zgrade stajalo je kao skamenjeno sve dok ga nisu izgubili iz vida. Tek tada je Karlota Tipton prišla traperu i drhtavim glasom, kroz suze, rekla:

— Molim vas, učinite nešto! Molim vas, vratite mi dete! Posle toga ću odgovoriti na svako pitanje koje mi budete postavili, jer znam da ste radi toga i došli.

— Zasedlajte konja i pođite sa mnom. Na prevoju ćete prihvatiti dečaka, a ja ću se potruditi da stignem onog čoveka jer od razgovora s njim očekujem još više nego od razgovora s vama.

Petnaestak minuta kasnije, kad je kroz durbin ugledao jahača koji uzleće uz ogoleli breg na prevoj i na njemu ostavlja dečaka, traper i Karlota Tipton se otisnuše na konjima od ranča.

Vranac je bio brži, i on je nije sačekivao. Jurio je što je mogao brže, tako da se na prevoju našao pre nego što je Karlotin konj i stigao do brežuljka.

Ugledao je dečaka i prišao mu.

— Kuda je odjahao, Brajene?

— Dete pokaza rukom prema ustalasanoj preriji.

— Hoćete li ga uhvatiti?

— Potrudiću se. Sačekaj na tom mestu. Tvoja majka će se svaki čas pojaviti.

— Dođite ponovo na naš ranč, čika-Tome — doviknu mališan za njim.

— Obećavam! — dobaci preko ramena i obode vranca.

17.

NEOČEKIVANA NEZGODA

Više od deset milja pratio je jasan trag konja begunca i bio siguran da je smanjio razdaljinu. I kad je pomislio da će ga najviše za jedan sat sustići, vranac poče da posustaje da frkće i da hramlje.

Sjahao je i zadigao mu svaku nogu. Često se desi da se kamen uglavi između krakova potkovice tako da ga je potrebno iščačkati, jer sam neće da spadne. A ne učini li se to na vreme, može da nažulji kopito i da onesposobi konja za duže jahanje za izvesno vreme.

Kamičak nije pronašao, ali je otkrio nešto što je bilo još gore. Na desnoj zadnjoj nozi vranca nije bilo potkovice. Da je ona spala u ravnoj, travom prekrivenoj preriji, vranac to ne bi ni osetio. Ona je, međutim, sigurno spala kad je galopirao uz strmu padinu ogolelog i šljunkovitog brežuljka s prevojem, tako da je vranac već tamo nažuljio nogu. Da se to desilo u blizini grada u kome, razume se, ima potkivačnica, nova potkovica bi rešila problem. Ovde, pak, kad je od grada bio udaljen dvadesetak milja, a od ranča Tiptonovih bar pola sata dobrog jahanja ta nezgoda je značila mnogo za begunca. Značilo je još jedan sat prednosti, jer bi taman toliko proteklo dok bi se vratio na ranč i svog vranca zamenio drugim konjem.

I baš kad je nameravao da ga okrene prema brežuljku s prevojem, začuo je iz blizine tandrkanje nekakvih kola i pogledao na tu stranu.

U kolima, u koja su bila upregnuta dva belca, nalazio se stariji čovek i dečak nešto stariji od Bra-

jena. Ugledavši trapera kraj konja, čovek zaustavi konje.

– Ne možete da odredite gde se nalazite? – upita ga jer je bilo sigurno da ga je primetio kako se bespomoćno osvrće na sve strane.

– Znam gde sam, ali mi je konj obosio, tj. hramlje.

– Imate sreću – dobaci čovek. – Pola milje odavde – pokaza rukom u stranu – nalazi se krčma i potkivačnica braće Preskot. Možete potkovati konja, a možete im ga prodati i od njih kupiti drugog. Samo, pričuvajte se Preskotovih, stranče.

– Zašto?

– Hoće da prevare čoveka kad god mogu. Osim toga, dvojica mlađih su kavgadžije kakvim nema ravnih u ovom kraju. Da mi se ne žuri u grad po lekara, vratio bih se s vama na svoj ranč i pozajmio bih vam konja.

– Hvala vam i na ovom obaveštenju – reče traper pojaha vranca i hodom ga potera na onu stranu na koju mu je neznanac ukazao.

Posle nekoliko koraka ga zaustavi i okrenuvši se u sedlu upita čoveka u kolima koji je još stajao na istom mestu i gledao za njim:

– Da li je projahao jedan prosedi čovek pored vas?

– Pre petnaestak minuta – odvrati ovaj. – Terao je konja besomučno i stalno se okretao kao da ga stotinu crvenokožaca gone.

Pošto je vranac hramao sve više, ponovo je sjahao, uhvatio ga za oglav i pešice pošao prema krčmi i potkivačnici braće Preskot.

18.

NAMEŠTENA IGRA

Krčmar ga je dočekao pred vratima. Bila je to ljudina šira nego duža. Ta telesina je iznosila sigurno preko tri stotine funti težine. Zajapurena lica u buljavih očiju koje je brisao umazanom keceljom posmatrao ga je vrteći glavom.

– Dobro ste ga udesili, stranče – dočekao ga je reskim, veoma neprijatnim glasom.

– Zato sam i došao k vama – odvrati traper. – Čuo sam da imate potkivačnicu i da iznajmljujete konje.

Nije odmah odgovorio. Prišao je vrancu, podigao mu svaku nogu, zacoktao još jednom kad je pogledao onu bez potkovice, a zatim ga pomilovao po vratu i sapima.

– Ja i kupujem konje – odvratio je tek tada pogledavši ga ispod žbunastih obrva. – Ali konje, a ne ovakve rage – pravio je posao unapred.

– On je meni dobar i ne nameravam da ga prodam – reče traper. – Dovoljno je da ga potkujete.

– Ja to ne činim već moja braća Džozef i Dezmond, a njih nema kod kuće i ko zna kad će se vratiti – navodio je lukavi krčmar i dalje vodu na svoj mlin.

– Žuri mi se – reče traper. – U tom slučaju ću vam ostaviti svog vranca da ga potkujete, a ja ću iznajmiti jednog vašeg konja.

– Hoćete da kažete da će ova vaša raga biti garancija da ćete mi vratiti konja?

– Daću vam i nešto novca.

– Ko mi garantuje da ćete se uopšte vratiti po ovo kljuse, stranče?

Primetivši naglu promenu na traperovom licu i čelični odsjaj u njegovim očima koji ga je naskroz prožimao, on omekša.

– U redu – reče. – Ostavićete konja i daćete mi dva dolara za jedan dan jahanja mog konja. Koliko dana mislite da ga koristite?

– Vratiću vam ga, možda, još danas.

Odveo ga je do korala. Od sedam konja koliko se u koralu nalazilo vredeo je samo jedan zelenko, ali on poče da mu nudi sve druge samo ne njega.

Traperu to dosadi, pogotovo što je vreme odmicalo i on uhvati ze-

lenka za grivu i izvede ga izvan korala.

– Želim ovoga i nijednog drugog – reče.

– Pa, kad baš hoćete, neka vam bude. Samo za njega je cena tri dolara po danu.

– Tri dolara! Za tri dolara bih na drugom mestu mogao da kupim ovakvog konja.

– Ovakvog ne, ali biste bez sumnje mogli da kupite onakvu ragu kakvu mi ostavljate – podsmehnu se krčmar još jednom, pa uvredljivo dodade: – Uostalom, uzmite ili ostavite. Ne molim ja vas, već vi mene.

– U redu – pristade traper videvši da ne može da smanji cenu ni za jedan cent.

Skide sa vranca sedlo, oglav i uzde i prebaci ih na zelenka. Pomilova zatim vranca koji zarza kad je uzjahivao zelenka. Baš tada njegov pogled privukoše dve prilike sakrivene iza prozorskih zavesa krčme. Koliko je mogao da ih za tako kratko vreme zapazi video je da su po liku i telu bili veoma slični krčmaru. Ako su to bila njegova dva brata, zašto je onda krčmar lagao da ih nema kod kuće? Da li je uzrok tome bilo to što je zarada za iznajmljivanje konja bila mnogo veća od potkivanja i to samo jedne noge?

Krčmaru nije rekao ništa. Poterao je zelenka do mesta na kom je napustio tragove begunca, pronašao ih ponovo i po njima poleteo preko prerije.

Šta ga je nagnalo da se okrene na sedlu i da pogleda iza sebe, nije znao, jer to i nije bio njegov običaj, pogotovo kad nije očekivao da bi ga neko mogao pratiti. Ovog puta je to učinio i to je bilo dobro, jer je na oko dve stotine koraka iza sebe, u obliku prašine ugledao dve ljudske spodobe na konjima koje su jurile za njim približavajući mu se.

S početka nije obratio pažnju na to. Mogla su to biti dvojica jahača koje je put sasvim slučajno vodio istim pravcem kojim i njega. A kad oni ubrzo skrenuše udesno i izgubiše se, shvati da je imao pravo što im nije pridavao nikakav značaj.

Proteče još deset minuta, a on ovog puta ugleda dvojicu konjanika ispred sebe, išli su mu u susret. Da jedan od njih nije jahao na belcu kao jedan od one dvojice što su maločas jahali za njim, pomislio bi da su ovo drugi ljudi. Taj detalj ga, međutim, [illegible]e da bude oprezan.

Zelenko iz galopa pređe u kas, a kad mu se uskoro na putu isprečiše dvojica jahača od kojih je svaki veoma ličio na debelog krčmara, on stade.

Zaustaviše se i ona dvojica.

– Braća Preskot? – upita traper da bi bio siguran s kim ima posla.

– Tako je, traperu – prignu se stariji preko sedla da se gotovo naslakti na levu ruku.

– Jeste li nešto hteli? – upita rešen da ih se što pre otrese.

– Samo da te upitamo da li si Teksašanin – reče isti debeljko

– Jesam.

– Onda znaš kakva kazna sleduje onome ko ukrade tuđeg konja – nastavi onaj i zaustavi pogled na zelenku.

– Znam, a šta se to mene tiče?

Debeljko se okrenu prema svom bratu.

– Jesi li čuo, Dezmonde? On se šegači s nama.

– A ja bih rekao da vas dvojica želite da se našalite na moj račun – delovao je traper još uvek pomirljivo. – Ovog konja sam iznajmio od vašeg brata krčmara, a ostavio sam svog vranca u vašem koralu.

– Šta nam napriča – razvuče Džozef svoje debele usne u zajedljiv osmeh. – Hoćeš da verujemo tebi, a ne svom bratu Bertu? Osim toga, Dezmonde, je si li video tog vranca u našem koralu?

– Video sam samo jednog našeg vranca sa putastim nogama i belim belegom preko čela – opisa ovaj detaljno traperovog konja, pa pršte

u smeh, pokazujući svoje krnjave zube.

Džozef sjaha i priđe mu.

– Da je sve tako kako si nam rekao, naš brat nas ne bi poslao za tobom da ti oduzmemo ukradenog konja – reče ne prihvatajući se još uvek oružja. – Silazi s našeg zelenka i gubi se dok smo još dobre volje, inače bi mogao da se zaklatiš na grani nekog drveta.

Namera im je bila očigledna: želeli su da mu oduzmu konja za kog je on njihovom bratu položio kauciju od tri dolara i da mu ne vrate vranca, tvrdeći da je njihov. Zato, kad debeljko podiže ruku prema njegovom pasu da bi ga silom svalio na zemlju, on ga raspali nogom po glavi.

Jauknuo je i pao. Iz nosa i raseđenih usana tekla je krv, koju on razmaza nadlanicom.

Njegov mladi brat Dezmond odmah je reagovao. Njegova ruka sunu prema kuburi s koltom, ali nije uspeo da izvuče oružje iz nje, jer je u rukama traper već držao svoje.

– Silazi s konja – naredi sada ovaj njemu, što on odmah učini. – Isprazniti kolt i pušku – usledi novo naređenje. – I ti – dobaci njegovom bratu koji se tromo pridizao – Držim vas na oku i ako neko pokuša nešto što ne bi smeo da učini, grdno će se pokajati.

I to su poslušali bez ijedne reči prigovora.

Traper podviknu na njihove konje i ispali dva metka posle kojih se oni nadadoše u trk.

– Zaslužili ste da vas čovek isprebija, ali neka vas đavo nosi! Vranca mi potkujte i dobro ga pričuvajte, inače ćete me pamtiti dok ste živi – rekao je na kraju i pritisnuo petama bokove zelenka te je on pojurio što je mogao brže.

Projahao je bar još deset milja, izašao iz proređene šume koja je bila duboka bar dve milje i našao se na čistini ispred malog brežuljka iza kog se čuo žubor vode. Tragovi begunca za kojim je jurio bili su još uvek veoma jasni i on se nadao da će odmorni zelenko nadoknaditi bar malo vremena koje je izgubio dok je menjao konja i zadržao se s dvojicom braće Preskot.

Najednom iz šumice iz koje je bio izašao grunuše dva pucnja. Probijeni šešir sigurno bi mu sleteo s glave da ga vrpca namaknuta ispod brade ne zadrža.

Okrenuo se vadeći istovremeno svoj kolt.

Na ivici šume, malo povučeni u nju, nalazila su se braća Preskot s oružjem u rukama. Na traperovu sreću nijedno tane ga ne pogodi.

U magnovenju seti se reči onog čoveka koji ga je upozoravao da se kloni kavge s braćom Preskot. Desilo se baš onako kako mu je rekao. On kavgu nije tražio, ali su mu je oni nametnuli. Štaviše, nije im bilo dosta ono što se zbilo posle njihovog prvog susreta. Oni od kavge još uvek nisu odustajali.

Položaj mu nije bio nimalo zavidan. Nalazio se na otvorenom prostoru, a u blizini nije bilo ničega iza čega bi se mogao zakloniti. Ne preduzme li na vreme nešto, moglo bi mu se svašta desiti.

Najpre je iz kolta ispalio preostala četiri metka prema šumi, više u želji da ih zaplaši i zaustavi, nego pogodi. U tome je uspeo. Primorao ih je da se sklone, a onda je naterao zelenka u trk prema reci.

Koliko bi se u drugoj prilici radovao njenoj blizini, toliko ga je ona sada zabrinjavala. Natera li konja u vodu i pokuša li da je pređe pre nego što se na njenoj obali pojave gonioci bilo je veliko pitanje da li će u tom uspeti. Može se desiti da ne pređe ni polovinu reke, jer je sve zavisilo od njene dubine i brzine, a da se ona dvojica pojave i da ga zaspu mecima. Zato je kad je video da je obala reke bila zarasla u gustu čestaru iz koje se uzdizalo prema nebu i nekoliko drveta sa širokim i

gustim krošnjama, odabrao nešto drugo. Konja je sklonio u čestaru iz koje se uopšte nije video. Na sreću, životinja je bila mirna i kao da je shvatila šta želi, nije se pomicala s mesta.

On se brzo uspeo na obližnje drvo i sakrio u krošnji tako da je bio siguran da ga niko odozdo neće moći da vidi. Posle toga je napunio kolt i upravio oči na onu stranu sa koje je trebalo da se pojave braća Preskot.

Desile su se dve stvari.

19.

NOVA ŽRTVA

Sa druge obale reke čuo je ženski glas i pošto se Preskotovi još nisu pojavljivali, okrenuo se.

Tek tada je video da reka nije bila široka, brza, a ni duboka, jer joj se dno providelo. Na njenoj drugoj obali ugledao je mladu Indijanku, koja je, vodeći za ruku dečaka od oko sedam godina, zagazila u nju i ubrzo se našla na drugoj strani, tačno ispod drveta na kom se on nalazio. Nešto je rekla dečaku i po tim rečima je zaključio da pripadaju indijanskom plemenu Kijova čija su se lovišta prostirala do suprotne strane reke. Šta ju je nagnalo da pređe reku, nije znao, ali će ubrzo saznati.

I dok je ona tražila mesto u gustišu kroz koje će se probiti do brežuljka ispred obale, na ovome se pojaviše braća Preskot na konjima, koje odmah zaustaviše.

– Do đavola, nema ga! – reče Džozef i izvali gadnu psovku.

– Prešao je reku. Da pođemo za njim? – predloži njegov brat Dezmond.

– Ne pada mi na pamet da zalazim u lovišta prokletih Kijova. Jednom su me gonili i to mi je dosta za ceo život.

Pogledi su im šarali po šipragu na drugoj obali, te u prvom trenutku nisu ni videli Indijanku i dečaka. Možda je ne bi ni videli i možda bi se vratili, da ona ne podiže ruku i doviknu!

– Bledoliki! Bledoliki!

– Vidiš li ti brate ovo što i ja? – zablistaše Džozefove oči čudnim sjajem.

– Tako mi boga, lepšu Indijanku nisam video – uzvrati ovaj. – Pogledaj tu glavicu, pa telo, pa grudi... – oduševljavao se debeljko s razlogom jer je devojka zaista bila veoma lepa.

– Da ona nije samo mamac? – postavi stariji brat razumno pitanje motreći na sve strane. – Šta će devojka i dete sami, i to na ovoj obali reke!

– Ja ne vidim nikoga, brate.

A Indijanka se ponovo javi:

– Bledoliki! Bledoliki! Mlada Košuta želi da razgovara s bledolikima.

– Jesi li čuo? Šta čekamo! Hajdemo k njoj – zagrca Džozefov glas.

Traper je predosećao šta će se dogoditi, ali se nije pomicao u svom skrovištu. Čuo je kako devojka govori ne na tako čistom engleskom jeziku:

– Ja – upravila je prst u svoje grudi – Mlada Košuta. Pleme Kijova. Ovo – pokaza na dečaka – brat Mlade Košute Sunčev Zrak.

Dva brata su bila sjahala. Posmatrali su je bez reči otpasujući pojaseve sa oružjem, jer pri onome što su nameravali da učine oni bi im smetali.

A devojka je nastavila:

– Beli ljudi preći na svojim mustanzima Kompakaletu – pokaza rukom na reku i poći za Mladom Košutom i Sunčevim Zrakom.

Bilo je očigledno da je devojka rizikovala i prešla na ovu stranu reke koju su Kijove zvali Kompakaleta, što je značilo Nemirna voda, da bi kraj obale nekoga srela i odvela ga na drugu stranu. Teško je bilo poverovati da bi ga odvela u

zasedu koju su napravili njeni saplemenici. Pre bi se moglo reći da joj je bila potrebna pomoć i da joj je bilo svejedno da li će joj u tome pomoći bledoliki ili neko iz njenog plemena. Pošto je prešla reku, moglo se sa sigurnošću zaključiti da u blizini nije bilo njenih saplemenika.

Tako zaključiše i braća Preskot.

– Izgleda da joj je potrebna pomoć – reče Dezmond.

– Znam ja kakva joj je pomoć potrebna – iskliberi se njegov brat. – Pa ja se i spremam da joj pomognem.

Umesto ma kakve upućene reči devojci koja je sada već neodlučno stajala pred njima na dva-tri koraka udaljenosti, on joj priđe, jednom šakom je uhvati za kike spletene kose spuštene preko ramena na grudi, a drugom zgrabi njenu kožnu haljinu kraj grla i jednim trzajem je rascepa po šavu sve do pojasa.

Na suncu blesnuše za časak rumeno telo i nevelike ali čvrste grudi zaprepašćene devojke, koja je sve očekivala, samo to ne. Jednom rukom je zgrabila kraj rascepane haljine pridižući ga ispred grudi, pokušavajući istovremeno da se otrgne.

Ni dečak nije stajao skrštenih ruku. Zgrabio je komad suve grane i poleteo prema starijem Preskotu koji je još uvek bez uspeha pokušavao da obori njegovu sestru na zemlju.

– Drži to štene da mi ne smeta – izbulji Džozef oči na svog mlađeg brata, koji je opčinjen lepotom devojke, stajao kao skamenjen.

Tek tada se prenu i snažnim udarcem šake odbaci dete u žbunje.

Traper više nije čekao. Devojka je bila na izmaku snage i pomoć joj je bila potrebna. Osim toga, ogorčenje protiv te dvojice grubijana i siledžija poče da prerasta u mržnju i želju da ih napokon nauči pameti.

Skočio je s grane na zemlju, iza njihovih leđa. Oni ga u prevelikom uzbuđenju nisu ni čuli. Primetila ga je samo devojka koja se još uvek uspešno branila bacakajući se i rukama i nogama, grizući i grebući starijeg Preskota. Očaj u njenim očima dao mu je još veći podstrek da se što pre umeša.

– Ostavite tu devojku, gadovi – zagrmeo je i pre nego što je stariji Preskot došao k sebi od iznenađenja, zgrabio ga je za okovratnik od košulje i prsluk iza vrata, okrenuo k sebi i udarcem u koji je uneo svu svoju snagu odbacio pod noge njegovom bratu.

Zatim je prišao mlađem koji ga je kao paralisan posmatrao, oborio i njega sličnim udarcem, a onda im povadio koltove i bacio ih u reku. I dok su se oni ošamućeni batrgali na zemlji, izvukao je ispod sedla njihovih konja »vinčesterke« i svakoj razbio kundak, pa i njih zavitlao u vodu.

Reklo bi se da braća nisu nameravala da se predaju tako lako. Zato je prišao najpre starijem od njih i novim udarcem u slepoočnicu opružio ga po zemlji, da bi odmah potom i sa drugim postupio na isti način. Pošto ih je nabacio na sedla njihovi konja, svakog je udario šakom po sapima i naterao ih u trk prema šumi iz koje su nedavno izašli.

Tek tada je obratio pažnju na devojku i dečaka kome je krv tekla iz nosa.

– Devojka ga je jednom rukom prigrlila, a drugom držala još uvek onaj kraj otcepljene haljine ispred grudi. U očima joj je čitao zahvalnost, ali i neizvesnost pomešanu sa strahom od onoga što je još uvek moglo da se desi kad je u pitanju bio beli čovek.

– Neka se Mlada Košuta i Sunčev Zrak ne plaše – rekao je blagim glasom uz prijateljski smešak pomilovavši dete po glavi.

Lice devojke se ozari, a dečak otrča prema reci da opere nos.

– Beli brat Mlade Košute došao u pravom trenutku – mučila se

ona s engleskim jezikom. – Ono rđavi beli ljudi – pokazala je glavom prema šumi.

Zatim je zadivljeno zagledala njegovu desnu ruku.

– Beli brat Mlade Košute imati gvozdenu pesnicu – rekla je i traper je znao da je tog trenutka dobio ime kojim će ga ova lepotica iz plemena Kijova ubuduće zvati.

Ta njegova pretpostavka se odmah i obistini.

– Mlada Košuta i Sunčev Zrak zahvalni Gvozdenoj Ruci što ih spasao od rđavih belih ljudi.

Osmehnuo joj se da bi je još više ohrabrio.

– Ona nastavi:

– Mlada Košuta tražiti pomoć od Gvozdene Ruke. Pomoć biti potrebna jednom bledolikom – dovede ga ona tek tada u nedoumicu.

Pokaza rukom prema reci i postavi isto pitanje koje je postavila maločas braći Preskot:

– Hoće li Gvozdena Ruka preći Kompakaletu i poći sa Mladom Košutom i Sunčevim Zrakom?

– Gvozdena Ruka će rado poći sa Mladom Košutom – odvrati on, pa joj odmah postavi sasvim umesno pitanje: – Zašto Mlada Košuta nije otišla po pomoć u svoj logor?

– Logor Kijova daleko, moj beli brate. Belom ratniku pomoć odmah biti potrebna.

Shvatio je ko je u pitanju. Ali, gde se on nalazi i kakva ga je sprega spojila s tom mladom devojkom iz plemena Kijova, koja je prevalila ko zna koliki put tražeći pomoć za njega?

– U kakvoj se opasnosti nalazi beli čovek? – upitao ju je.

– Mustang belog čoveka slomio nogu. Belog čoveka ujela zmija. Beli čovek se sprema na put ka večitim lovištima bledolikih.

– Ako je to tako, kakvu pomoć može da pruži Gvozdena Ruka tom belom čoveku? – upita je.

– Beli ratnik želeti da razgovara s drugim belim čovekom pre nego otići u večita lovišta. Ako Gvozdena Ruka požuri, on zateći njega u životu.

Rekavši to uhvati dečaka za ruku i zakorači u vodu.

– Čekaj! – zaustavi ih traper. – Neka Mlada Košuta sedne na mustanga iza mojih leđa, a Sunčev Zrak ispred mene. Tako ćemo pre stići.

Pružio joj je ruku i povukao je naviše. Ona je istovremeno odskočila od zemlje i našla se iza njegovih leđa na konjskim sapima. Obuhvatila ga je rukama oko grudi i pripila gornji deo svog tela uz njegova leđa.

Pomogao je i dečaku da se popne na taj način što ga je uhvatio za ispružene ručice i podigao u visinu svojih grudi, a onda spustio na sedlo ispred sebe.

– Kuda da Gvozdena Ruka potera mustanga? – upitao je devojku.

– Uz drugu obalu Kompakalete – rekla je. – Kad Gvozdena Ruka stigne do velikog kameno brda, neka zaustavi mustanga. Mlada Košuta pokazati gde se nalazi beli čovek.

Samo je za časak pomislio kako će napustiti trag begunca i kako će mu tako dati priliku da umakne još dalje. Ipak, nije mogao da odbije molbu Indijanke da pomogne čoveku koji se nalazi u velikoj nevolji.

– Otkuda beli čovek u lovištima hrabrih Kijova? – zapitao ju je.

– To će beli ratnik sam objasniti Gvozdenoj Ruci – rekla je posle kratkog oklevanja. – rekla je Košuta nije toliko pametna, niti tako dobro zna jezik Gvozdene Ruke da bi mogla da mu objasni šta je sve rekao beli ratnik kad ga je pronašla.

Sunce je peklo i nešto od njega, a više od pripijenog tela devojke, leđa mi se upališe, a znoj poče da mu se sliva niz lice i vrat pod maramu.

– Mlada Košuta sećati se Gvozdene Ruke – rekla je devojka u jed-

nom trenutku. — Gvozdena Ruka biti u logoru Kijova privezan za stub smrti. Gvozdenu Ruku spasiti jutarnja Rosa, najbolja prijateljica Mlade Košute. Zatim Gvozdena Ruka spasiti Jutarnju Rosu iz ruku Čikasava. Gvozdena Ruka prijatelj Kijova.

— Jutarnje Rose više nema — odvratio joj je sumornim glasom. — Jutarnja Rosa je na cvetnim poljima večitih lovišta — dodao je.

Iznenadio ju je.

— Kako to moj beli brat saznati? — upitala ga je.

— Gvozdena Ruka je sreo Malog Noža, oca Jutarnje Rose i od njega saznao šta se desilo njegovoj kćeri. Gvozdena Ruka je zbog toga bio veoma žalostan.

Jahali su više od pola sata, neprestano uz reku, negde uz samu obalu, a negde, gde to teren nije dozvoljavao, na maloj udaljenosti. Padina jednog brega prema kom su jahali bila je kamenita i prošarana retkim četinarima i zakržljalim žbunjem I pored blizine reke, sunce je na toj strani brega sve spržilo.

— Neka moj beli brat zaustavi mustanga — rekla je kad su jahali ispod kamene litice što se veoma strmo uzdizala iznad reke.

Prvo što je ugledao na tom mestu bio je jedan dorat koji je ležao na zemlji, leve prednje noge čudno izokrenute. Čak i laiku bi bilo jasno da mu je noga slomljena i da je za konja u ovakvoj prilici jedini spas, ako se tako može reći, metak usmeren na pravo mesto, da ne bi, prepušten sam sebi, postao plen zveri i beloglavih orlušina.

Pošao je za devojkom i dečakom koji su spretno grabili naviše provlačeći se između kamenih gromada. Dugo nisu išli. Put se zatvarao, ali je u litici ispred njih zjapio veliki otvor pećine.

— Tamo je beli čovek — rekla je devojka i zamakla kroz ulaz vodeći dečaka sa sobom.

20.

SAMRTNIKOVA MOLBA

Ušao je za njima u ogromnu pećinu čiji se visoki svod nad njima nije video. Iako su, i on, i Indijanka, i dete gazili mekim mokasinama po kamenu, potmuli udarci su odjekivali prostranom i mračnom pećinom koja je morala biti veoma akustična.

Dvadesetak koraka dublje, u tami koja postade prozračnija kad se oči posle jakog dnevnog svetla malo priviknuše na nju, ugledao je na zemlji čoveka kako leži uzdignute glave na sedlo i podvijeno ćebe. Lice nije mogao da mu vidi, jer je ledima bio okrenut otvoru pećine. Video je nedaleko od njega prislonjenu »vinčesterku« uz kameni zid i otpisani pojas sa koltom u kuburi.

Začuvši korake čovek se okrenuo.

Traper umalo nije uzviknuo od iznenađenja. Jer, taj čovek nije bio niko drugi do onaj kog je progonio od ranča Tiptonovih.

Ako se s pravom moglo pretpostaviti da je njegov pogled odavno bio priviknut na tamu, tada je bilo čudno što ga nije upravljao u one što su mu prilazili, a koji su se već nalazili na tri-četiri koraka od njega, već je njima šarao po pećini kao da nekoga traži.

— Jesi li ti to, prokleta Indijanko — zagrme njegov dahtavi, malo promukli glas, koji je u akustičnoj dvorani gubio svoju pravu boju, postajao sasvim drukčiji, u svakom slučaju mnogo jači, čak i zastrašujući.

To što nije prepoznao devojku i što nije video nikoga drugog pored nje trapera iznenadi, kao što ga iznenadi takav njegov uvredljiv ton i još uvredljivije reči kojima je dočekao devojku što se bila izložila velikoj opasnosti da bi mu dovela pomoć.

– Zašto si se, do đavola, toliko zadržala? Valjda si znala da čovek koga ujede zmija ne može dugo da izdrži, ili si se namerno zadržala? – kipteo je on i dalje šarajući pogledom, ne zaustavljajući ga, ni na Indijanki, ni na traperu jer dete i nije mogao da vidi, pošto se ono, zaplašeno njegovom vikom, bilo sakrilo iza svoje sestre.

– Beli ratnik biti miran – odvratila je Indijanka tihim glasom koji je i pored toga odjeknuo. – Mlada Košuta je dovela jednog dobrog belog čoveka.

– Gde je, sto mu gromova? – izgovori on kreštavim glasom i traper tek tada shvati da on ne vidi.

– Ovde sam – rekao je. – Zar me ne vidite?

– Nije ga prepoznao po glasu koji je brujao po pećini utrostručavajući se, tako da su poslednji slogovi reči odjekivali na raznim stranama kao kakav eho.

– Da vas je, dobri čoveče, ujela zvečarka kao što je nedavno ujela mene, znali biste da se neposredno pred smrt oslepi i da otpočinje kočenje tela. A ja svoju desnu nogu u koju me je ujela više i ne osećam.

– Kako, onda, da vam pomognem?

– Nisam ni tražio da me neko izleči, jer me niko na ovom svetu ne može spasiti. Vaša pomoć mi je potrebna u nečemu drugom... Kako se zovete, stranče.

Umalo mu nije rekao svoje pravo ime. U poslednjem trenutku se suzdržao i odgovorio:

– Artmon Tidings.

– Koliko vam je godina?

– Šta će vam to?

– Da bih znao da li ste ozbiljan čovek, ili neki balavac.

– Pre mesec dana sam napunio pedeset šest.

– Dobro je. Pretpostavljam da ste rančer iz okoline ili kauboj koji radi na nekom ranču.

– Ranč mi se nalazi na petnaestak milja odavde – izmišljao je traper.

– Pre nego što počnem, neka taj crvenokoži ološ, ako se još nalazi ovde, izađe iz pećine – rekao je oštro.

Tom nije mogao da se suzdrži, a da mu ne kaže:

– Nemojte tako. Ova devojka me je dovela k vama. Malo je trebalo pa da nastrada od dvojice sledžija, a tada biste uzalud očekivali pomoć po koju je bila pošla.

– Ne bi bila velika šteta da je i nastradala. »Jedan crvenokožac manje«, što bi rekao moj general Šeriden – iznenadio ga je tom krilaticom koja nije bila ništa manje poznata od one da je dobar Indijanac samo mrtav Indijanac. – Uostalom, ona nije to učinila zato što joj je meko i dobro srce. Dao sam joj džepni sat da nekoga pronađe i dovede.

Na te reči devojka se mašila pojasa kojim je vezivala haljinu i iz njega izvadila srebrni džepni sat. Tutnula mu ga je u ruku i sa dečakom izašla iz pećine.

– Jesmo li sada sami? – upitao je malo kasnije čovek.

– Jesmo.

– Hvala bogu! Vi znate, gospodine Tidingse, da samrtniku treba ispuniti svaku želju.

– To mi je poznato.

– Želeo bih da vam poverim svoju veliku tajnu, i da vas zamolim da ovih dana odete u Fort Kolorado. Ono što ću vam poveriti prenesite poručniku Kenetu Feltonu, a on neka o tome obavesti ceo garnizon.

– Obećavam da ću već sutra ili prekosutra biti u Fort Koloradu – prihvati traper.

– Onda, slušajte me pažljivo, gospodine Tidingse – reče. – Moram da govorim brzo jer se kraj približava, a ja ne bih želeo da me smrt prekine.

Disao je teško. Kroz sasušeno grlo hripalo je kao da se borio za dah.

– Pred vama se nalazi veliki lupež, Tidingse. Utoliko veći što svi o njemu misle sve najlepše, što ga cene i poštuju. Zovem se Milt Bardžer i kapetan sam u Fort–Koloradu, tačnije rečeno, zamenik komandanta.

Izgovorivši ono što je trapera zaprepastilo, postoja malo, pa nastavi:

– Dvadeset devet godina sam u Armiji. Borio sam se sa Indijancima i banditima, borio sam se sa Južnjacima u minulom ratu i od poručnika postao kapetan. Ranjavan sam više puta i u dva–tri maha malo je trebalo pa da zaglavim. Bio sam pošten do srži i vojska mi je bila sve.

Još jednom je zastao da predahne. Zamolio je da mu zavije cigaretu, pa kad je traper to učinio i pripalio mu je, povukao je dim i zakašljao se do suza. Onda je produžio:

– Kao što rekoh, Armija mi je bila sve, ali mi je Armija i upropastila život. Dešavalo se da više od godinu dana ne vidim roditelje, ženu i dete. Ako su roditelji to i shvatali, žena nije mogla. Bila je mlada i lepa, željna života. Jednog dana me je napustila i sa našim detetom nestala iz Marfe u kojoj je u kući mojih roditelja živela. Dve godine su mi bile potrebne da je pronađem. Na moju veliku žalost, nije htela ni da čuje da mi se vrati, kao ni dečak koji s pravom nije osećao ništa prema meni. Da skratim. Razveli smo se. Udala se za nekog Pepera i ono što me je naročito uvredilo dala našem Alu njegovo prezime.

Novo iznenađenje za trapera. Al Peper, voda zloglasne razbojničke bande bio je, znači, sin kapetana Bardžera. Imao je da mu postavi nekoliko pitanja, ali to nije činio, jer se nadao da će kapetan pre smrti uspeti sve da objasni. Tako je i bilo.

– Moja bivša žena je umrla kad je Alu bilo šesnaest godina. On, razočaran u ljubav oca, nije mogao da podnese ni svog poočima, koji je, kako sam kasnije saznao, bio dobar čovek. Stalne prepirke i prigovori učinili su da je moj Al jednog dana nestao iz poočimove kuće. Verovali ili ne, ali za njega ću saznati mnogo kasnije kada je postao voda zloglasne razbojničke bande koja je najpre harala južno od reke Pekos, a zatim se, pre gotovo dva meseca, pojavila i u okolini Santa–Ane i Edena.

Lutao je pogledom kao da traži svog sagovornika i upitao ga:

– Jeste li iznanađeni, Tidingse, što čujete da je zloglasni Al Peper sin veoma cenjenog kapetana američke konjice?

– Priznajem da jesam, ali otac ne može da odgovara za postupke svog sina, i obratno.

– Ovo drugo je tačno, ali ja sam u neku ruku bio odgovoran za postupke svog sina. Da sam mu bio dobar otac, da nisam naterao moju Martu da se razvede, on bi odrastao u roditeljskom domu okružen ljubaviju oba roditelja.

– Jeste li se kad s njim sreli? – upita traper praveći se da ništa ne zna.

– Pre mesec dana. Vraćao sam se iz grada kad su preda me iskrsla tri čoveka. Odmah sam ga prepoznao. I pored tog što sam osuđivao njegove postupke, u meni se najednom srce raskravilo. Ipak, on je bio moj sin. »Kako si, oče?« upitao me je. »Mislio sam da si dogurao bar do pukovnika i da si komandant tvrđave«. »Ima sposobnijih od mene«, odvratio sam i tim rečima sam osudio na smrt tadašnjeg komandanta potpukovnika Kordela Endersona.

– Kako to mislite?

– Moj sin je mislio da ako potpukovnik Enderson nestane sa zemljine kugle, da će odmah mene postaviti za komandanta. Pogrešan zaključak primitivca koji je u svom životu uvek išao najkraćim putem,

pravolinijski. Jednog dana dvojica njegovih ljudi su ubili potpukovnika Endersona, a mene su postavili za zamenika komandanta, bez ikakvih izgleda da me postave i za komandanta, jer je general Šeriden imao svoje pulene kojima je popunjavao takve i slična mesta. Moj sin Al je pre dve večeri prigovorio onoj dvojici što su tobože bez ikakvog razloga ubili Endersona i time mu navukli i vojsku na vrat. To nije tačno. Siguran sam da je želeo da mi pomogne, da bi, možda, kasnije izvukao iz toga neku korist.

– Pretpostavljam da nikome niste spomenuli da je Al Peper vaš sin.

– Vi ovog trenutka prvi to čujete.

– Jeste li se još koji put sastali sa svojim sinom?

– Još dva puta. Ljubav prema njemu se povratila i ja sam ga molio da napusti bandu i da pobegne u Meksiko, što on nije hteo ni da čuje.

Malo se odmorio, i obrisao nadlanicom suve usne u čijim se uglovima bilo nahvatalo malo bele pene.

– Nesrećan zbog sudbine svog sina i duboko uveren da sam ja isto toliko kriv koliko i on, počeo sam da sumiram svoj dotadašnji život, da procenjujem šta mi je vojska dala, a šta uzela. Osim kapetanskog čina posle gotovo trideset godina službovanja ništa drugo nisam mogao da pripišem u korist Armije. Štaviše, da je neko drugi bio na mom mestu, on bi za tih tridesetak godina dogurao i do pukovničkog čina. Nisam imao porodicu. Nisam imao nikakvu ušteđevinu, a kroz godinu – dve trebalo je da odem u penziju. Nigde me nije čekala kuća, ranč ili farma, jer su moji roditelji, prepušteni sami sebi, do svoje smrti sve isprodavali, tako da su umrli u bedi. Bio je to porazan bilans jednog tridesetogodišnjeg odnosa službovanja, pri čemu se i glava često stavljala u torbu. A onda, jednog dana došlo je ono, od kad je počeo moj moralni rad i srozavanje kakvo nije doživeo nijedan oficir.

Dugo mu je trebalo da nastavi, a bio je na najinteresantnijem mestu.

– Odmorite se malo – reče mu traper.

– Nemam vremena, Tidingse. Moram da nastavim, ako želim da moju sramnu priču privedem kraju – usprotivio se i produžio: – Ovih dana, tačnije rečeno pre dva dana, moji ljudi trebalo je da preuzmu zlato u vrednosti od oko devedeset hiljada dolara od garnizona u Fort – Linkolnu i da ga vozom otprate do Ostina. Nekoliko dana sam se borio sam sa sobom, a onda sam odlučio da od Armije naplatim tim zlatom sve ono što mi je dugovala: za razoren brak, za otuđenog sina, za bedu roditelja. Odlučio sam da uz pomoć bande svog sina opljačkam zlato iz voza. Strogo čuvanu vojnu tajnu poverio sam sinu, vođi zloglasnih razbojnika, i on je moju ideju odmah prihvatio uz pogodbu da ja dobijem jednu trećinu, a on i njegovi ljudi dve trećine zlata. Pri tome sam izveo prethodne pripreme koje su trebalo da olakšaju posao i da mene ne upletu u sve to. Umesto da kao pratnju odredim više vojnika, ja sam odredio samo jednog poručnika i jednog narednika. Zatim su me moj sin i njegovi ljudi, tobože, zarobili. Pri tom sam u svojoj beskrupuloznosti odveo u smrt dvojicu svojih pratilaca: jednog narednika i jednog redova. Izveli smo to tako da je bilo mnogo svedoka da su me Peperovi banditi zarobili. Ali je zahvaljujući mom »zarobljavanju« oslobodio dvojicu svojih ljudi iz tvrđave koji su ubili potpukovnika Endersona, ali i bili uhvaćeni, a onda je otpočela akcija otmice zlata. Išlo bi sve kako treba da se nije umešao jedan čovek, koji je umesto poručnika Feltona, preobučen u njegovu uniformu, prihvatio praćenje zlata do Ostina. Naš prvi pokušaj otmice nije uspeo.

Umesto dva kovčega sa zlatom, odneli smo iz voza dva kovčega puna kamenja. Kako se završio drugi pokušaj, nije mi poznato. Možda je Al došao do zlata, možda me traži. Za mene, međutim, sve je kasno. Zahvaljujući tom prokletom čoveku koji me je naterao danas u bekstvo sa ranča Tiptonovih na kom sam se skrivao i sa kog sam nameravao da se obezbeden novcem za ceo život vratim u tvrđavu i da izjavim da sam uspeo da pobegnem, pa da tako dočekam i penziju, naleteo sam najpre na ovo prokleto stenje na kom se moj dorat spotakao i slomio nogu, a ja pao pravo na zvečarku koja je pomrsila sve moje planove.

Glas mu postade tiši, a reči isprekidane, ali dovoljno jasne.

– Eto, prijatelju. Ispričao sam vam ono što ćete vi preneti mojima u Fort – Koloradu, da svi znaju kakvu su prituljenu lopužu imali u svojim redovima. Jedino mi je žao što neću moći da saznam šta je sa Alom. Jer, ja njega ipak volim, veoma volim.

– Želite li da čujete istinu, kapetane Baržderu? – prekide traperov glas tišinu koja nastade posle njegove priče.

– O čemu?

– O vašem sinu Alu Peperu.

– Otkud vam je ona poznata?

– Jutros se o njoj pričalo na sva zvona u Edenu i Santa-Ani.

– Hoćete li da kažete da je uspeo da otme zlato? – zagrca mu glas.

– Na vašu i njegovu žalost, nije.

– Šta hoćete da kažete? – zakrklja i pokuša da se pridigne na lakat, ali mu snaga otkaza.

– To da banda Ala Pepera više ne postoji. Peper i nekoliko njegovih ljudi je ubijeno, a manji broj zarobljen. Zlato nisu uspeli da odnesu iz voza. Njihova tela, kao i zarobljene odneli su u Santa-Anu.

– Šta?... – govorio je i dahtao. – To ne može biti... Lažete! Lažu oni od kojih ste to čuli.

– To je nepobitna istina, kapetane.

Podigao je levu pesnicu prema glavi i počeo da udara po njoj. Desna ruka mu je bila otkazala poslušnost. Zatim je počeo da čupa pramenove kose da bi na kraju kriknuo iz sveg glasa:

– Ale! Dragi moj, Ale! Sine moj jedini! Nisi ti kriv. Kriv sam ja za sve. Tvoj otac te je ubio!

Ispružio je levu ruku i njome počeo da pipa po kamenu dok nije napipao pojas sa oružjem. Izvukao je kolt, zapeo oroz i cev prineo slepoočnici.

Tom nije pokušao da ga ometa u onome što je bio zamislio. A i zašto bi kad mu je ostalo samo još nekoliko minuta života u samrtničkim mukama duše i tela?

Grunu pucanj, koji u pećini odjeknu kao grmljavina groma.

Istog časa u nju je uletela mlada Indijanka. Videvši u rukama belog čoveka kolt, a na njegovoj slepoočnici ranu iz koje je isticala krv, shvatila je šta se dogodilo.

Traper uze sat iz njegovog džepa i pruži joj ga.

– Želja belog ratnika bila je da Mlada Košuta uzme ovo kao znak zahvalnosti što je na vreme dovela Gvozdenu Ruku – rekao joj je, posle čega su oboje izašli iz pećine.

Dorat je njisnuo kao da je želeo da ga podseti na ono što je bilo neminovno da se učini. Prišao mu je, izvadio kolt i u njega ispalio dva metka. Zatim je pojahao zelenka i pošao niz reku dok je Mlada Košuta sa Sunčevim Zrakom nastavila put između litice i reke, prema logoru svog plemena.

21.

OSVETOLJUBIVA BRAĆA PRESKOT

Pre nego što će krenuti na ranč Tiptonovih da bi porazgovarao još sa Karlotom i osvetlio njenu ulogu

u bandi Ala Pepera, trebalo je otići u krčmu Berta Preskota po vranca.

Kad je sat kasnije prilazio krčmi nešto mu je govorilo da bude oprezan. Džozef i Dezmond su u dva maha pokazali da se lako ne predaju i da ne zaboravljaju batine koje dobiju, pa ne bi bilo nikakvo čudo da ga i ovog puta dočekaju na način njima svojstven.

Pred krčmom je, baš kao kad je prvi put dolazio, ugledao Berta Preskota, kako naslonjen na dovratak puši i gotovo nezainteresovano gleda prema njemu. Od njegove braće nije bilo ni traga ni glasa.

Krčmar ga je prepoznao, mahnuo mu je rukom i tromo pošao prema koralu u kom je Tom spazio svog vranca. Ne sluteći ništa, traper je upravio zelenka na tu stranu držeći na oku još uvek i krčmu i potkivačnicu.

U jednom trenutku mu se učini da se vrata na potkivačnici malo pokrenuše, i kad požele da side s konja i da iz predostrožnosti nastavi peške prema koralu zaklanjajući se iza tela zelenka, iz potkivačnice odjeknu pucanj.

Metak mu je u pravom smislu te reči proleteo pored samog uva. Poverovao je da mu je čak dodirnuo pramičak bujne kose koji mu je lepršao na povetarcu ispod šešira.

Mogao je da postupi dvojako: da odmah skoči s konja i da potraži zaklon kog osim jednog drveta na oko deset koraka u blizini i nije bilo, ili da vadeći kolt i pucajući prema vratima potkivačnice između kojih sada lepo vide provučenu cev puške sune napred polegavši po konju.

Od jednog je strepeo. Ako se tamo nalazio jedan od Preskotovih, gde je drugi? Neće li mu takvim reakcijama stvoriti priliku da sada on pripuca? Zato se odluči za treće.

Istog trenutka kad je odjeknuo pucanj, ispustio je uzde, uhvatio se rukom za grudi, polegao najpre po konju, pa sa njegove leve bočne strane kliznuo na zemlju. Ostao je da leži motreći neprimetno jednim okom na ono što će se oko njega zbiti.

Vrata potkivačnice su se širom otvorila i iz nje je izleteo Dezmond Preskot vitlajući puškom.

– Pogodio sam ga. Berte, Džozefe, pogodio sam ga – drao se pogledajući najpre prema koralu, a zatim prema krčmi.

– Bravo, Dezmonde! – pohvalio ga je najstariji brat Bert. – Najzad smo skinuli s vrata tog trapera. Zaviri mu u džep na bluzi. Kad mi je plaćao za zelenka, učinilo mi se da ima poprilično para.

Iz krčme izađe i treći Preskot, Džozef. Nosio je pušku, što znači da je njegova uloga bila istovetna onoj koju je dobio najmlađi brat, samo što se nalzio na drugom mestu.

– Pričuvaj se – bio je jedino on oprezan. – Možda nije smrtno pogođen.

Traper je gledao kako mu Dezmond prilazi držeći pušku oborene cevi prema zemlji. Na korak od njega je zastao.

– Ne miče se – doviknu braći. – Mislim da je gotov.

Rekao je to i izmahnuo nogom da ga udari po glavi.

Traper kao da je očekivao taj trenutak. Dočekao je šakom vrh njegove čizme u času kad mu se približavao licu, zgrabio ga i nogu snažno izokrenuo u stranu.

Nešto je kvrcnulo u kolenu i debeljko je jauknuo iz sveg glasa, ispustio pušku i pao.

Pre nego što su Bert i Džozef mogli da upotrebe svoje oružje, Apači se našao kraj Dezmonda, zgrabio ga za kosu, izvadio nož i prineo ga njegovom vratu.

– Ako ne želite da vam brat strada, ostanite tamo gde ste – povikao je.

Zastali su: Bert kraj korala, a Džozef nedaleko od vrata krčme.

– Uzmite svog vranca, stranče, i idite svojim putem – javio se mole-

ćivim glasom Bert. – Kunem se da vam moja braća neće praviti više nikakve neprijatnosti... Džozefe – dobacio je bratu – baci pušku u krčmu i dodi ovamo.

Posle toga i sam je izvadio kolt i daleko ga zavitlao preko korala.

Traper je zamenio nož koltom. Podigao je Dezmonda sa zemlje i postavio ga ispred sebe. Stavši na nogu koja je po svemu sudeći bila iščašena, debeljko je ponovo jauknuo i pokleknuo.

– Ti – upravio je Apači prst prema Džozefu – dovedi mog konja.

Ovaj je pošao prema koralu.

– Jeste li ga potkovali?

– Jesmo – uzvratio je umesto svog brata Bert.

Smrknuta lica Dozef je doveo vranca.

Udarcem pesnice koja bi oborila i vola traper je odbacio nekoliko koraka od sebe Džozefa, koji je posle toga ostao da leži, a onda je istim takvim udarcem uspavao i njegovog brata Dezmonda.

– Prokleti lupeži – rekao je besno – ne bi bila nikakva šteta da vas čovek i pobije.

Prišao je Bertu koji je ceptao čitavim telom.

– Da platim potkivanje – rekao mu je.

– Nije potrebno, stranče – uzvratio je ovaj uslužno. – Ja vama treba da vratim dva dolara, pošto ste mog konja koristili samo nekoliko sati.

Rekavši to, izvadio je dve novčanice od po jednog dolara i pružio ih.

Umesto da ih prihvati, traperova ruka ga je zgrabila za grudi i malo privukla k sebi, da bi se odmah zatim pesnica druge ruke zarila u njegovo mesnato lice koje se razbi kao da je bilo od stakla, a krv linu iz usta, nosa, razbijene arkade i jagodice.

Tresnuo je nauznak i više od straha da ne dobije još batina, nego što nije mogao da ustane, ostao je na zemlji cvileći i previjajući se.

Prebacio je sedlo na svog vranca, pojahao ga i uputio se prema ranču Tiptonovih.

Kad se posle tridesetak pređenih koraka okrenuo, na zemlji su još uvek nepomično ležali Džozef i Dezmond, dok je Bert, držaći se jednom rukom za povređeno lice prilazio bunaru na kom se nalazila kofa sa vodom.

Sunce se klonilo zapadu. Bilo je za dužinu jednog koplja udaljeno od mesta gde je trebalo uskoro da zađe.

Oporavljeni vranac kaskao je bez muke preko prerije koja se pod suncem što je bilo na izmaku žarila kao ogromna zapaljena buktinja.

22.

ŠTA JE REKLA KARLOTA TIPTON

Ovog puta nije imao razloga da zaobilazi kuću i da joj se prikrada sa zadnje strane. Ušao je kroz otvorene vratnice na ogradi u dvorište u kom su se nalazila dva kauboja i pošao prema doksatu na kom su bile dve žene: gospođa Barbara Tipton i njena kćer Karlota.

Dečaka nije video, ali se on baš dok je silazio s konja pojavi iz daščare i polete prema njemu.

– Došli ste, čika – Tome! Toliko se radujem! – govorio je dok ga je podizao u naručje.

Izraz lica i jedne i druge žene zahtevao je odgovor na pitanje koje im je reklo bi se, lebdelo na usnama. Čovek je zaustio da nešto kaže, kad ga starija žena preduhitri i upita:

– Niste uspeli da ga stignete, Tom?

– Pokušali smo se, i to poslednji put, gospođo – odvrati.

– Niste dozvolili ste mu da se neokaljan vrati u tvrđavu?- pogleda ga

žena hladnim i prekornim pogledom.

– Kapetan Milt Bardžer je mrtav- odvrati on kratko, spuštajući dete na zemlju.

– Ubili ste ga? – zatrepta Karlotin glas.

– Nisam. Stradao je od zvečarke – pružio im je objašnjenje.

– Za takve kao što je on i kao što su još neki, prirodna smrt bi bio veliki božji dar i još veća nepravda – izbaci jetko.

– Mama, kako možeš! – prekore je kćer. – Gospodine Line obrati se zatim traperu, pre nego što vam pružim izvesna objašnjenja želela bih da vas nešto upitam.

– Pitajte, gospođo.

– Zlato je, pretpostavljam, stiglo u Ostin?

– U to sam ubeđen.

– Tome se radujem.

Traper je pogleda iznenađeno.

– Pa ipak ste se svim silama trudili da ono ne stigne tamo – reće joj prekorno.

Ona pocrvene kao bulka i pogleda u dete.

– Brajene – reće mu-molim te, odjaši na pašnjak i pogledaj da li se otelila ona krava.

Želela je da ga udalji i u tome je uspela. Dete bez pogovora uzjaha jednog neosedlanog konja i držeći se za njegovu grivu odjaha prema pašnjaku.

– Da uđemo u kuću – predloži Karlota da bi izbegla znatiželju dvojice kauboja.

Uđoše u dnevnu sobu i posedaše oko stola.

– Postavila bih vam još jedno pitanje-uzdrhta ovog puta Karlotin glas. – Je li Al živ?

Zaklimao je glavom odrečno.

– Divim vam se, Tome-ubaci starija žena radosno. – Taj lupež je odavno zaslužio da bude ubijen.

– Mama! – prekore je ponovo njena kćer koja se borila sa suzama.

– Ako mislite da sam ga ja ubio, gospođo-pogleda traper u gospođu Tipton-varate se. – Ala i još dvojicu, spasavjući mene i moja d[illegible] druga koja su pošla sa mnom d[illegible] pomognu, ubio je jedan mladi Me[illegible] sikanac kome je Alova banda nanela veliko zlo.

– Neka je blagosloven zbog toga – promrmlja starija žena ne mogavši da se uzdrži iako je znala da će izazvati nove prekore svoje kćeri.

Ova [illegible] to ne reče ništa, već je samo pogleda očima koje su bile pune suza. Zatim se udalji od stola prema prozoru. Izvadila je maramicu, obrisala oči i ostala tako nekoliko trenutaka gledajući u daljinu.

– Želim da znate, Tome-prenu stara gospođa Tipton trapera – da je moja kćer, i pored nekih gluposti koje je, ne slušajući moje savete, počinila, u stvari dobra žena i još bolja majka i da sem onoga što je učinila vama predstavljajući vam se u Santa-Ani kao sestra onog zlikovca, nije učinila ništa drugo što bi moglo biti kažnjivo. – Zatim je dodala objašnjenje: – Dok ste gonili Alovog oca Milta Bardžera ona mi je, iskreno se kajući zbog onoga što se dešavalo u vozu za Ostin, sve ispričala.

Karlota se okrenula. Lepo lice bilo joj je samrtnički bledo, a oči crvene i zamućene.

– Molim te, mama, ostavi nas same – rekla je prilazeći ponovo stolu. – Ostavi gospodinu Linu da sam prosudi o meni pošto sve čuje.

Starica je ustala i izašla.

– Ako ono što želite da mi kažete proističe samo iz vaše želje da se opravdate za ono što se dogodilo u vozu za Ostin – reće joj traper videći kako ne može da otpočne svoju priču – tada nije potrebno da se trudite. Jer, osim jedne čvoruge na mojoj glavi, koja je odavno nestala, nikakvih drugih posledica nije bilo. Štaviše, zahvaljujući vašoj

intervenciji i onome što se kasnije zbilo, otkrio sam Peperovu bandu i od tada je, s jednim kratkotrajnim prekidom, više nisam ispuštao iz oka.

– Hvala vam! – rekla je pokušavajući da se osmehne. – Ipak želim sve da ispričam, pa vi, kao što sam rekla, posle toga prosudite.

Obrisala je oči maramicom i otpočela:

– Kad je moj otac kupio ranč u blizini Fort-Stoktona, meni je bilo četrnaest godina. Naš prvi sused bio je rančer Herold Peper, kome je baš toga dana kad smo se mi doselili umrla žena, te smo pre otišli na groblje, nego što smo ušli u njegovu kuću. Gospodin Peper je imao sina dve godine starijeg od mene. Zvao se Al i ja ću nešto kasnije saznati od njega da mu gospodin Peper nije otac, već poočim. O svom ocu nije hteo ni tada, a ni kasnije ništa da mi kaže. Družili smo se i iz tog druženja postepeno je nastajala ljubav. Zavolela sam ga i zbog toga jer je bio veoma nesrečan. Sa poočimom se nije nikako slagao, a nije imao nikoga drugog ko bi se zauzeo za njega. Jednog dana je nestao. Bila sam veoma ožalošćena, jer sam shvatila da ga iskreno volim.

– Kada ste se ponovo videli? – zapita traper.

– Tri godine kasnije. Vratio se u poočimovu kuću pun para koje je, kako mi je pričao, zaradio goneći tuđu stoku stotinama milja do sabirnih i otkupnih centara. Nakupovao mi je haljina i šešira i zaprosio me kod mojih roditelja, koji su, smatrali da je prebrodio krizu i postao radan i pošten mladić. Pristali su da se udam za njega.

– Znači, vi ste žena Ala Pepera! – iznenadi se traper prekidajući je.

– Sačekajte da čujete – osmehnula mu se. – Nije ispalo onako kako smo planirali. Jer, samo na nekoliko dana pre našeg venčanja, pojavio se šerif sa poternicom kojom su tražili Ala Pepera i još dvojicu zbog pljačke tri banke i dva ubistva. Šerif pokušava da ga zatvori, ali moj verenik to ne dozvoljava. Izvadi kolt i teško rani šerifa, koji se kasnije jedva izvukao. Gospodin Peper se javno odriče svog posinka, a moji roditelji mi zapretiše da će sa mnom biti svašta ako ikad stupim ma u kakvu vezu sa tim razbojnikom. Pretnja je bila uzaludna, jer sam ja Ala toliko volela, da bih učinila sve za njega, makar se s tim ne slagali ni moji roditelji. Osim toga, bila sam već u drugom mesecu trudnoće, što sam i saopštila svojim roditeljima.

– Mogu da pretpostavim kako im je bilo – primeti traper.

– Gore nego što možete i pretpostaviti – odvratila je mlada žena. – Otac je hteo da me ubije, pa me je majka sakrila kod neke svoje prijateljice na ranču udaljenom od našeg više milja. Tamo nisam ostala dugo, jer je moj otac samo tri dana kasnije dobio srčani udar i umro, a ja sam se vratila kući. Al je za to vreme postao ozloglašeni bandit. Njegova družina je radila što je htela po južnom Teksasu. Progonili su ga, ranjavali i zatvarali, a on je uspevao da umakne i da mi se povremeno javi. Naši susreti postali su javna tajna, ali niko osim moje majke nije smeo da mi prigovori bojeći se Alove osvete.

– Dokle je to trajalo?

– Sve dok moja majka, ne mogavši da izdrži prezrive poglede onih koji su nas poznavali i govorkanja koja su se širila Fort-Stoktonom i okolinom nije prodala ranč i kupila ovaj na kome smo. Niko, pa ni Peperovi, s kojima smo do kraja ostali u dobrim odnosima, nisu znali kuda smo se odselili. Majka je na taj način imala nameru da zametnemo trag i da ja prekinem sa neslavnom prošlošću iz koje mi je ostalo ipak zdravo, divno dete koje sam obožavala, kao i ono mene.

– Je li Brajen ikad saznao ko mu je otac? – zainteresovao se traper

začuvši baš tada dečakov glas iz dvorišta, na koji se nadoveza glas njegove bake koja ga je dozivala k sebi.

– Nije nikad i nikad neće ni saznati.

– Zar vi prilikom tih susreta, pogotovo kad je postao ozloglašeni razbojnik, niste pokušali da utičete na Ala i da ga vratite na pravi put?

– Kada sam saznala ko je i šta je, bilo je prekasno, gospodine Line, da se vrati na pravi put. Mogli su samo da ga obese. Samo sam jednom pokušala da navedem razgovor na tu temu. Rekao mi je da to više nikad ne činim, inače će raskinuti sa mnom. A ja sam ga, kao što sam vam rekla, veoma volela i nisam mogla da zamislim da ga više nikad ne vidim.

– Šta je bilo kad ste se doselili ovde? Kako je uspeo da vas pronađe?

– Tragao je na sve strane i pošlo mu je za rukom da nas pronađe. Jedne noći se pojavio sam na ranču. Moja majka je zgrabila pušku u nameri da ga ubije, ali sam joj ja pušku otela iz ruke. Tada mu je rekla da se nikad više ne usudi da dođe na naš ranč, inače će o njegovim dolascima obavestiti šerifa u Edenu. »Gospođo«, rekao joj je besno »žao mi je što niste muškarac. Da ste muškarac, ubio bih vas«.

– Je li se interesovao za sina?

– Uvek mu je donosio puno poklona, ali je moja majka te poklone sklanjala i uništavala. Uticala je na Brajena do te mere da je počeo da mrzi Ala. Čak je odbijao da prima njegove poklone.

– Znači li to da vas je Peper i dalje posećivao?

– Nikad više nije dolazio na ranč. Obavestio bi me gde se nalazi i ja bih otišla k njemu na sat – dva, ne govoreći majci kuda ću, jer bi je i spominjanje Alovog imena razbesnelo. I pored one pretnje da mu više nikad ne spomenem o povratku na pravi put, ja sam to učinila još jednom, pre nekoliko meseci, kad se sa svojom družinom prebacio na ove terene. Ponudio mi je mnogo para. Rekla sam da ću ih primiti samo ako pristane da napusti družinu i da sa mnom i Brajenom pobegne u Meksiko, gde bismo se nastanili. Ovog puta me je samo blago ukorio zato što mu spominjem ponovo ono o čemu već znam njegov odgovor. Nastavio je da pljačka i ubija, a ja sam strepela za njegov život svesna da ću jednog dana dočekati da čujem ono što sam maločas čula od vas, gospodine Line.

Oči su joj iznova zasuzile, pa je za nekoliko trenutaka prekinula priču, da bi je malo kasnije nastavila.

– Pre nedelju dana, posle pauze od gotovo dva meseca, ponovo mi se javio i pozvao me na sastanak. Bio je veoma raspoložen. Tada mi je prvi put ispričao nešto o svom poreklu. Tog razgovora sećam se tako dobro da bih mogla da prepričam svaku reč koju smo nas dvoje te večeri izgovorili. Razgovor je, dakle, tekao ovako:

»Čini mi se, dušo, da ću najzad postupiti po tvojim nagovaranjima«, rekao je.

»Na šta misliš«? upitala sam odbacujući unapred pomisao da bi mogla biti reč o našem zajedničkom bekstvu u Meksiko.

»Mislim na napuštanje družine i na bekstvo u Meksiko, ili u neke zemlje Evrope. Para imamo toliko da ćemo moći udobno da živimo do kraja života«.

»Ne šališ se?« uzdrhtala sam od sreće.

»Ne pada mi na pamet. Nikad nisam bio ozbiljniji«, rekao je. »Ali, pre toga, trebalo bi da mi u nečemu pomogneš«.

»Učiniću sve što želiš«, odvratila sam i ne slutećí šta će on od mene tražiti.

»Najpre da ti ispričam nešto o sebi, što ti nije poznato i o čemu ti nikad nisam rekao ni reči. Najzad, treba da znaš sve o čoveku za koga

ćeš se uskoro i zvanično udati«, nasmejao se i zagrlio me.

»Zar mi nije sve poznato?«

»Nije, dušo«.

»A ti reci«.

»Ti znaš ko mi je majka. Znaš i ko mi je poočim, ali ne znaš ko mi je otac«, smešio se privijajući me sve više uza se.

»To je tačno«, prošaputala sam presrećna što sam u njegovom zagrljaju i što će pristati da odemo daleko od Teksasa u kom su ga s pravom progonili kao divlju zver.

»Moj otac je jedan kapetan iz tvrđave Fort Kolorado« iznenadio me je. »Zove se Milt Bardžer«. Moja majka se razvela od njega i udala se za Herolda Pepera«.

»Održavaš li s njim vezu?« upitah ga.

»Odskora«.

»Šta je rekao na to što su tvoji ljudi ubili njegovog komandanta«, podsetih ga na skorašnji njihov zločin o kom se čulo na sve strane.

»Nismo o tome razgovarali, dušo. Ubila su ga dva čoveka iz moje družine, ali bez moga znanja. Uostalom, oni se sada nalaze u zatvoru«, odvratio je.

»Hoćeš li mi sad reći u čemu treba da ti pomognem?« upitah ga.

»Od oca sam saznao za veliku vojnu tajnu. Ovih dana će vozom iz San-Endžela za Ostin stići u pratnji jednog očevog poručnika velika količina zlata. To zlato ne sme da stigne u Ostin«, smeškao se.

»Hoćeš da kažeš da ćeš ga opljačkati?« planuh. »A ubeđuješ me da prestaješ sa zločinima«.

»Biće to poslednja pljačka, dušo«, poljubi me nekoliko puta da bi me odobrovolio. »Deo tog zlata će nam osigurati kasniji bezbrižan život u Meksiku ili Evropi«.

»Još nisi rekao šta treba da uradim?«.

»Sad dolazim na to. U akciji na voz učestvovaće dva moja čoveka i... ti«, izgovorio je malo tiše i nesigurno.

»Ja!« trgoh se kao oparena. »Ti si, tako mi boga, poludeo«.

»Onda ništa«, pustio me iz zagrljaja. »Ništa od našeg bekstva u Meksiko«, ucenjivao me je.

»Dobro! Reci šta treba da činim?« pristala sam na kraju.

»Sve ću ti objasniti, dušo«, ponovo me prigrli. »Treba da se samo nađeš pri ruci toj dvojici mojih ljudi. Za to što ćeš učestvovati u akciji, pripašće ti deo zlata«.

»O tome mi ne govori«, planuh ponovo. »Nikakvo zlato ne želim da primim.«

»U redu, dušo. U redu«, smirivao me je. »Glavno je da si ti pristala. A što se tiče novca i zlata, imaćemo ga dovoljno«.

Zaćutala je i oborila pogled prema podu. Misleći da prebira misli, traper je nije ometao. Uzdahnula je duboko i pogledala ga pravo u oči.

— Ostalo vam je poznato, gospodine Line. Kada me je Al predstavio vama kao svoju sestru, ni ja, ni on nismo ni slutili da se pred nama ne nalazi poručnik Kenet Felton iz Fort-Kolorada, već Apači Tom. Ja to nisam znala ni danas, sve do onog časa kad vas je moj nesuđeni svekar prepoznao i izgovorio vaše ime. Iskreno sam vam sve ispričala. Ako smatrate da treba da me izvedu pred sudiju, vi me prijavite edenskom šerifu. Uostalom, sada, kad više nema Ala, svejedno mi je šta će se desiti meni. Žao mi je jedino Brajena. Majka je stara i neće dugo izdržati. Hoće li se i on na kraju naći sam, bez igde ikoga, prepušten svakojakim ljudima, kao što se našao njegov otac Al?

Traper ustade što učini i ona.

— Nemate razloga ni za kakvu brigu, gospodo Tipton. Već sam vam rekao da mi je vaša intervencija u vozu bila od velike koristi — rekao je saosećajno. — Potrudite se da vaš divni dečak nikad ne dođe u situaciju da krene putem kojim je išao njegov otac. Za to mu je po-

trebna ljubav kojom ga vi i vaša majka obasipate, ljubav kakvu Al Peper nije imao u vreme kad mu je bila najpotrebnija.

Ispred otvorenih kuhinjskih vrata zastadoše. Iznutra su dopirali glasovi starice i dečaka.

– Kad sam se vraćao s pašnjaka, bako – govorilo je dete – sreo sam gospodina Stentona i gospodina Bekmajera koji su se vraćali iz grada. Jedan deo puta sam jahao s njima. Čuo sam kako pričaju da je razbijena banda nekog Ala Pepera. To nije onaj Al, bako, što je dolazio kod nas, zar ne?

– Nije, zlato bakino – odgovorila je žena bez dvoumljenja prateći pogledom Apači Toma koji je odlazio na svom vranc u.

Kraj

Dragi čitaoci,

U prodaji je **19.** broj SF serije popularne **Roto-biblioteke X – 100.** Sa zadovoljstvom možemo konstatovati da je ona naišla na vaše prihvatanje, već i samom činjenicom što je okupila dvadesetak hiljada stalnih čitalaca. To je tiraž koji je, doduše, na granici rentabilnosti, ali kako je tek nešto više od godinu dana od pokretanja edicije, uvereni smo da će krug njenih stalnih poklonika početi da se širi. Utoliko pre što smo već u prilici da najavimo da će se u njenom izdavačkom planu za 1987. godinu naći dela mnogih velikih majstora SF. Uz nove naslove iz serije »**Zvezdane staze**«, zatražili smo dela **Rogera Zelaznija, Tomasa Diša, braće Strugackih, Olge Larionove, Ilje Erenburga, Pjera Bula, Džeka Vansa, Džordža Martina i Lize Tatl, Alekseja Panšina** i mnogih drugih, tako da ćemo moći da vam obezbedimo vrhunsko SF štivo.

Mnogi od vas su, međutim, naknadno uočili na kioscima ovu našu seriju, pa pismima traže informacije o dosad objavljenim naslovima, kako bi propuštene brojeve naručili pouzećem. Da bismo vam omogućili lakše snalaženje prilikom naručivanja ovih brojeva, prilažemo spisak i cene svih dosad objavljenih naslova.

1.	**Ch. A. Bell** **RAT ZA ANDROMEDU 17**	**100 dinara**
2.	**Ch. A. Bell** **PLANETA OPČINJENIH**	**100 dinara**
3.	**S. Tyrkley** **UJED KOBRE**	**100 dinara**
4.	**Ch. A. Bell** **GALAKTIČKA STAZA**	**100 dinara**
5.	**Ch. A. Bell** **LOV NA PLANETI GABON**	**100 dinara**
6.	**S. Tyrkley** **ZVEZDANI KONKVISTADORI**	**100 dinara**
7.	**Ch. A. Bell** **POVRATAK KIBORGA**	**100 dinara**
8.	**M. L. Arnaud** **POSLEDNJI FENIKS**	**150 dinara**
9.	**Ch. A. Bell** **OBRAČUN KOD CRNE JAME**	**150 dinara**
10.	**S. Tyrkley** **DIVLJI LOVAC ZVEZDA**	**150 dinara**
11.	**J. G. Vandel** **ZLODUH NAUKE**	**150 dinara**
12.	**A. Osborne** **SMRT NA NEPTUNU**	**150 dinara**
13.	**R. E. Vardeman** **KLINGONSKI GAMBIT**	**200 dinara**
14.	**R. Angelakis** **GALAKTIČKI TUNEL**	**200 dinara**
15.	**Ch. A. Bell** **DUHOVI KAUS MEDIJUSA**	**200 dinara**
16.	**S. Tyrkley** **ČOVEK VAN VREMENA**	**200 dinara**

17. **H. Vajnštajn**
ZAVEŠTANA KRUNA **200 dinara**
18. **D. T. Bird**
ZELENE ZVEZDE **200 dinara**
19. **Liberti Borom**
GOSPODAR KEDROVE ŠUME **350 dinara**

Poznato vam je takođe da smo pokrenuli i posebnu ediciju »Supernova«, u kojoj su dosad objavljene 4 knjige:

1. **Džejms Bliš**
SPOK MORA DA UMRE **400 dinara**
2. **Artur Klark**
KA SPUŠTANJU NOĆI **400 dinara**
3. **Kliford Simak**
NEVOLJE SA TIHOOM **400 dinara**
4. **F. Pol i Dž. Viljamson**
PODMORSKO TRAGANJE **600 dinara**

Svaku od pobrojanih knjiga najjednostavnije možete obezbediti ako ispunite priloženu narudžbenicu.

NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR IZDAVAČKA DELATNOST
21000 Novi Sad, Bulevar 23. oktobra, br. 31

N A R U D Ž B E N I C A

Ovim naručujem da mi se pouzećem pošalju sledeći brojevi

1) **SF Serije Roto-biblioteke X – 100** _____

_____

(upisati broj ispred naslova)

2) **Biblioteke »Supernova«** _____

Poručilac _____

Broj pošte, mesto: _____

Adresa stana: _____

U _____, _____ 1986. godine

Potpis

_____

U SLEDEĆEM BROJU

V. DŽONS

MEK BEL KAŽNJAVA

Čovek koji je kasno te večeri ujahao u glavnu ulicu Solt Belou Sitija, dolazeći u grad s južne strane, bio je visok i vitak, a na sebi je, preko kožne jakne, nosio, zbog vetra i kiše, vuneni ponču, onakav kakav nose goniči krava u Meksiku. U momentu kad je primetio da se u salunu »Probušeni dolar«, u kom je do tada bio mrak, upalilo svetilo, nalazio se sto pedeset koraka dalje. . .

JUGOBANKA